

1234
1989

**ILMATORJUNNAN
HUIMA KEHITYS**
s. 21

KYLKIRAUTA

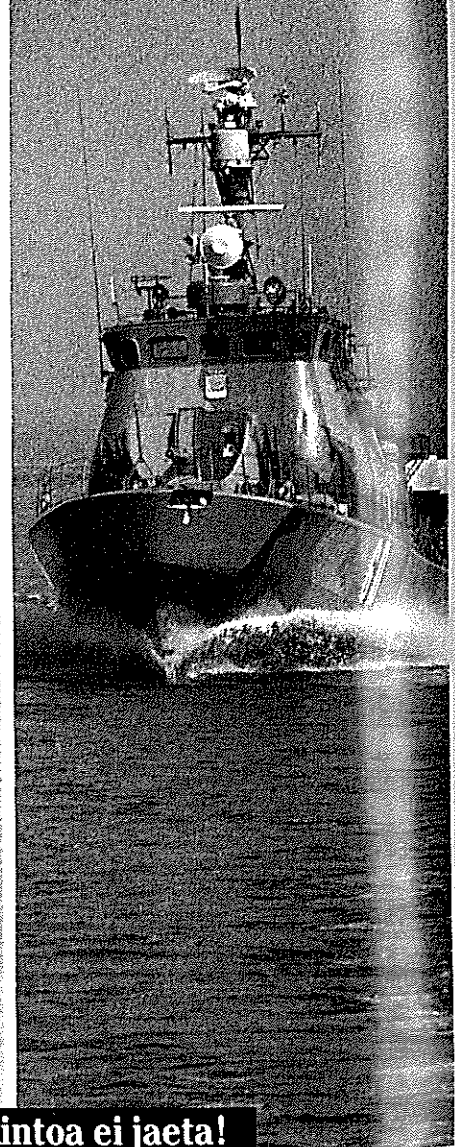
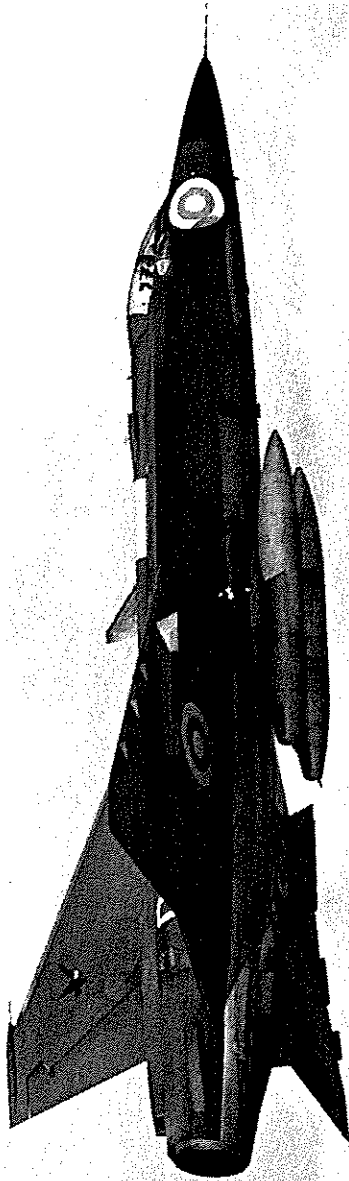
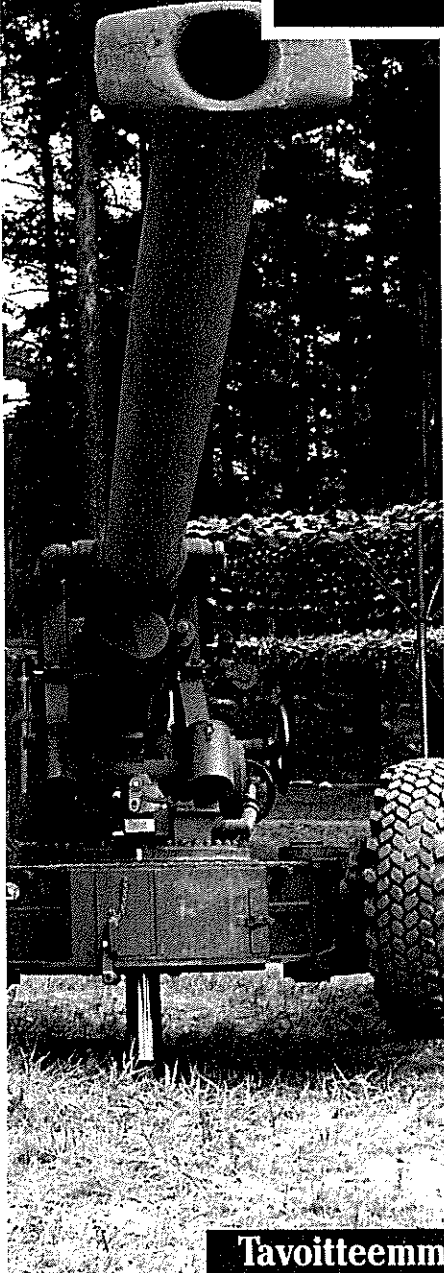

**Laajempaa
puolustuspoliittista
keskustelua eduskuntaan!**

s. 4

YHÄN PUOLUSTUSPOLIITTIKALLINEN ALINNAKUNNAN

**PUOLUSTUSELEKTRONIKKAA
KAIKILLE PUOLUSTUSHAAROILLE
- PHILIPSILTÄ.**

Tavoittemme on olla paras - toista palkintoa ei jaeta!

MAAVOIMIEN KÄYTTÖÖN
johtamisjärjestelmiä,
optroniikkaa ja heräte-
sytyttimiä. Tiedonsiirto-
järjestelmiä salaustaitteinen.

ILMAVOIMIEN KÄYTTÖÖN
johtamis-, valvonta- ja
tulenjohtojärjestelmiä.
Elektronisen puolustuksen
laitteita. Viestijärjestelmiä.

MERIVOIMIEN KÄYTTÖÖN
tutka- ja viestijärjestelmiä.
Elektronisen puolustuksen
laitteita ja viestijärjestelmiä.

Puolustuselektronikka

PHILIPS

KULTAKORTTI, JONKA KOKO MAAILMA HYVÄKSYY.

Kun Sinulla on tämä VISA-ominaisuusin varustettu KULTAKORTTI, voit liikkua rahahuolitta kaikkialla maailmassa.

KULTAKORTTI-VISA on tietysti kaikenkattava kortti kotimaassa, mutta voit asioida kortillasi yli 165 maassa, voit tehdä ostoksia ja maksaa palveluja yli 5 miljoonassa palvelupisteessä ja nostaa käteistä kaikkialla, missä näet tutun VISA-tunnuksen.

Nyt hakemus meille heti vetämään! Osuuspankki on todellinen maailmanmatkaajan pankki.

 OSUUSPANKIT · OKO

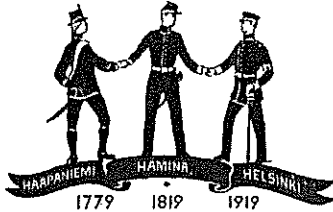
HUIPULLA

Lapua menestyi erinomaisesti vuoden 1987 kilpailuissa. Pistooliammunnassa Lapua .32 S & W Long Wadcutter oli ylivoimainen. Patruunalla voitettiin kaikki arvokilpailut. Uusi .22 tuoteperhe teki läpilyönnin. Pistol King-patruunalla saavutettiin kaksi virallista maailmanennätystä. Menestys jatkui muissakin kilpakalibereissa. Ja metsästys – siinä uusi suosikki on nyt teholuoti Lapua Mega.

LAPUA

KYLKIRAUTA

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

Kadettikunta ry:n jäsenlehti
n:o 163 3/1989
ilmestyä 4 kertaa vuodessa

PÄÄTOIMITTAJA

Evi Kari F Jääskeläinen
PEttus-os
PL 919 00101 HELSINKI
puh. 90-161 2418

TOIMITUSSIHTEERI

Maj Martti Haavisto
Topografikunta
Pasilan Virastokeskus
PL 60 00521 HELSINKI
puh. 90-154 3801

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET, TALOUDEHOITO

Marjukka Lehtinen
Kadettikunnan toimisto
Töölönkatu 35 B
00260 HELSINKI
puh. 90-490 759

ILMOITUSHANKINTA

Ilmoitus – Böök
Liusketie 3 A
00710 HELSINKI
puh. 90-373 634

TOIMITUSNEUVOSTO

Martti Sinerma puheenjohtaja
Mikko Virrankoski
Jyri Paulaharju
Kari F Jääskeläinen
Harri Heinilä

TILAUSHINNAT

Vuosikerta..... 60,-mk
Irttonumero..... 15,-mk
ISSN 0454-7357
Loimaan Kirjapaino Oy 1989

KANSIKUVA

Matti Kaltokari

N:o 163 3/1989 SISÄLTÖ

Turvallisuuspolitiikka tutuksi – pääkirjoitus	3
Eduskunnan puolustusasiainvaliokunta – Valiokunnan puheenjohtajan haastattelu tutustuttaa meidät maanpuolustuksen päätöksentekoon ja päätöksentekijöihin	4
12 teesiä kannustavasta johtamisesta – prof Ruohotie ...	8
140 uutta luutnanttia	12
Meriupseeri aluksen päällikkönä – Komkapt Juhani Toikka	16
Ilmatorjunta – 50 vuotta tulikasteesta – Aselajin kyvyt on punnittu sodassa – entä tänään? – Ev Ahti Lappi	22
”Suomalaisuuden merkitys nuorisolle” ja ”Pienen kansan mahdollisuudet rauhan turvaamisessa” – Kadettikunnan kilpakirjoituksen parhaimmista	26
Upseeri – taistelunjohtaja – keskiaukeama	28
Kenneltoiminta upseerin harrastuksena – Maj Lauri Tervonen	32
Kirjat	36
Kurssikuulumisia	38
Pääsihteerin palsta	40
Ikikaaderitoimintaa Päijät-Hämeessä – Eero Kukkonen	42
Sodan kasvot TK-kuvanäyttely – Evi Seppo Kettunen	43
In Memoriam	44
Itse Asiasta	45

Turvallisuuspolitiikka tutuksi

On ollut aikoja, jolloin turvallisuuspolitiikan opetuksen on katsottu olevan vain harvojen hallinnassa. Onneksi se aika on jo ohi, vai onko?

Aseistuksen rajoittamista koskevat sopimukset, kehitys Itä-Euroopan maissa, Länsi-Euroopan yhdentyminen ja monet muut kansainväliset tapahtumat ovat herättäneet lukuisia kysymyksiä Suomen asemasta huomisen Euroopassa. Tällaisessa vaiheessa korostuu selkeän ja oikean turvallisuuspoliittisen tiedon jakamisen tarve. Myös kotimaamme kehitys ja kesän tapahtumat keskusteluineen osoittavat, että turvallisuuspolitiikan opetus ei ole menettänyt merkitystään. Tapaukset saattavat näyttää varsin vähäisiltä, mutta niillä voi olla yllättävän suuri yhteiskunnallinen merkitys ja vaikutus ihmisten maanpuolustusasenteisiin.

Turvallisuuspolitiikan tuntemus on tärkeää nuorelle ihmiselle hänen luodessaan maailmankuvaansa. Opetuksella on keskeinen asema asevelvollisten motivoimisen sekä asepalveluksen ja puolustusvoimien merkityksen ymmärtämisen kannalta. Se lisää myös puolustusvoimissa työskentelevien arvostusta sekä heidän palvelushalukkuuttaan.

Miten sitten turvallisuuspolitiikka saadaan tutuksi? Kysymys koskettaa jokaista upseeria. Onhan se yksi hänen tärkeistä tehtävistään. Upseerikoulutus antaa tähän perusteet. Sen lisäksi upseerin itse pitää olla kiinnostunut asiasta, seurata valppaasti tapahtumia, kehittyä hyväksi kasvattajaksi sekä hankkia valmiuksia vastata vaikeimpiinkin turvallisuuspoliittisiin kysymyksiin. Perustiedot jaetaan elävillä, epäluentomaisilla turvallisuuspolitiikan oppitunneilla, joilla kuulijat saadaan kiinnostumaan asiasta, kyselemään, ajattelemaan ja omaksumaan tietoa. Nykyistä avoimempi opiskeluilmapiiri auttaisi osaltaan asioiden omaksumista. Pienryhmäkeskustelut, perinteisiin tutustumiset ja joukko-osastojen juhlatilaisuudetkin on nähtävä turvallisuuspoliittisen kasvatuksen osana.

Olemmekohan ottaneet viestinnän kaikki keinot avuksemme? Miten käytämme elokuvaa, videota, multivisiota, keskusradiota, ilmoitustauluja, kasarmin seiniä tai ulkomainoksia turvallisuuspolitiikan opetuksessa? Vaikka opetuksen sisältö noudattaa tarkoin maamme virallista linjaa, tulee jokaisen olla opetuksellisesti ja kasvatuksellisesti ennakkoluuloton uusille ajatuksille sekä osoittaa, ettemme elä pysähtyneisyydessä.

Hyvin järjestetty palvelus, mielekäs ja tarvittaessa kova sotilaskoulutus sekä alaisia arvostavampi ja rehti suhtautuminen myös työtovereihin sekä esimiehiin tukee merkittävästi turvallisuuspolitiikan opetusta.

Yhteiskuntamme kehittyä kilvan maailman muiden kärkimaiden kanssa. Suomalainen nainen on ottamassa hänelle kuuluvan vaikutusvallan. Nuorisomme on tänään entistä valveutuneempaa. Tämän tiedostaen Kadettikunta on tehnyt ja tekee todella arvokasta työtä valmentaessaan nuoria upseereita turvallisuuspolitiikan opettamiseen. Opetusmateriaalin tuottamiseen on panostettu paljon henkisesti ja taloudellisesti. Arvonannon ansaitsevat upseerit, jotka ovat vapaa-aikaansa ja vaivojaan säästämättä levittäneet turvallisuuspoliittista tietoa. Tästä on hyötynyt sekä upseeri itse että puolustusvoimat. Tyytyminen olevaan merkitsee jo taantumista. Siksi Kadettikunnalla ja -piireillä on jatkuvasti tarvetta tutkia ja kehittää edelleen myös turvallisuuspolitiikan opetusta.

Käynnissä olevasta puolustusvoimien turvallisuuskampanjasta on saatu hyviä kokemuksia. On tärkeää, että pää suojataan kypärällä. Mutta kuinka tärkeää onkaan, että kypärän alla syntyy ajatuksia. Olisiko nyt TURVALLISUUSPOLITIikka TUTUKSI -kampanjan vuoro?

Kari F. Järveläinen

Eduskunnan puolustusasiainvaliokunta

Herra puolustusasiainvaliokunnan puheenjohtaja – johtamanne valiokunnan tehtävät ja toiminta ovat varsin vieraita suurelle yleisölle, jopa osalle upseeristokin.

Minkälaisena Te näette valiokunnan roolin puolustuspoliittisessa päätöksenteossa?

Puolustusasiainvaliokunta on yksi eduskunnan kolmestatoista pysyvästä valiokunnasta. Me käsittelemme pääasiassa puolustusvoimia, rajavartiolaistosta, väestönsuojelua ja YK-joukkoja koskevat asiat. Näitä taas ovat mm hallituksen esittämät uudet lait ja lakimuutokset, eduskunnan tarkastettaviksi saatetut asetukset, hallituksen vuosittainen kertomus toiminnastaan sekä kansanedustajien laki- ja toivomusaloitteet.

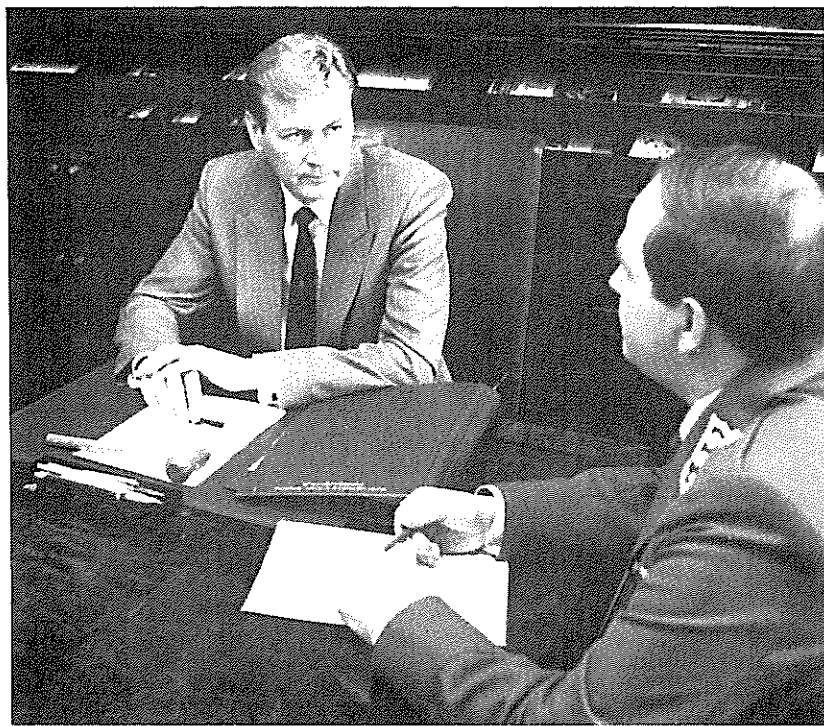
Keskeisimpänä asiana tällä hetkellä on väestönsuojelulain muutosesitys ja odotettavissa ovat mm uusittu asevientilaki ja valmiuslait.

Valiokunnan säännölliset kokouspäivät ovat torstai ja perjantai.

Me työskentelemme siis eduskunnan muiden valiokuntien tapaan ensisijaisesti lainsäädännön parissa emmekä valiokuntana osallistu päivittäiseen puolustuspolitiikan tekemiseen.

Valiokunnan jäsenillä on tärkeä puolustuspoliittisen taustavaikuttajan rooli omissa eduskuntaryhmissään ja puolue-elimissään. Tämä ei ole vähämerkityksellinen asia.

Kylkiraudan päätoimittaja everstiluutnantti Kari F Jääskeläinen haastatteli eduskunnan puolustusasiainvaliokunnan puheenjohtajaa kansanedustaja MAURI MIETTISTÄ eduskunnassa.

Maanpuolustusasioita käsittelevät mm puolustusneuvosto, eduskunnan puolustusasiainvaliokunta, parlamentaarinen puolustuspoliittinen neuvottelukunta ja valtiovarainvaliokunnan puolustusjaosto.

Miten katsotte työnjaon edellämäinittujen välillä toteutuvan?

Tulisiko puolustuspoliittista päätöksentekoamme kehittää nykyisestään? Entä puolustusasiainvaliokunnan toimintakenttää?

Puolustusneuvosto on presidentin ja istuvan hallituksen suunnitteleva ja neuvoa antava elin. Jaakko Iloniemen johdolla työskentelevä parlamentaarinen puolustuspoliittinen neuvottelukunta taas on lähinnä puolustushallinnon johdon ja poliittisten puolueiden välinen yhteistyöelin, joka tekee esityksiä ja antaa lausuntoja puolustusministeriön toimialalta. Oman valiokuntani rooli kävi ilmi edellisestä vastauksesta. Valtiovarainvaliokunnan puolustusjaosto taas käy läpi yksityiskohtaisesti puolus-

Puolustusasiainvaliokunta kokouksessaan. Läsä vasemmalta lukien kansanedustajat Kimmo Sarapää (kesk), Heikki Kokko (kesk), Kalevi Lamminen (kok), Keijo Jääskeläinen (kok), Riitta Uosukainen (kok), Kirsti Ala-Harja (kok), puheenjohtaja Mauri Miettinen (kok), Ensio Laine (deva), varapuheenjohtaja Pauli Uitto (skdl), Pekka Leppänen (skdl), Timo Roos (sdp), Tuula Paavilainen (sdp), Ilkka Joenpalo (sdp) ja Pentti Kettunen (smp). Taustalla valiokuntasihteeri Seppo Tanskanen.

tushallinnon budjetin pääluokat ennen käsittelyä istuntosalissa.

Järjestelmä vaikuttaa kieltämättä mutkikkaalta. Se on kuitenkin toiminut suhteellisen tyydyttävästi. Saattaisi silti olla paikallaan laatia korkean tason selvitys, jossa tarkasteltaisiin ennakkoluulottomasti puolustuspoliittista päätöksentekojärjestelmäämme tulevaisuuden vaatimusten valossa. Nykymuotoinen puolustusneuvostohan täytti hiljan jo 30 vuotta ja komitea/neuvotelukuntakäytäntöä on harrastettu pian 20 vuotta. Mielestäni asioiden valmistelu pitäisi saada pitkäjänteiselle ja vakaalle pohjalle ilman toimikuntien asettamiseen liittyviä poliittisia kiistoja. Minulla ei kuitenkaan ole valmista tehtävänkuvaa työryhmälle.

Puolustusasiainvaliokunnan osalta totean, että eduskunnan valiokuntalaitoksen kehittämistä selvitelleen "Kehittämistyöryhmä 88:n" raportissa valiokuntamme ehdotetaan säilytettävän tehtäviltään suunnilleen entisellään ja nimeltään puolustusvaliokunnaksi muutettuna. Henkilökohtaisesti olisin valmis hajauttamaan budjettikäsittelyn

erikoisvaliokuntaan esimerkiksi Ruotsin mallin mukaisesti.

Miten mielestänne tiedonkulkua toimii puolustusasiainvaliokunnan ja puolustusministeriön sekä valiokuntanne ja pääesikunnan välillä?

Puolustusministeriö järjestää noin kaksi kertaa vuodessa valiokunnalle ja valtionvarainvaliokunnan puolustusosastolle informaatiotilaisuuden, jossa ministeriön ja pääesikunnan edustajat esittelevät kulloinkin ajankohtaisia asioita. Tärkeimmistä asioista, kuten esimerkiksi meneillään olevasta johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistuksesta, on puolustusministeri Norrback informoinut henkilökohtaisesti valiokuntaa etukäteen.

Lisäksi valiokunnan jäsenet saavat erilaista kirjallista materiaalia, tapaavat puolustusvoimien johdon ja henkilöstön edustajia, tekevät tutustumatkoja jne. Henkilökohtaisesti voin todeta olevani viikoittain yhteydessä puolustushallinnon edustajiin. Tiedonsaanti on siis hoidettu kiitettävästi ja tältä osin myös valiokunnan jäsenten asema on hyvä.

Saavatko yksittäiset kansanedustajat riittävästi tietoa maanpuolustuksesta?

Kansanedustajille toimitetaan tavanomaisten uutistietojen ohella mm eräitä maanpuolustusjulkaisuja Kytkirautaa mukaanlukien. Tietoa maanpuolustuksesta on kyllä sitä haluille tarjolla. Kokonaan toinen juttu onkin syvällisempi turvallisuuspolitiikkamme opiskelu ja sisäistäminen. Tässä asiassa maanpuolustuskursit ovat hyvin keskeisessä asemassa.

Puolustusasiainvaliokunta yritti osaltaan pari vuotta sitten korjata tilannetta järjestämällä eduskunnassa turvallisuuspoliittisen seminaarin. Valitettavasti osanottajia ei valiokunnan ulkopuolelta juurikaan löytynyt.

Viime keväänä esitin laajemman puolustuspoliittisen keskustelun käymistä eduskunnassa joko hallituksen selonteon tai budjetin lähetekeskustelun yhteydessä. Olen ilokseni havainnut eduskunnan puhemiehen samoin kuin puolustusministerin antaneen tukensa tälle ehdotukselle.

Puolustusasiainvaliokunta vieraili hiljattain Ruotsissa.

Minkälainen kuva Teille muodostui puolustusasiainvaliokunnan asemasta Ruotsissa?

Ruotsin valtiopäivien puolustusvaliokunta käsittelee kaikki maanpuolustukseen liittyvät lainsäädäntö- ja rahoituskysymykset. Valiokunnalle kerrottiin kuuluvan niin sotilaallinen kuin siviilipuolustus, henkinen maanpuolustus, aseeton palvelus, maanpuolustusvalmistelut kuntatasolla jne. Osa valiokunnan jäsenistä on myös sikäläisen parlamentaarisen puolustuskomitean jäsenenä, joka komitea taas valmistelelee viiden vuoden välein eduskunnassa tehtäviä puolustus päätöksiä.

Meikäläistä mallia keskittymästä tehtävien jaosta johdun sikäläisen valiokunnan asema on näkyvämpi. Näin lienee tosin asia myös muiden valiokuntien kohdalla, sillä valtiopäivillä on vain kuusi kiinteää valiokuntaa. Matkan aikana meille jäi selkeä kuva, että ruotsalaiset kollegat olivat tyytyväisiä omaan päätöksentekojärjestelmäänsä.

Suurvaltojen aseistariisunta-aloitteet ovat tuottaneet isoja otsikoita joukkotiedotusvälineisiin ja ne ovat jo nostaneet supistuspaineita Suomessaakin. Minkälaisena te näette maanpuolustuksemme kehittämisen tässä valossa?

Suurvaltojen kohdalla on todella pitkää aikaa voitu nähdä myönteisiä uutisia aseriisunnan osalta. Aika pitkälti kyseessä on kuitenkin vanhoista järjestelmistä luopuminen ja niiden korvaaminen uudemmilla ja tehokkaammilla. Tapahtuneet ja tiedossa olevat supistukset ovat toistaiseksi olemassaoleviin määriin verrattuna kovin vähäisiä. Oman maamme varustuksen puutteet ovat edelleen mittavia ja uusittavaa on paljon. Kun uusinta edistyy verkkaisesti ja näissä asioissa ei voida elää päivän – tai vuosienkaan – suhdanteiden mukaan, näen tasaisen kehittämisen tien

meille sopivimpana. Useilla mailla on vielä pitkä tie alaspäin, ennenkuin ne pääsevät Suomen määrärahatasoon eli 1,5 %:iin bruttokansantuotteesta.

Suomen puolustusvoimia on joskus syytetty ”valmistautumisesta väärään sotaan”. Erityisesti maavoimien osuutta on arvosteltu liian mittavaksi. Minkälaisena te näette puolustusvoimemme roolin eri uhkatekijöiden valossa?

Pitää aina katsoa, kuka esittää syytöksiä valmistautumisesta väärään sotaan. Mieleeni ei näin äkikseltään tule yhtään tapausta, jossa vakavasti otettava koti- tai ulkomainen asiantuntija olisi näin todennut. Sensijaan julkisuushaluiset, ideologisista syistä lähtevät asianharrastajat voivat tietysti herätellä keskustelua omilla olettamuksillaan.

Minulla on varsin korkea käsitys maamme sotien jälkeisen turvallisuuspolitiikan tasosta. Maamme poliittinen ja sotilasjohto ovat tavoitteissaan onnistuneet hyvin. Tiedän myös puolustusvoimien jatkuvasti seuraavan realistisesti uhkatekijöiden muutoksia ja sopeuttavan toimintaansa tarpeiden mukaan. Eräänä melko tuoreena esimerkkinä tulee mieleen sotilaspoliisikoulutuksen uudistaminen.

Miten uusien torjuntahävittäjien hankinta tulee rahoitaa? Voiko se tapahtua maavoimien kehittämisen kustannuksella?

Ilmatilan valvomiseksi täytyy vanhentunut kalusto korvata. Se ei voi tapahtua muuten kuin hankkimalla uusia torjuntahävittäjiä. Hankinta ei saa tapahtua muiden puolustushaarojen kustannuksella. Rahoitus on hoidettava jaksottamalla se pitkälle aikavälille.

Puolustusvoimissa toteutetaan parhaillaan mittavaa rationalisointia, joka sisältää toimintojen keskittämistä ja supistuksia joillakin paikkakunnilla. Onko tämä heijastunut eduskuntaan?

Periaatepäätös tehtiin suhteellisen myöhään keväällä, joten keskustelua ei vielä ehditty juuri käydä. Eräitä lähetystöjä on käynyt puheillani koskien erityisesti sotilaspöytäkirjojen asemaa. Oletan, että näissä asioissa kansanedustajia ja erityisesti puolustusasiainvaliokunnan jäseniä tullaan vielä lähestymään. Eduskunnassa muutos nähdään välttämättömänä tapahtuneen kehityksen johdosta.

Satojen henkilöiden siirto pääkaupunkiseudun ulkopuolelle on hyvä esimerkki muille hallinnon aloille. Samoin pyrkimyksestä tehokkuuden lisäämiseen voidaan ottaa oppia. Nykyinen puolustusvoimain komentaja ansaitsee ennakkoluulottomuudestaan täyden tunnustuksen.

Minkälaisia valmiuksia katsotte niiden upseerien tarvitsevan, jotka ovat kehittämässä ja johtamassa puolustusvoimiamme ensi vuosittuhannen alussa?

Mielenkiintoinen ja vaikeakin kysymys. Lista voisi olla hyvinkin pitkä, mutta yritetään keskittyä olennaiseen.

Esimerkiksi kykyä ja halua oppia koko ajan uusia asioita. Henkistä joustavuutta, yhteistyökykyä ja halukkuutta osallistua yhä monimutkaisemmaksi tulevaan johtamis- ja päätöksentekoprosessiin. Tähän kuuluu taito luoda demokratisoituvaan yhteiskuntaan sopiva puolustusvoimien johtamiskulttuuri, jossa perinteisestä käskyjen noudattamisesta ei kuitenkaan tingitä.

Perinteisen kouluttajan roolin lisäksi korostuu upseereilla tulevaisuudessa kasvattajan rooli mm koulutettavien motivaation säilyttäjinä. Tämä olisi ehkä omiaan myös vähentämään kuluneena kesänä tiedotusvälineitä hallinneen simpustuskeskustelun tapaisia ilmiöitä.

Ja viimeisenä uskon upseerin, kuten poliitikonkin, tarvitsevan sisäistettyä uskoa asiansa ja sitkeyttä hoitaa hyvin hänelle kulloinkin uskottavat tehtävät.

”Uskon upseerin – kuten poliitikonkin – tarvitsevan sisäistettyä uskoa asiaansa ja sitkeyttä hoitaa hyvin hänelle uskottavat tehtävät.”

Minkälaisena näette naisten aseman maanpuolustuksessa?

Jokaista Suomen kansalaista HM 75 §:n mukaan koskeva velvollisuus olla osallisena isänmaan puolustuksessa tai sitä avustamaan pitäisi naisten osalta konkretisoida jollakin tapaa.

Asiaa on selvitetty useissa toimikunnissa ja mahdollisuuksia naisten osuuden laa-

jentamiseen pitäisi kehittää jo tasa-arvonkin nimissä. Puolustushallinto voisi vauhdittaa asiaa näyttämällä esimerkkiä eli tarjoamalla naisille palvelumahdollisuuksia YK-tehtävissä eduskunnan hyväksymällä tavalla.

Mielestäni naisten mahdollisuuksia sijoittua rauhanajan puolustusvoimien eri tehtäviin pitäisi myös joustavasti laajentaa.

Onko mielestänne mahdollista, että Kadettikuntaan kuuluu 1990-luvulla naisupseereita?

Asia liittyy tietysti edelliseen kysymykseen. Mahdollistahan se on, mutta tuskin kovin todennäköistä – ellei kadettikunnan sääntöjä tarkisteta?

Vakavasti ottaen jo nyt alkaa näkyä ensi vuosikymmenellä uhkaava työvoimapula, joka sekin osaltaan voi pakottaa arvioimaan monia asioita uudelleen. Ruotsista vielä. Siellä ylennetään tänä vuonna ensimmäiset naisupseerit majureiksi.

Päätteeksi kommenttinne kahdesta ajankohtaisesta keskusteluaiheesta eli sotilaskoulutuksen ”Sveitsin mallista” ja pääjohtaja Taipaleen varusmieslapsenhoidajista?

Ymmärtääkseni puolustusministeri ei edes esittänyt sellaisenaan Sveitsin miliisijärjestelmän soveltamista. Nykyinen juuri uusitulla asevelvollisuuslailla vahvistettu järjestelmä on meillä toimiva ja asevelvolliset suorittavat mielellään kerralla koko palveluksensa. Tiheään toistuvat pitkäkköt kertausharjoitukset ovat esimerkiksi opiskelijoille ja työelämälle aikamoinen rasite. Sveitsissä on tämän alan kulttuuri aivan toinen. Asioita pitää kuitenkin tarkastella ennakkoluulottomasti.

Sosiaalihallituksen pääjohtaja ei joko ymmärrä puolustusvoimien tehtäviä tai sitten esitti julkisuuden halusta ”lapsellisia vaippasulkeisajatuksia”!!

Filosofian tohtori, Tampereen yliopiston kasvatustieteen professori **Pekka Ruohotie** on toiminut luennoitsijana mm sotakorkeakoulun johtamistaidon kursseilla.

12 teesiä kannustavasta johtamisesta

Mikään ei ole voimallisempaa kuin oikeudenmukainen palkitseminen. Käyttäytyminen, jota palkitset, tuottaa enemmän. Et saa sitä, mitä odotat, toivot tai pyydät. Saat sitä, mistä palkitset. Ihmiset tekevät sitä, minkä he uskovat hyödyttävän heitä eniten. Tehtävä ei ole esimiehelle helppo. Yrittäessään tehdä oikeita asioita hän voi langeta siihen, että palkitsee vääristä toimista ja rangaistaa oikeista tai jättää ne huomiotta. Toisten ideoiden arvostelu voi esimiehen mielestä olla maineteko, mutta ideoiden hyödyntäminen ja kehittäminen ei anna aihetta palkitsemiselle. Kansainvälisessä kilpailussa kamppaileva yritys voi palkita niitä, jotka pelaavat varman päälle, mutta rangaista laskelmoitujen riskien ottamisesta. Toivomme muutosta, palkitsemme tutusta ja turvallisesta, ja ihmettelemme, miksi muutosta ei tapahdu.

Esimiestehtävissä toimivien on hyvä pitää mielessään seuraavat näkökohdat:

1 Esimiesten tulisi kannustavassa toiminnassaan ottaa huomioon työtehtävissä, ihmisissä, työryhmissä ja valvontajärjestelmissä vallitsevat erot. Yhden alaisen motivointitapa ei välttämättä päde toiseen. Sen sijaan, että esimies

pyrkisi kannustamaan kaikkia samalla tavalla, hänen tulisi eriyttää kannusteiden käyttöä siten, että ne vastaavat yksilöllisiä tarpeita. Tästä syystä esimiehen pitäisi järkevästi testata erilaisia menetelmiä löytääkseen ne, jotka osoittautuvat tehokkaimmiksi. Paras tapa vaikuttaa alaisten ajatteluun ja käyttäytymiseen on olla avoin myös heidän vaikutuksilleen.

2 Sisäiset ja ulkoiset palkkiot vahvistavat toisiaan. Vaikka työskentely olisikin vaihtelevaa, monipuolista sekä oma-aloitteisuutta ja luovuutta sallivaa, nämä sisäiset palkkiot eivät loputtomasti riitä ylläpitämään korkeaa motivaatio- ja suoritustasoa. Mikäli sisäisesti palkitsevaan työhön ei liity ulkoisia palkkioita, työsuoritus heikkenee ennen pitkää. Tästä syystä esim. suoritusta koskeva palaute, rahapalkkio tai statuksen nousu voivat tehokkaasti tukea kokonaismotivaatiota.

3 Samansuuruinen palkan korotus kaikille työntekijöille ei suinkaan merkitse sitä, että he olisivat myös yhtä tyytyväisiä. Parhaimpiin tuloksiin yltyvät työntekijät ovat kaikkein tyytymättömmimpiä ja myös halukkaimpia vaihtamaan työpaikkaa. Vastaavasti huonoa tulosta tekevät työntekijät ovat yleisesti tyytyväisiä ja halukkaita säi-

lyttämään työpaikkansa. Mikään palkkaustapa ei tyydytä kaikkia, mutta ei ole mieltä huolehtia vain niiden ihmisten tyytyväisyydestä ja organisaatiosidonnaisuudesta, jotka hyödyttävät vähiten.

4 Ulkoinen palaute (tieto työsuorituksesta ja työn tuloksista) parantaa yksilön, ryhmän ja organisaation tuloksia monestakin syystä: sen avulla voidaan korjata tapahtuneita virheitä, se auttaa tunnistamaan ja ratkaisemaan ongelmia sekä selkiyttämään tavoitteita, ja johtaa työmotivaation lisääntymiseen. Palautesysteemin tehokkuus riippuu kuitenkin siitä, miten sitä käytetään (so. miten tietoa tuotetaan ja miten tärkeänä se koetaan, miten usein palautetta annetaan ja miten aktiivisesti ihmiset ovat silloin mukana jne.). Palautteen antaminen ei vielä takaa positiivisia tuloksia; liian usein koko palautesysteemiä käytetään tehotonmasti ja tulokset voivat olla jopa negatiivisia, tavoitteiden vastaisia.

5 Henkilöstön jäsenillä tulee olla mahdollisuus vaikuttaa omaa työtä koskeviin päätöksiin ja ratkaisuihin. Osallistumispuheen laajentamisessa voidaan mennä myös liiallisuuksiin. Kynnystekijöitä ovat mm. työryhmän jäsenten osallistumismotivaatio ja asiantuntemus sekä esimiehen motivaatio ja valmiudet.

6 Sosiaalisten palkkioiden käyttöä aliarvioidaan liian usein. Näillä tarkoitetaan mm. kiitosta, tunnustusta, rohkaisua, huomaavaisuudenosoitusta ja kohteliaisuutta. Peters ja Waterman toteavat kirjaan Menestyksen profiileja: ”Tutkimusta tehdessämme hämmästyimme rahasta riippumattomien kannusteiden runsautta erinomaisissa yrityksissä. Mikään ei ole sen mahdollisempaa kuin positiivinen vahvistaminen. Jokainen käyttää sitä. Mutta huipputehokkaat yritykset miltei yksistään käyttävät sitä todella tehokkaasti... Ne etsivät aktiivisesti syitä ja keksivät tekosyitä antaa tunnuksia.”

7 Työntekijöiden toimeentulo- ja liittymistarpeet tulee olla kutakuinkin tyydytetty, jotta kasvutarpeet voisivat ohjata heidän käyttäytymistään. Elleivät alemmat tarpeet ole tyydytetty, ihmisten mielenkiinto kohdistuu lähinnä näiden tarpeiden tyydyttämiseen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että organisaation tulisi pyrkiä luomaan sellainen ilmapiiri, jossa kaikki henkilöstöryhmät (työntekijöistä ylimpään johtoon) tukevat toisiaan, luottavat toinen toisiinsa ja keskustelevat avoimesti keskenään käsitellessään päivittäin esille tulevia ongelmia.

8 Työn vaikutukset yksilöliseen kehitykseen näkyvät mm. kasvutarpeen sopeutumisenä vallitseviin kasvumahdollisuuksiin. Kasvutarve ilmaisee, missä määrin yksilö haluaa työltään itsenäistä toimintavapautta ja vastuuta sekä uusia haasteita ja kehittymismahdollisuuksia. Keskimäärin ottaen organisaatiot eivät tarjoa riittävästi haasteita ja vastuuta yksilöille, jotta nämä voisivat käyttää monimutkaista tarverakennetta riittä-

västi hyväkseen ja pystyisivät lisäämään omanarvontuntoa ja sitä kautta voimistamaan henkistä kasvua.

9 Sellaiset kehittämismuodot, jotka ovat mahdollisimman lähellä todellisia työolosuhteita ja joissa henkilöt itse voivat olla kehittämistäpahtumassa mukana, ovat sekä tuloksellisuuden että kehitettävien oman motivaation kannalta parhaita (esim. jatkuva neuvonta ja ohjaus, toimiminen työryhmissä ja projekteissa, työn monipuolistaminen, tehtävien delegointi, pehdyttäminen, työnopastus, sijaisena toimiminen, työkierro jne.).

Toivomme muutosta, palkitsemme tutusta ja turvallisesta, ja ihmettelemme, miksi muutosta ei tapahdu.

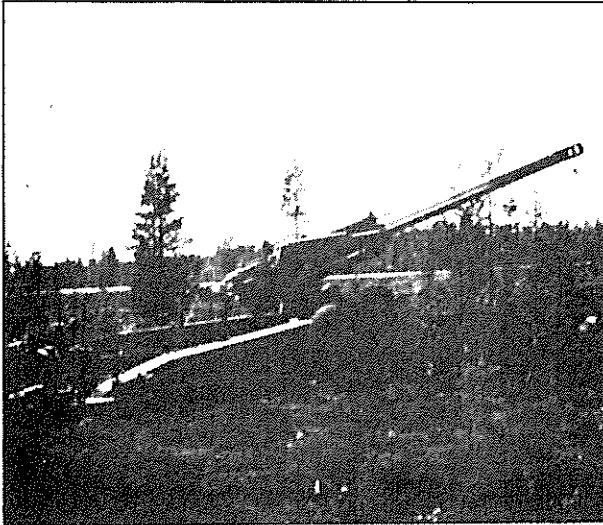
10 Tyytyväisyys ei takaa työhalukkuutta ja korkeaa suoritustasoa. Tutkimus on vahvistanut seuraavat yhteydet:

- ★ suorituksen perusteella palkitut toimivat selvästi tehokkaammin kuin ne, joilla palkkiot eivät liity suoritukseen
- ★ työntekijät, joita ei palkita hyvästä suorituksesta, alentavat työtehoa jatkossa
- ★ työntekijät, joita palkitaan huonosta suorituksesta, ovat kyllä tyytyväisiä, mutta ne jatkavat edelleen tehotonta työskentelyä
- ★ työntekijät, joita huonon suorituksen takia ei ole palkittu, ovat tyytymättömiä, mutta tästä huolimatta heidän suorituksensa saattaa parantua.

11 Tyytymättömyys liittyy läheisesti heikkoon motivaatio- ja suoritustasoon. Tämä on vahingollista mm. seuraavista syistä: 1) tyytymättömyys johtaa toiminnallisten häiriöiden (poissaolot, keskeyttäminen, välinpitämättömyys, huolimattomuus, vieraantuminen) lisääntymiseen, minkä vuoksi työn tulokset heikkenevät tai tavoite jää kokonaan saavuttamatta ja 2) hyvät työntekijät ovat usein alttiimpia kokemaan tyytymättömyyttä: he odottavat työltään enemmän palkkioita ja siksi heillä on suurempi mahdollisuus myös pettyä. Ellei siis palkkiojärjestelmää luoda tehokkaaksi, huonot työntekijät voivat olla tyytyväisiä mutta hyvät tyytymättömiä.

12 Esimiehen omalla motivaatiolla on selvä yhteys alaisten motivaatioon ja sitä kautta heidän työpanokseensa ja tyytyväisyyteensä. Alaisten käyttäytymisongelmat (keskeytykset, poissaolot, huolimattomuus jne.) voivat olla osittain seurausta esimiehen heikosta motivaatiosta ja haluttomuudesta säädellä palkkioita tehokkaasti. Palkkioiden tehokas käyttö on kuitenkin edellytyksenä sille, että myös hyvät työntekijät voisivat motivoitua työhönsä.

Tampella
DEFENCE

KÄKÄUS PÅ SVENSKA

Hotel Fontell'issa sekin onnistuu. Viihtyisä liikemies,- kokous,- ja lomahotelli ruotsinkielisellä Pohjanmaalla

- 100 huonetta
- 4 eri tyyppistä ravintolaa
- Kokoustiloja
- 4 saunaa
- 8 sviittiä
- Edulliset myyntimies paketit
- Arctia -Card- edut

Soita 967-30366/myyntipalvelu ja pyydä uusi kokousesitteemme

Kanavapuiistikko 13, 68600 Pietarsaari
puh. 967-30366 telex telex 7558

SOTAINVALIDI-
ADRESSIT

saatte kätevästi
puhelimitse
669 008

Sotainvalidien Veljesliitto

KUKKASRAHASTO
Kasarmikatu 34 A
00130 Helsinki

Maaseudulla mukavimmin
Rahalaitoksista

Erkki Tantun julkaisuista:
Miäs on tyäs näköne
(Satakunta)

**... ja Ilmarisen eläke
työn kokoinen**

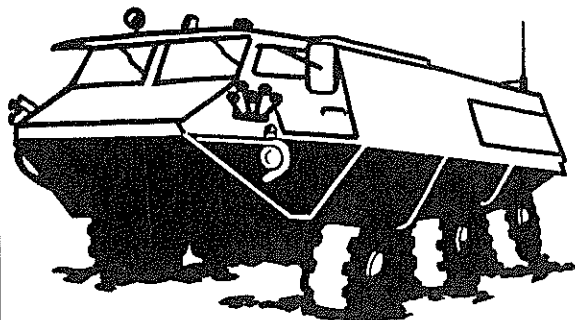
**Maailman
ainutlaatuisin
Saab-kokoelma
Uudessa-
kaupungissa.**

SAAB-MUSEO

Autotehtaankatu 5
23501 UUSIKAUPUNKI
Puh. (922) 152 2412
Avoinna ti, ke, to, la, su klo 12-18

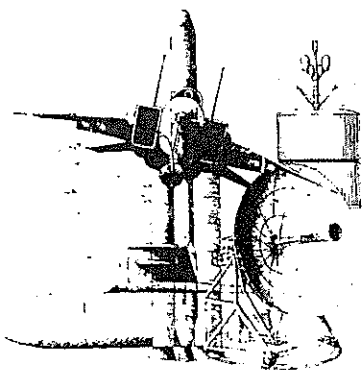
**SISU SUOJAA
SUOMALAISTA**

**SISU
Defence**

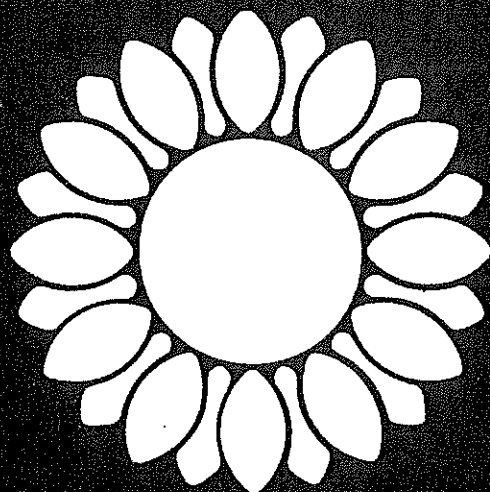
RF-tekniikan asiantuntija

- maalla
- merellä
- ja ilmassa

ELTICOM

Kuunkehrä 2
PL 36, 02211 ESPOO
Puh. (90) 803 0257, Fax (90) 803 1955

**VALTION
MARGARIINITEHDAS**

Puh. vaihde 736 211
Lautatarhankatu 2,
PL 35, 00581 Helsinki

140 uutta luutnanttia

TASAVALLAN PRESIDENTIN PUHE KADETTIEN NIMITTÄMIS- TILAISUUDESSA PRESIDENTIN- LINNASSA 25.8.1989

Kadetit!

Onnittelen Teitä menestyksellisesti suorittamanne upseerin tutkinnon johdosta.

Nimitän Teidät puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen luutnantin virkoihin.

Toivotan Teille menestystä edessänne olevien vastuullisten esimies- ja kasvattajatehtävien hoidossa isänmaamme parhaaksi.

Turvallisuuspolitiikkamme päämääränä on valtiollisen itsenäisyytemme säilyttäminen ja kansalaisten elinmahdollisuuksien turvaaminen. Suomi pyrkii turvallisuutensa varmistamiseen ensisijassa ulkopolitiikan keinoin. Maanpuolustus tukee ulkopolitiikkaa niin rauhan kuin mahdollisen kriisin aikana tehtävänä estää Suomen joutuminen sotaan.

Ulkopolitiikkamme johtajatuksena on hyvien suhteiden ylläpitäminen kaikkiin maihin ja erityisesti naapureihimme. Viime vuosina tapahtuneesta suurvaltojen välisen jännityksen lievenemisestä huolimatta Suomen puolueettomuuspolitiikan menestyksellinen harjoittaminen edellyttää Suomen solmimien kansainvälisten sopimusten jatkuvaa ja johdonmukaista noudattamista.

Maanpuolustus antaa lisää toimintamahdollisuuksia sellaisissa tilanteissa, joissa rauhantila järkkyy meistä riippumattomista syistä. Maanpuolustusvalmiudella maamme turvaa alueellista koskemattomuutta ja suojaa valtakunnallisesti tärkeitä toimintoja sekä säilyttää ulkovaltojen luottamuksen siihen, ettei aluettamme kriisitilanteissa tulla käyttämään hyväksi toisia valtioita vastaan.

Nuoret upseerit!

Te toimitte upseeriuranne alkuvaiheessa varusmiesten ja reserviläisten opettajina ja kouluttajina. Tämän tehtävän Te täytätte parhaiten huolehtimalla hyvin alaisistanne, olemalla ehdottoman oikeudenmukaisia heitä kohtaan sekä kehittämällä jatkuvasti itseänne ja ammattitaitoanne.

Puolustusvoimat elää tällä hetkellä voimakkaan kehityksen kautta. Sen rauhan ajan organisaatiota tarkistetaan ja varusmiesten sekä palkatun henkilökunnan koulutusjärjestelmiä ollaan uudistamassa tulevaisuuden koulutustarpeita vastaaviksi.

Teilläkin on osaltanne tilaisuus vaikuttaa tämän kehittämisen onnistumiseen toteuttamalla uudet järjestelyt myönteisessä ja rakentavassa hengessä.

Sotilasopetuslaitosten johtajat ja opettajat!

Kiitän Teitä hyvin suoritetusta upseerien koulutuksesta ja kasvatuksesta, sekä toivotan sotilasopetuslaitoksillenne jatkuvaa menestystä.

OTTEITA PUOLUSTUSVOIMAIN KOMENTAJAN PUHEESTA JUURI VALMISTUNEILLE LUUTNANTEILLE

- ★ *Rauhaa ei ole vielä lopullisesti lunastettu. Väkivallaton maailma on vielä pitkän tien päässä. Toiveemme ja odotuksemme eivät kaikilta osin vastaa vallitsevaa todellisuutta. Suomen turvallisuusasema vaatii sentähden jatkuvasti työtä.*
- ★ *Emme saa antaa itsestämme sellaista kuvaa, että olisimme herkkiä muuttamaan sitä linjaa, jonka valitsimme toisen maailmansodan jälkeen ja jota olemme huolella rakentaneet vuosikymmenien ajan.*
- ★ *Maamme tarvitsee myös jatkuvasti nuoria miehiä, jotka valitsevat ammatikseen upseerin vaativan elämänuran. Te, nuoret luutnantit, olette valinnallanne omalta osaltanne vaikuttamassa siihen kuvaan, jolla me suomalaiset osoitamme haluavamme itse ohjata tulevaisuuttamme ja huolehtia itse turvallisuudestamme kaikissa tilanteissa.*
- ★ *Teidän, kuten kaikkien upseereiden ja kouluttajien on osattava entistä selkeämmin, entistä uskottavammin ja tarvittaessa uusin käsitteinkin perustella maanpuolustuksemme merkitys ja puolustusvoimien tehtävät. Kriittisiä arvioita ei saa yksioikoisesti torjua. Ne on osattava*

eritellä, virheelliset käsitykset oikaista ja vastaukset viisaasti perustella.

- ★ *Muodollisen arvon tekijät ovat hallussanne. Voidaksenne saavuttaa hyviä tuloksia, teidän on hankittava myös johtajalle ja esimiehelle välttämätön sisäinen arvovalta. Sen keskeinen rakennusosa on alaisenne luottamus. Sen te saavutatte arvostamalla alaisianne yksilöinä ja vertaisinaanne kanssaihmisinä.*
- ★ *Luottamus syntyy, jos ammattitaitonne lisäksi osoitatte sanoin ja teoin tuntevanne käytännön vastuuta alaisenne turvallisuudesta ja henkilökohtaisista huolista. Sisäisen arvon rakennusaineisiin kuuluvat myös valmius rehtiin yhteistoimintaan palvelustovereiden kanssa ja lojaalisuus esimiehiin.*
- ★ *Hierarkiassa on helpompi pitäytyä olemassaolevaan ja vetäytyä esimehen selän taakse kuin ottaa henkilökohtaisesti vastuuta uudesta.*
- ★ *Herrat luutnantit. Upseerin ammatti on ollut ja on edelleen monessa suhteessa kutsumusammatti. Se edellyttää siihen ryhtyvältä isänmaallista ja ihanteellista maailman- ja elämäntatsumusta.*
- ★ *Upseerilta vaaditaan malttia ja sitkeyttä sekä henkistä ja moraalista lujuuutta. Henkinen lujuus on paljon, paljon enemmän kuin tunteeton kovuus. Sen ovat sodatkin meille osoittaneet.*

25.8.1989 luutnanteiksi nimitetyt

Panssariprikaati:

Pasi Tapio Huttunen
Kai-Eerik Jukka
Ville-Kari Porras
Petri Sakari Riihijärvi
Jukka Antero Saario
Antti Adrian Tapani Tainio
Pasi-Olli Tamminen

Jääkäriprikaati:

Harri Kalevi Herranen
Jouni Michael Huhtinen
Jari Antero Lassila
Tommi Tapani Määttä
Pekka Henrik Rankinen
Kai Jukka Suvanto

Savon Prikaati:

Tommi Martti Juhani Härkönen
Jukka-Pekka Kolehmainen
Markku Kalevi Pitkonen
Jarkko Kalevi Vahvaselkä

Karjalan Prikaati:

Kari Antti Iivonen
Ilkka Heikki Ensio Kemppe
Antti Emil Virransalo
Mikko Juhani Viskari
Ilpo Juhani Ylä-Käpölä
Anssi Yrjölä

Hämeen Rykmentti:

Reima Sakari Kuutsa
Esko Daniel Pukari

Kainuun Prikaati:

Pekka Juhani Korhonen
Jarmo Kalevi Kämäräinen
Harri Juhani Laiho
Jalo Juha Ensio Palosaari
Mika Heikki Piironen
Pekka Juhani Pirinen
Jarmo Juhani Simi
Otto Ilari Sunell
Juha Olavi Taskinen

Porin Prikaati:

Timo Juhani Iltanen
Mikko Markus Juhani Jokinen
Pekka Antero Kortelainen
Harri Juhani Koski
Markku Kalevi Kuusela
Joni Wilhelm Lindeman
Jouni Tapio Lipponen

Pohjan Prikaati:

Tarmo Veli Karppinen
Jari Marko Juhani Sormunen
Mika Henri Tyty
Reima Paavo Tapio Vanhanen

Uudenmaan Prikaati:

Tommy Mikael Högström
Timo Martti Olavi Oksanen
Lars Thomas Stenström
Kjell Olof Birger Törner

Kaartin Pataljoona:

Manu Petteri Tuominen

Karjalan Jääkäripataljoona:

Petri Tapio Myller
Jouni Juhani Nykänen
Juhani Yrjö Antero Sihvonen
Antti Juhani Teräväinen

Uudenmaan Jääkäripataljoona:

Ali Juhani Mättölä
Timo Juhani Siponen
Vesa Juhani Virtanen

Reserviupseerikoulu:

Heikki Olavi Bruce
Jukka Petteri Jouko
Saku Markus Muona
Kari Matti Tapio Pietiläinen
Kaarle Tapani Törrönen
Seppo Sakari Virtanen
Jyri Pentti Viskari

Laskuvarjojääkärikoulu:

Veli Pekka Sulkava

Satakunnan Tykistörykmentti:

Pertti Jarmo Ilmari Holma
Hannu Tapani Kangas
Ville-Veikko Viktor Vuorio
Esa Petri Koivu

Karjalan Tykistörykmentti:

Juha-Petri Lehtinen
Olli-Pekka Männistö

Turun Rannikkotykistörykmentti:

Jussi Matti Akseli Hietaniemi
Pasi Mikael Lintuaho

*Suomenlinnan
Rannikkotykiestirykmentti:*
Jukka-Pekka Antero Mustonen
Jukka-Pekka Schroderus
Timo Johannes Säyrinen

Hangon Rannikkopatteristo:
Vesa Matti Tuominen
Petri Olavi Ålander

Kotkan Rannikkopatteristo:
Juhani Karjomaa
Peter Kristian Söderlund

Vaasan Rannikkopatteristo:
Markku Tapani Laine
Jouni Heikki Sakari Lamminen

Helsingin Ilmatorjuntarykmentti:
Jukka Olavi Korhonen
Kari Olavi Pigg
Vesa Marko Mikael Tohkanen

*Varsinais-Suomen
Ilmatorjuntarykmentti:*
Reijo Kalevi Ohrankämmen
Ari Petteri Sikanen

Lapin Ilmatorjuntarykmentti:
Petri Kaleva Pitkänen
Antti Olavi Soini

*Salpausselän
Ilmatorjuntapatteristo:*
Jari Antero Heikkinen
Juhani Markus Helin
Teijo Isto Ilmari Oksanen

Kymen Pioneeripataljoona:
Esa Tapio Hyytiäinen
Matti Kristian Luhtajärvi
Jyrki Juhani Niukkanen

Keski-Suomen Pioneeripataljoona:
Tomi Juhani Immonen
Matti Esko Juhani Lampinen

Viestirykmentti:
Jari Juhani Aho
Aki-Mauri Kaarle Huhtinen
Pasi Tapio Välimäki

Pohjois-Suomen Viestipataljoona:
Jyrki Tapani Isokangas
Juhani Antero Laaksonen
Jari Paavo Samuli Reponen

Keski-Suomen Viestipataljoona:
Mikko Sakari Kaipainen
Perttu Pekka Nieminen

Merivoimat

Rannikkolaivasto:
Aarne Veli-Pekka Heinonen
Martti Pauli Juhani Meisalo
Mikko Sakari Saarinen
Henrik Juhani Uski

Helsingin Laivastoasema:
Jörgen Niklas Oliver Engroos
Jarmo Tapio Heikkilä
Jyrki Jaakko Litmanen
Marko Olavi Varama

Merisotakoulu:
Henrik Juhana Sunell

Ilmavoimat

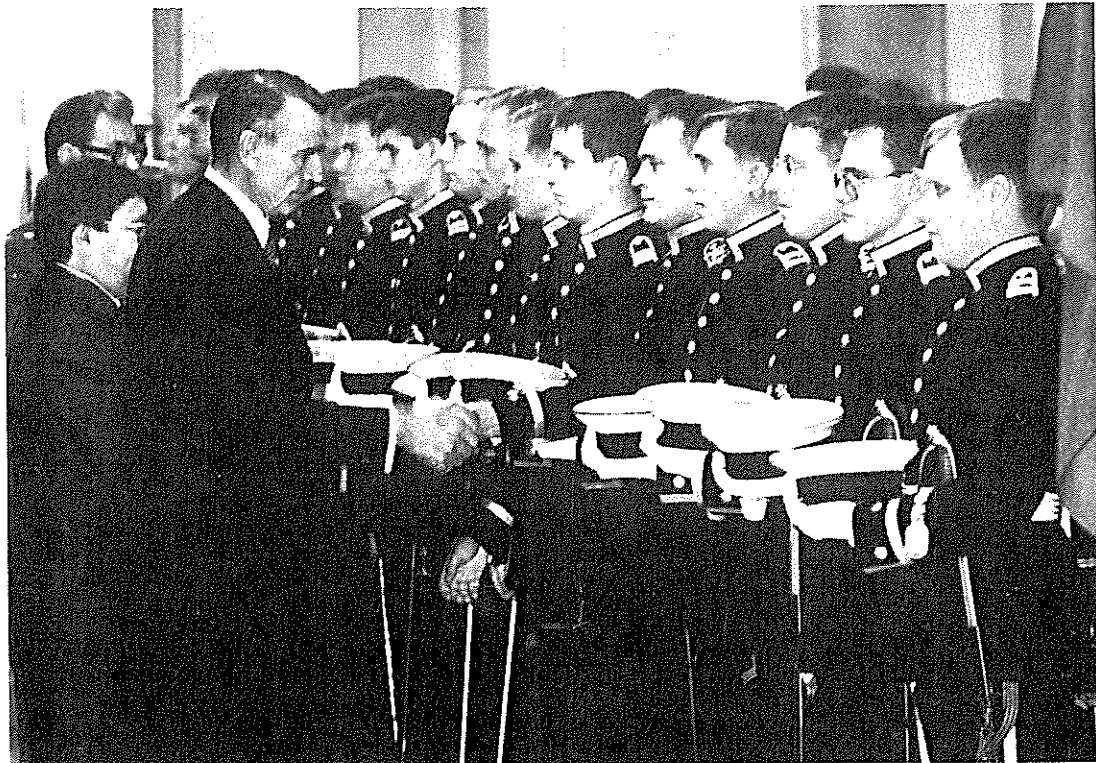
Lapin Lennosto:
Harry Mikael Karlsson
Marko Jouko Lassila
Jari Allan Rissanen
Vesa Väinö Rouvila
Jarmo Eerik Tuulaniemi
Antti Kalle Tuure Vasku

Satakunnan Lennosto:
Jussi Eero Antero Aalto
Tero Tapio Arra
Jorma Juhani Honkaranta
Mika Tapio Kaipia
Arto Olavi Hyvätti

Karjalan Lennosto:
Jouna Sakari Heikkinen
Olavi Kalervo Kauppila
Ilpo Juhani Kopra
Kimmo Olavi Niemelä
Mikko Matti Ritola
Matti Tapani Timonen

Rajavartiolaitos

Olli Tapio Lampinen	K-SR
Ilkka Petri Herranen	P-KR
Esa Olavi Veikkanen	P-KR
Kimmo Ilari Elomaa	KR
Matti Markkula	LR
Veikko Armas Feodoroff	LR
Kim Mikael Laine	SLMV
Jari Pekka Lahtinen	SMMV
Tapio Kropsu	PLMV

Komentajakapteeni Juhani Toikka toimii rannikkolaivastossa tykkivene Turunmaan päällikkönä.

Meriupseeri aluksen päällikkönä

Näyttävätkö paikanmäärityslaitteet varmasti oikein? Tutkan mukaan vastaan on tulosa laiva hyvin lähellä, mutta miksi sen kulkuvalot eivät vielä näy? Ei kai kukaan miehistä ole pudonnut pimeässä mereen? Kuinkahan ne kaksi matruusia pärjäävät, jotka eivät pystyneet merisairauden takia tulemaan vahtiin? Kauanko kestää johtamisjärjestelmässä ilmeneen vian korjaus? Tuleeko komentajan alukselle antama tehtävä varmasti suoritetuksi näissä oloissa? Kysymyksiä riittää. Päälliköllä on vastuu kymmenien tai satojen miljoonien arvoisesta aluksesta, kymmenistä miehistä, käsketyin tehtävän suorittamisesta – onko tämä tavoittelemisen arvoista?

Päällikkö vastaa aluksesta

Sotalaivan päällikkö vastaa aluksestaan 24 tuntia vuorokaudessa. Päällikön vastuu ei lopu siihen, kun hän lähtee kotiin tehtävän päättyessä. Vastuu ja velvollisuudet seuraavat häntä niin lenkkipolulle kuin marketin kassajonoon tai kesämökin saunaan. Ne muodostuvat useista osa-alueista, joita ovat mm aluksen tekninen toimintakunto, asetetut valmiusvaatimukset sekä yhtenä tärkeimpänä aluksella asuvien varusmiesten turvallisuus.

Aluksen päällikkö suunnittelee tulevaa toimintaa ensimmäisen upseerin kanssa tykkiveneen komentosillalla.

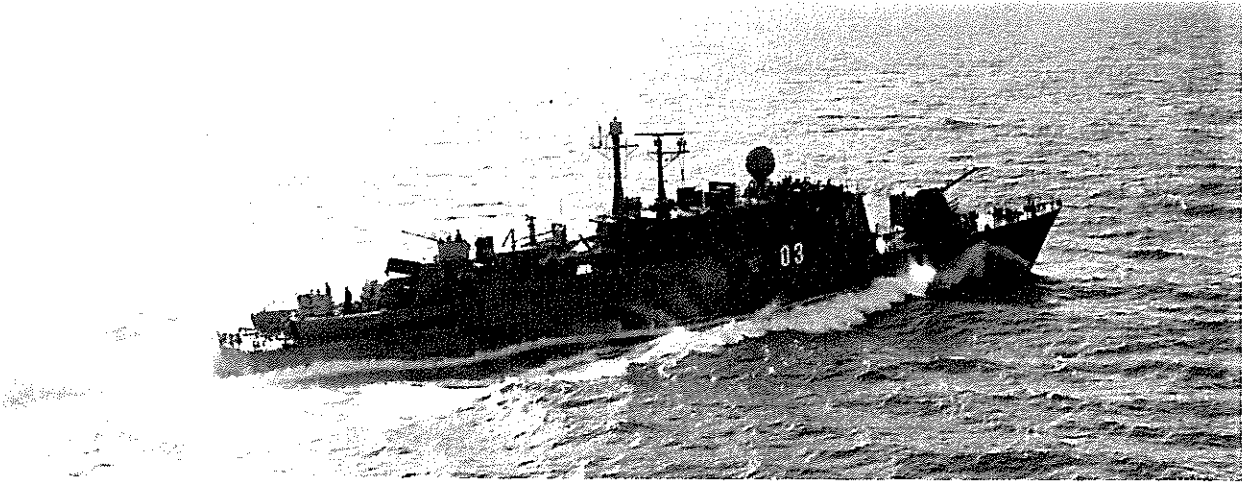
Erityisvaatimuksia asettaa purjehdukseen määrätyn aluksen jatkuva varsin korkea lähtövalmius. Päällikön – kuten koko muunkin henkilöstön – on oltava aina tavoitettavissa ja heidän on pystyttävä saapumaan alukselleen käsketyssä ajassa.

Onneksi valtakunnalliset hakulaitteet ovat nykyään niin edullisia, että niitä on mahdollisuus hankkia upseerinkin vaatimattomalla palkalla. Laitteet ovat saavuttaneet laivoilla palvelevien varuuksettoiman suosion. Ne lisäävät merkittävästi henkilökohtaista liikkumavapautta.

Kokemusta tarvitaan

Kaikki meriupseerit saavat kadettiaikanaan samanlaisen merenkulkukoulutuksen. Urakehityksen ratkaisee varsin pitkälle kunkin halukkuus ja laivueissa nuorempina upseerina osoitetut tiedot ja taidot merenkulkuun liittyvissä asioissa. Päälliköksi kasvaminen edellyttää useiden vuosien laivapalvelusta erilaisissa tehtävissä. Pienen laivan päällikkyyden saavuttaa tietysti nopeammin kuin suuremman.

Merivoimien esikunta on määrittänyt erittäin tarkasti omissa ohjeissaan pätevyys-

Tykkivene Turunmaa täydessä taisteluvälivalmiudessa.

vaatimukset eri alusluokkien päälliköille. Esimerkiksi Helsingin-ohjusveneen päällikön tulee olla kapteeniluutnantti ja hänellä on oltava ennen tehtävään nimittämistä meripalvelusta 36 kuukautta. Turunmaaluokan tykkiveneen – jossa itse toimin päällikkönä – vaatimuksena on komentajakapteenin arvo, ye-upseerin tutkinto sekä meripalvelusta 42 kuukautta. Meripalvelusta kertyy vain sinä aikana, jolloin palvelee purjehdukseen määrättyllä aluksella.

Oma urani meriupseerina alkoi Tuima-luokan ohjusveneillä keväällä 1976 ja palvelin näillä aluksilla yhtäjaksoisesti kuusi vuotta ja kävin tänä aikana kapteenikurssin. Sotakorkeakoulun jälkeen olin erilaisissa esikuntatehtävissä noin kolme vuotta kunnes pääsin jälleen takaisin laivalle.

Kokemuksena 70 henkilön – kantahenkilökuntaa 30, varusmiehiä 40 – perusyksikön ja samalla laivan päällikkyyden hoitaminen on ollut todella mielenkiintoinen ja antoisa tehtävä monen vuoden poissaolon jälkeen. Paluu ruohonjuuritasolle on pakottanut palauttamaan konkreettisesti mieleen monet hallinnolliset ja johtamistaidolliset opit, joita vuosien varrella on sotakouluissa opetettu.

Päällikön käsiteltävänä on päivittäin asioita, jotka saatta-

vat alkaa kaasuturbiinin käynnistysautomaatiikan ongelmina, jatkuvat tulevan viikon muonatilauksen hyväksymisenä ja päättyvät varusmiehen seksiloma-anomuksen käsittelyyn – vain muutamia esimerkkejä mainitakseni.

Kaikille muutaman vuoden esikunnassa palvelleille upseereille voi lämpimästi suositella paluuta käytännön työhön kentälle. Siellä huomaa hetkessä, etteivät asiat olekaan niin yksinkertaisia miltä ne kirjoituspöydän takaa näyttävät.

Jäät kahlitsevat

Laivapalvelus jakautuu asiaa vuosirytmillä tarkasteltaessa kahteen toisistaan selvästi eroavaan jaksoon. Talvella pakkasen paukuessa ja meren jäätyessä taistelualukset pysähtyvät kotitukikohtiinsa. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, että alusten henkilökunta lepäisi laakereillaan. Varusmiesten koulutus jatkuu ympäri vuoden, joskin talvisajkaan on painotus eri asioissa kuin kesällä. Lisäksi aluksilla tehdään seisonta-aikana kaikki suurimmat huollot, jotka työllistävät laivastoaseman asentajien lisäksi ajoittain koko laivavaen.

Päällikön tehtävät painottuvat seisontakaudella koulutuk-

seen ja hallintoon ja tällöin on myös aikaa miettiä uusia taktisia ja teknisiä koukeroita, joita tulevalla purjehduskaudella voi sitten käytännössä harjoitella. Työskentelyn rytmi on laivalla tuolloin samanlaista kuin maaorganisaatiossa – kahdeksalta töihin ja neljältä kotiin, unohtamatta sitä, että työpaikka kelluu veden pinnalla ja on laiturissa kiinni vain muutamalla köydellä.

Keväällä päästään merelle

Kevätauringon sulattellessa jäitä saaristomerellä alkaa merimiehen mieliala kummasti kohota. Päällikkö tarkkailee aktiivisesti viimeistenkin huoltotöiden valmistumista, jotta kaikki olisi kunnossa käskettyyn päivämäärään mennessä, jolloin purjehduskausi alkaa.

Merelle lähtö muuttaa työskentely-, koulutus- ja elämänrytmin täysin tavalliseen työpaikka-koti-ympäristöön verrattuna. Laivan koko henkilökunta päälliköstä viimeiseen matruusiin viettää pitkiäkin aikoja varsin rajoitetuissa tiloissa. Tämä johtaa väistämättä siihen, että jokainen joutuu vuorokaudesta toiseen tinkimään omista tarpeistaan ja veyntymään ”pinnaansa” joidenkin vähemmän miellyttävien asioiden kohdalla.

Päällikön käsiteltävänä on päivittäin asioita, jotka saattavat alkaa kaasuturbiinin käynnistysautomaatiikan ongelmina, jatkuvat tulevan viikon muonatilauksen hyväksymisenä ja päättyvät varusmiehen seksilomaanomuksen käsittelyyn.

Merelläolo on usein aluksen ja yksikön päällikölle otollista aikaa, koska se mahdollistaa alaisiin ja heidän asioihinsa tutustumisen henkilökohtaisella tasolla. Esimerkiksi avomerellä liikuttaessa tykkiveneen komentosillalla on kerrallaan yhdessä vain kaksi miestä, vahtipäällikkö ja varusmiestähystäjä. Usein keskustellaan epäviralliseen sävyyn erilaisista asioista – monet näistä tosin koskettelevat merta ja merenkulkua – mutta käsittelemättä eivät jää varusmiesten siviiliasiatkaan.

Romantiikka katoaa – mutta ei lopullisesti

Palvelus merellä ei aina ole suinkaan helppoa. Sotaharjoitus Pohjois-Itämerellä marraskuisessa yössä +4 asteen lämpötilassa, vesisateessa ja 15 m/s puhaltavassa tuulessa karistaa nopeasti viimeisetkin ”merimiesromantiikan” rippeet. Vesi lentää sumuna yli aluksen ja valuu sadepuvun kauluksesta kohti saappaita, täytyy pitää kiinni, että pysyy paikoillaan laivan keiuessa. Kylmyys hiipii nelituntisen vahtivuoron aikana useiden vaatekertojen läpi luihin ja ytimiin. Tämä saa varmasti useamman kuin yhden miehen aluksella miettimään oman palvelusmotivaationsa kestävyyttä.

Päällikön ajatuksissa on tällaisella hetkellä päällimmäise-

nä aluksen ja sen henkilöstön turvallisuus. Näyttävätkö paikanmäärityslaitteet varmasti oikein? Tutkan mukaan vastaan on tulossa laiva hyvin lähellä, mutta miksi sen kulkupalot eivät vielä näy? Ei kai kukaan miehistä ole pudonnut pimeässä mereen? Kuinkahan ne kaksi matruusia pärjäävät, jotka eivät pystyneet merisairaudesta takia tulemaan vahtiin? Kauanko kestää johtamisjärjestelmässä ilmenneen vian korjaus? Tuleeko komentajan alukselle antama tehtävä varmasti suoritetuksi näissä oloissa? Kysymyksiä riittää. Päälliköllä on vastuu kymmenien tai satojen miljoonien arvoisesta aluksesta, kymmenistä miehistä, käsketyt tehtävän suorittamisesta – onko tämä tavoittelemisen arvoista? Rohkenen todeta, että useimpien meriupseereiden mielestä varmasti on! □

PÄÄLLYSTÖN HENGELLISET PÄIVÄT MIKKELISSÄ 6.-8.10.1989

Tunnus: "Alussa oli Sana" (Joh 1:1)

Päivien ohjelmassa mm:

- 6.10. klo 19.00 Tuloseurat
- 7.10. klo 10.15 Raamattutunti päivien tunnuksesta
- 19.00 Iltajuhla (yleisötilaisuus)
- 8.10 klo 10.00 Jumalanpalvelus ja HPE Mikkelin tuomiokirkossa, saarnaa piispa Jorma Laulaja

Päiville kutsutaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sotilashenkilökuntaa sekä evp-henkilöstöä perheineen.

Tilaisuudet: Savon Prikaatin Sotilaskappelissa

Majoitus: miehet kasarmimajoitus (3. ErVK) naiset varuskunnan Palvelutalo, perhemajoitusmahdollisuus leirikeskus Riuttalassa (10 km varuskunnasta), jossa hinnat 50 mk/yö/aik, 40 mk/yö/nuoret ja 25 mk/yö/lapset alle 12 v; (omat lakanat).

Ilmoittautumiset: Varuskuntiin 15.9. mennessä
Sotilasläänien esikuntiin 22.9. mennessä
PEkirkktoon 29.9. mennessä
(Nimet, MAJOITUSVAIHTOEHTO, kuitustarve esim. rautatieasemalta ja osallistumisaika)
TERVETULO!

Päällystön hengellisen toiminnan säätö
Pääesikunnan kirkollisiasiaintoimisto

SOTIEN 1939-45 PÄÄMAJAN UPSEERIT

kokoontuvat Päämajan perustamisen 50-vuotisjuhla-lounaalle tiistaina 17.10.1989 kello 13.00 Helsingissä Katajanokan Kasinolla.

Kunniakäynti sankarihau-dalla Hietaniemessä kello 11.00.

Tumma puku, kunniamerkit.

Ilmoittautuminen lounaalle hovimestarille puh. 90-653 401.

TUE TOIMINTAA – TILAA KADETTIKUNNAN MYYNTIARTIKKELIT 1.9.1989

ADRESSIT

- Korutekstaus eri maksusta.
Toimitamme halutessanne adressin suoraan vastaanottajalle.
4-lehtinen valkoinen	25,—	_____
"Muistoa kunnioittaen"		
2-lehtinen	25,—	_____
Keinonahkakantinen	80,—	_____

PIENOISADRESSIT

"Tunnuksella"	2,—	_____
"Kolme kadettia"	2,—	_____

KORTIT

Kiitoskortti		
(suomen- ja ruotsinkieliset)	1,—	_____
Kaksilehtinen ilman tekstiä	1,50	_____
Kutsukortti	1,—	_____
Pöytäkortti	0,50	_____

MERKIT

Kadettikunnan pienoismerkki ..	58,—	_____
VIIRIT Kadettikunnan viiri ...	100,—	_____
KIRJEENSULKIJAMERKKI		
Kadettikunnan kirjeen-sulkijamerkki arkki 25 kpl	25,—	_____
1 mk/kpl		

JOULUKORTIT

"Klassikko"		
suomen- ja ruotsinkielisiä	2,—	_____
"Poro"	2,—	_____
"Kynttilä"		
suomen- ja ruotsinkielisiä	2,—	_____
"Mänty"	2,50	_____

TILAAJA: _____

OSOITE: _____

Tilauslomake palautetaan osoitteella: Kadettikunta ry, Töölönkatu 35 B, 00260 Helsinki
Puhelin: (90) 490 759

POLYETEENIMUOVISTA

pussit ja kassit
kutiste- ja kiristekalvot
puutarha- ja rakennuskalvot
myös värillisinä ja painettuina

Kiertokatu 3, 24100 Salo
puh. 924-186 01
telefax 924-331 031

OY **KREUTO** AB

RAKENNUSINSINÖÖRIURAKOITSIJA

Vattuniemenkatu 12
00210 Helsinki

Viihtyisä kokous- ja lomahotelli
Heinolassa

KUMPELI
HOTELLI - HEINOLA

Muonamiehenkatu 3 18100 Heinola, puh. 910-582 14

OSUUSKUNTA MAITO-AURA

TURKU - SALO

VVAPO OY

MAINOSPAINATUKSET AITOOSTA

T-paitoihin, collegeihin, urheiluasuihin, pyyhkeisiin
ym. tekstiileihin tekstiilivärein
6-väriautomaattikoneella

- ★ T-paidat
- ★ Urheiluasut
- ★ Pyyhkeet

SF-36720 AITOO
PUH. 936-87282 TELEFAX 936-87272

MYLLYKOSKI OY

Ilmastointityöt
eduksenne

PELTISEPÄNLIKE

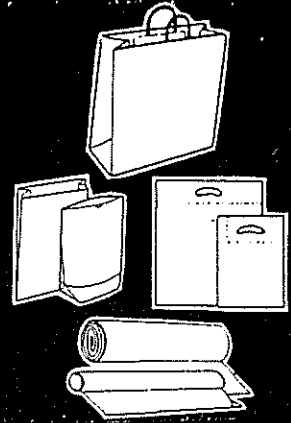
VILJO KUULA

03100 NUMMELA
puhelin 913/230 66

OY HERMAN
Andersson
OULU

**MYYMÄLÄPAKKAUKSIA
MITTOJENNE MUKAAN**

- Lahja- ja joulupaperit
- Muovikassit
- Paperikassit
- Lahjapussit
- Koristenuhat

LaitaPaperi Oy

Uudenmaankatu 33, 00120 Helsinki 12
Puh. 604 052, 604 037

**KOTIMAINEN
TARKAN MIEHEN ASEÖLJY**

Anti Corrollia myös autoihin

- itsepuhdistava, suojaava ja voiteleva kotimainen huippuluokan aseöljy
- säilyttää jopa automaattiseetkin toimintakuntoisina aina -68°
- saatavana urheilu- ja aseliikkeistä

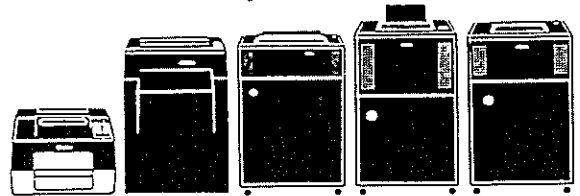
KY KEMIAANTUOTE

SF-2 KP 12240 HIKIÄ, puh. 914-680 11

ANTI CORROLL suojaöljy v.ista -39

Geha

Tehotuhoojat tiedon turvaksi.

First Office Class
ESSELTE DYMO

**AUTO-
TARVIKKEIDEN
EDULLINEN
OSTOPAIKKA**

T:mi Ossi Holopainen

Isoympyräkatu 6,
49400 Hamina
952-40505

— HOVIHALLI
Hyvän lihan kauppa
Om. SEPPÖ HOVIARO

Puh. 90-874 9019
Rekolantie 53 01400 Vantaa

HAKKARAINEN KY

72300 Vesanto
Puh. (971) 650 111

T-LÄHITORI

16600 Järvelä
Puh. 918-651 201

HALLI Maakari

Knuutilankangas Kaupp. Kari Greus
Puh. 571 410.
Palvelemme: Ma-pe 9-19 La 9-15

**TAPSAN
KAUPPA**

21230 Lemu
Puh. 921-716 701

-RINNE

Pirttikoski
— MYYMÄLÄAUTOT — MARKET —
puh. 960-781 221 Rovaniemi

Eversti Ahti Lappi on ilmatorjunnan tarkastaja.

ILMATORJUNTA

50 vuotta tulikasteesta

30.11.1989 vietetään talvisodan alkamisen muistopäivää, mutta samalla ilmatorjuntajoukkojen vuosipäivää. On erikoinen sattuma, että päivä on sama. Ennen sotia Viipurissa toimineen ItR 2:n vuosipäiväksi vahvistettiin v. 1936 marraskuun viimeinen päivä paikallishistoriasta tunnetun Viipurin pamauksen muistoksi – muita perinteitähän ei ilmatorjunnalla vielä silloin ollutkaan. 30.11.1939 armeijamme nuorimman aselajin joukot viettivät vuosipäiväänsä ”työn merkeissä” avaamalla ensimmäisen kerran tulen vihollista vastaan saaden tililleen myös ensimmäiset pudotuksensa. Aselaji sai tulikasteensa ja perinteitä vuosipäivän vietolle syntyi.

Aselaji syntyi sodassa

On perusteltua väittää, että aselajina ilmatorjunta lunasti paikkansa talvi- ja jatkosodan aikana, vaikka ei vielä silloinkaan saanut muodollisesti itsenäistä asemaa. Esimerkiksi Ruotsissa ilmatorjunnasta tuli oma aselajinsa jo 1942. Ilmatorjunnan johtosuhteet ja asema ovat muuttuneet monta kertaa vielä sotien jälkeenkin eikä tunnu olevan kaikille selvä vielääkään. Pääsääntöisesti kuitenkin nyt ymmärretään, että ilmatorjunta aselajina kuuluu maavoimiin, mutta meri- ja ilmavoimilla on myös omaa ilmatorjuntaa. Toimin-

nallisesti kaikki ilmatorjunta on osa ilmapuolustusta. Integroitu ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisjärjestelmä koordinoi ilma- ja hävittäjätorjunnan suoritusta.

On hämmästyttävää, miten

vähäisillä resursseilla talvisodassa myös ilmatorjunta sai hyviä tuloksia ja miten nopeasti valmius kehittyi jatkosotaan mennessä. Ilmatorjunta-aseiden lisääntyminen näkyy seuraavasta:

Aseet	Talvisota		Jatkosota	
	alku	loppu	alku	loppu
itkk:t	125	121	203	320
kv ittykit	13	190	368	998
rs ittykit	38	81	104	275
Yhteensä	176	392	675	1493

Raskaita ilmatorjuntatykkejä oli talvisodan alkaessa suomalaisilla 38 kappaletta.

Ilmatorjunta-aseiden määrä kasvoi siis vv. 1939–41 noin nelinkertaiseksi ja v. 1944 loppuun mennessä yhdeksänkertaiseksi. Kun ajattelee, miten lyhyessä ajassa on otettu jopa aivan uusia asetyyppejä käyttöön, koulutettu henkilöstö ja luotu huoltojärjestelmä, ei voi muuta kuin osoittaa kunnioitusta työn tehneiden ilmatorjuntaveteraanien ammattitaidolle ja tarmokkuudelle.

Ilmatorjuntamme tulokset ovat maininnan arvoisia. Ilmatorjuntajoukot pudottivat talvisodassa alas 314 viholliskonetta. Tasaisesti jaettuna se merkitsisi noin 3 konetta vuorokaudessa ja 2 konetta jokaista ilmatorjunta-asetta kohden. Jatkosodan aikana ilmatorjunnan kontolle tuli 1107 alasammuttua konetta, mikä on yli kaksi kertaa enemmän kuin meillä itsellämme ollut konemäärä. Hyökkäysvaiheessa -41 vastapuolen kone tappiot olivat jopa 7 % lentosuoritusten määrästä, mikä osoittaa että suomalaisilla oli ilmanherrsä. Suomen ilmavoimat aiheutti jatkosodassa vastapuolelle suuremmat prosentuaaliset tappiot kuin

Englannin ja Saksan ilmavoimat.

Vihollistappiot ovat tavallinen tapa mitata aselajin tehokkuutta, mutta ilmatorjunnan kohdalla pitäisi oikeastaan mitata niitä omia tappioita, joita vihollinen ei voinut aiheuttaa – kiitos torjunnan.

Mutta mitenkäs tapahtumaton voi mitata? Helsingin suurpommitusten torjunta helmikuussa -44 on kuitenkin hyvä esimerkki onnistuneesta tappioiden minimoimisesta: vain alle 5 % pudotetuista pommeista osui kohteeseen. Mitenkä olisi Helsingin käynyt, jos 90 % olisi osunut? Ei ole liioiteltua nimittää ItR 1:n komentajaa, eversti Pekka Jokipaltiota ”Helsingin pelastajaksi”. On hän ansainnut nimekkökatunsakin Helsingissä.

Osoituksena sotakokemuksellemme arvostuksesta ulkomailla on se, että suomalaiset it-upseerit olivat kapteeni Aake Pesosen johdolla syksyllä -44 noin 3 kk:n ajan Ruotsissa opastamassa ilmatorjunnan järjestelyissä sekä koulutamassa tutkamiehiä. Valvontakomission määräyksestä suomalaiset tutkaekspertit jou-

Vihollistappiot ovat tavallisin tapa mitata aselajin tehokkuutta, mutta ilmatorjunnan kohdalla pitäisi oikeastaan mitata niitä omia tappioita, joita vihollinen ei voinut aiheuttaa – kiitos torjunnan.

tuivat opettamaan myös neuvostoliittolaisia upseereita sodan jälkeen.

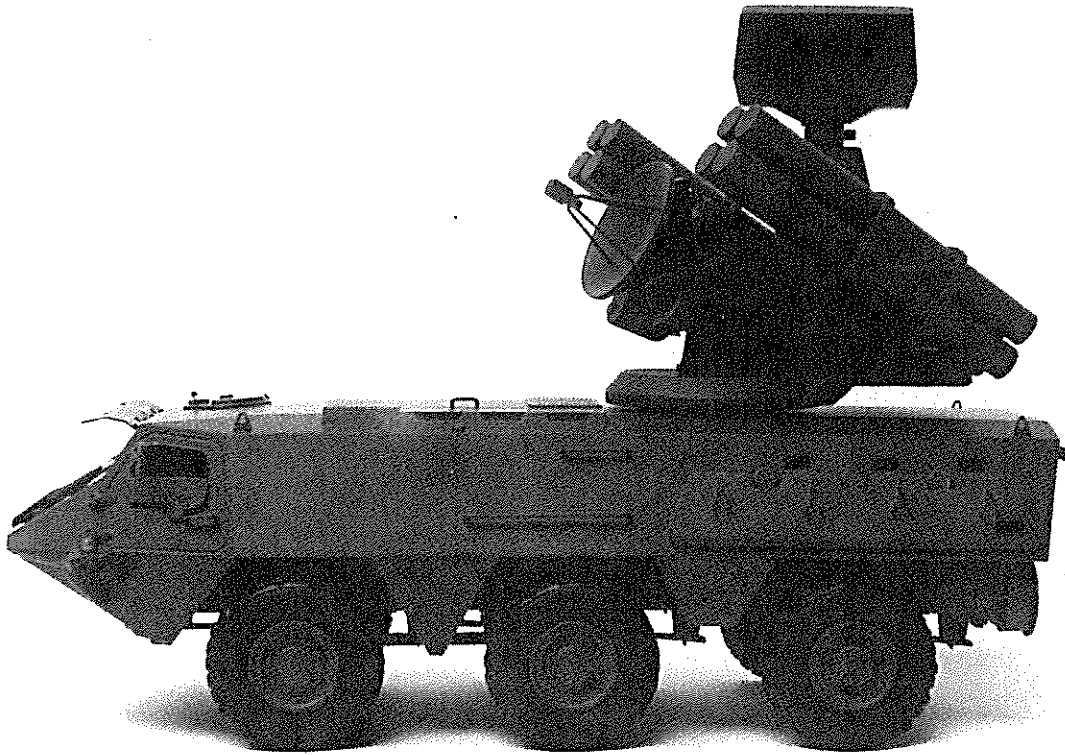
Ilmatorjunta tänään

Puoli vuosisataa on kulunut tulikasteesta, sukupolvet ovat vaihtuneet. Viimeinen sotatoimiin osallistunut ilmatorjuntapuseeri siirtyi reserviin pari vuotta sitten. Vanhimmat ilmatorjunnan aktiivipuseerit ovat sota-ajan lapsia. Mutta perinteitä ei ole unohdettu.

Sotien jälkeen on ilmatorjunta-aselajissa tapahtunut paljon muutoksia ja kehitystä. Rauhan ajan organisaatio on muuttunut monta kertaa; jokaisen ilmatorjuntajoukko-osaston nimi, kokoonpano ja sijoituspaikkakunta on vaihtunut ainakin kerran, eräiden useamminkin. 1.1.1990 ilmatorjunta-aselaji koostuu neljästä rykmentistä Hyrylässä, Haminassa, Turussa ja Rovaniemellä sekä kahdesta erillisyyksiköstä. Uusi organisaatio antaa vanhaa paremmat edellytykset aselajin teknillisen kehityksen ja erikoiskoulutuksen haasteisiin vastaamiselle. Ainoa iso ja todellinen ongelma on henkilöstön vähyys, onhan ilmatorjunta muutenkin yksi pienimpiä aselajeja. Teknillinen kehitys tekee aselajista yhä kaaderivaltaisemman, koska vaativien ase- ja johtamisjärjestelmien käyttö ja huolto varusmies- tai reserviläisvoimin ei ole mahdollista. Esimerkkinä tästä on aselajin teknillisen henkilöstön lisääntyminen kymmenen vuotta sitten hankitun alueilmatorjuntaohjuskaluston myötä noin kolminkertaiseksi. Nyt lisähenkilöstön saaminen näyttää vaikeammalta. Ilmankaan ei selvitä.

Nykyajan torjuntakalustoa – It-ohjus -79.

Kohdeilmatorjuntajärjestelmä Grotale NG Pasi-alustalla tulee käyttöömme 90-luvun alussa.

Teknillinen kehitys maavoimien vuosikymmenellä on myös ilmatorjunnan osalta mittavaa. Hankintojen rahallinen volyyymi on suurempi kuin koko vanhan kaluston arvo. 1960-luvun alussa alkaneiden ensimmäisten sodan jälkeisten hankintojen ansiosta olemme jo nyt onnistuneet uusimaan vanhaa asekalustoa niin, että sodanaikaisen kaluston osuus on enää noin 20 %. Sekin on vielä iso määrä, jonka uusiminen maksaa paljon.

Kalustokirjavuudesta eroon

Teknillisesti koko ilmatorjuntajärjestelmä voidaan jakaa useisiin osajärjestelmiin. Ilmatorjunta on tehtävänsä luonteesta johtuen hyvin komplisoitu aselaji. Eri tehtävissä tarvitaan erilaisia asejärjestelmiä, tuliyksiköitä ja johtoportaita. Suomen ilmatorjunnalla oli toisen maailmansodan aikana käytössään noin 50 erilaista ilmatorjunta-asemallia ja -tyyppiä. Meillä on vieläkin

varauskalusto huomioiden 15...20 eri asemallia, joista onneksi osa poistuu käytöstä lähiaikoina. Ilmatorjunnan eri tehtävien suorittamiseen riittäisi kuusi asetyyppiä, mutta meillä tulee pakostakin vielä pitkään olemaan käytössä ainakin kymmenen eri asetyyppiä. Teknillistymisestä kertoo jotain sekin, että ilmatorjunnalla tulee 1990-luvulla olemaan käytössään ainakin yhdeksän erilaista ase- ja johtamisjärjestelmiin kuuluvaa tutkaa.

Teknillisen kehityksen ansiosta olemme jo nyt paremmalla tasolla kuin yleisesti luullaan, ja 1990-luvun alussa tilanne vielä paranee hankintojen toteutuessa. Absoluuttisesti arvioiden ilmatorjunta ei tietenkään koskaan ole laadullisesti eikä varsinkaan määrällisesti riittävän hyvällä tasolla, mutta meidänhän onkin arvioitava asiaa reaalisten mahdollisuuksiemme puitteissa, ei utopistisesti. Meillä on kuitenkin ilmatorjuntaa yhtä paljon tai enemmänkin kuin monilla

vertaisillamme mailla ja myös laadullisesti ilmatorjuntamme on kaikilta osin vertailukelpoista.

Tänä vuonna käyttöön tullut uusi tulenkäytön johtamisjärjestelmämme (Joke 87) on erittäin moderni. Lähitorjuntamme runkoase 23 mm tykki on erittäin kenttäkelpoinen ja hyvä ase. Ns. olkapääohjusten määrä kasvaa ja laatu paranee. Usin tyyppi, ItOhj 86 IGLA, on tekniikaltaan paljon amerikkalaisen Stingerin kaltainen, joka niitti mainetta Afganistanissa. Lähitorjuntaohjukset ovatkin lisänneet ilmatorjunnan kokonaistehoa yhtymien alueilla todella ratkaisevasti. Kohdetorjunta kehittyy rajusti: 35 mm:n automaattitykkikaluston modernisointi on käynnissä, modernijuntapanssarivaunun kalustoa ollaan uusimassa ja kohdetorjuntaohjushankinta on käynnissä. Näköpiirissä on vielä muitakin kehittämishankkeita. Teknillinen kehitys koskee tällä hetkellä tavalla tai toisella jokaista asetyyppiä, joka ase-

lajilla on!

Teknillisen kehityksemme tason osoittamiseksi todettakoon, että

★ uusi johtokeskuskalustomme tutkineen edustaa aivan uusinta sukupolvea lajissaan

★ uusi lähitorjuntaohjukseemme on eräs harvoja käytössä olevia 2. sukupolven olkapääohjuksia

★ uusittu 35 mm kalusto on ensimmäisiä maailmassa

★ uusi Marksman-ilmatorjuntapanssarivaunu (torni) on eräs harvoista uuden sukupolven järjestelmistä lajissaan

★ uusi Crotale NG-kohdetorjuntaohjus on eräs ensimmäisiä palveluskäyttöön tulevia 2. sukupolven järjestelmiä maailmassa.

Perusyhtymän ilmatorjunnan huima kehitys

Meillä oli vuoteen 1979 saakka perusyhtymässä samanlainen ilmatorjuntakomppania kuin jatkosodan aikana; vain osittainen asekaluston muutos oli tapahtunut. Vasta kymmenen vuotta sitten käyttöön tullessa uudessa organisaatiossa (Pr 80) prikaatiin liitettiin orgaanisesti kaksi ilmatorjuntapatteria, mikä lisäsi ilmatorjunnan suorituskyvyn jo kaksinkertaiseksi. Uudessa jääkäriprikaatissa (Pr 90) on orgaanisesti jo kokonainen ilmatorjuntapatteristo: johtoporras (Joke 87), kaksi kevyttä ilmatorjuntapatteria (18 kpl 23 mm) ja yksi ohjuspatteri (20 kpl ItOhj 86, 10 kpl 12.7. itkk).

Jos verrataan jääkäriprikaatin orgaanisen ilmatorjunnan suorituskykyä vanhaan itkomppaniaan, voidaan todeta seuraavaa:

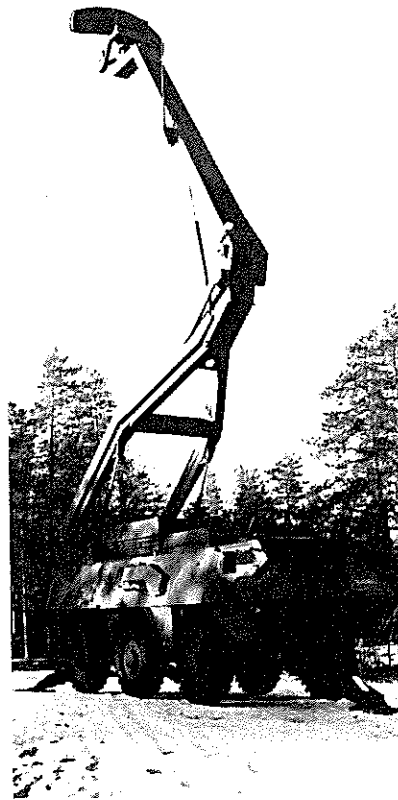
★ jääkäriprikaati on omavarainen ilmatorjunnan suhteen
★ se pystyy tarvittaessa huolehtimaan lähi-ilma- ja tulenkäytön johtamisesta omalla alueellaan itsenäisesti
★ jääkäriprikaatilla on viisi kertaa enemmän it-aseita ja se pystyy tulittamaan ainakin 26 maalia samanaikaisesti (aseitain jopa 48)

★ ilmatorjunnan peitto (noin 200 km²) on kymmenkertainen, samoin tulen teho

★ jääkäriprikaatin ilmatorjunnan taktillinen liikkuvuus on sama kuin pataljoonilla.

Paljon paremmaksi ei perusyhtymän orgaanista ilmatorjuntaa meidän resursseillamme voi kehittääkään – eikä liene tarpeenkaan. Taisteluajoneuvojen varustaminen uudella 12.7. mm ilmatorjuntakonekiväärillä lisää vielä osaltaan suojaamisen tehokkuutta. Ainoa merkittävä teknillinen heikkous on ilmatorjunnan pimeätoimintakyvyn puute, mutta sekin pyritään korjaamaan.

On kaikki perusteet uskoa, että jääkäriprikaatin ilmatorjunnalla kyetään aiheuttamaan hyökkääjän lentoaseelle riittävästi tappioita yhtymän toimintavapauden takaamiseksi.

Maalinosoitustutka Pasi-alustalla.

Ilmatorjuntaupseerin imago

Vaikuttaa siltä, ettei ilmatorjuntaupseerin roolia oivalleta yhtä selkeästi kuin esimerkiksi jalkaväki- tai kenttätykistöupseerin. Ei ole ihmeäkään, se johtuu it-aselajin ”poikkitie-teellisestä” luonteesta.

Ilmatorjuntaupseerin pitää tietää enemmän maavoimista kuin ilmavoimien upseerien, mutta enemmän ilmavoimista kuin muiden maavoimien upseerien voidakseen toimia yhdysiteenä puolustushaarojen välillä. Ilmatorjuntaupseerin pitää tuntea hyvin kaikkien aselajien ja huollon toiminta voidakseen arvioida suojan tarpeen ja suunnitella ilmatorjunnan järjestelyt. Ilmatorjuntaupseerin pitää tuntea myös meripuolustuksen järjestelyt kohtalaisesti samasta syystä. Ilmatorjuntaupseerin pitää tuntea ilmapuolustuksen johtamisjärjestelmä hyvin tulenkäytön koordinoimiseksi. Ilmatorjuntaupseerin pitää osata ase-, ampuma-, ohjus-, tutka-, viesti-, laskin-, ajoneuvoyms. tekniikkaa todella paljon voidakseen yleensä hoitaa raja sa-tehtäviään kunnialla. Ilmatorjuntaupseerin pitää osata liittää taktiikka ja tekniikka kokonaisuudeksi.

Upseerikoulutusjärjestelmässä nämä vaatimukset on jo perinteisesti huomioitu varsin hyvin. Sotakorkeakoulun ilmasotalinja on tästä esimerkkinä; sehän on integroitu ilmapuolustuslinja. Näin pitää olla jatkossakin.

Ilmatorjunnan ja ilmatorjuntaupseerien arvostuskysymys on vähän ”henkimailman juttu”. Joskus arvostetaan, joskus ei. Arvostus on hankittava ja ansaittava, sitä ei saa ilman näyttöä. Ammattitaitoinen upseeristö ja muu henkilöstö osoittaa työllään ja tuloillaan, ansaitseeko aselaji arvostusta vai ei. Kriisitilanteessa arvo ja arvostus punnitaan tietysti hyvin äkkiä. Uskon, että aselaji täyttää tehtävänsä siinä kuin muutkin.

SUOMALAISUUDEN MERKITYS NUORISOLLE

Suomalainen nuori osaa jälleen arvostaa isänmaataan ja omaa kulttuuria. Nuoriso on pystynyt säilyttämään suomalaisen perusluonteensa monikansallisen ja kaupallisen tarjonnan puristuksessa. Omia, niin maantieteellisiä, kuin kulttuurirajojakin puolustetaan, tulipa uhka sitten mistä suunnasta tahansa. Tämä on huomattu myös ulkomailla. Norjalainen tutkija Tomas Ries kirjoitti kirjan Suomen puolustusvoimista ja johtajien sekä kansan Kylmästä tahdosta, valmiudesta tehdä päätöksiä, jotka vaativat suuria uhrauksia. Hän ylistää puolustusvoimiamme pohjoismaiden parhaiksi, ja mikä tärkeintä, kansan moraalina vaikeinakin aikoina horjumattomaksi. Suomalaiset ovat ahkeria, sitkeitä, rehellisiä ja jopa väkivaltaisia, aina valmiita puolustamaan suomalaisuuttaan.

Suomen puolustusvoimat eivät uhkaa ketään, niiden tarkoitus on ainoastaan pitää vieras poissa maasta ja ulkomailla tiedetään, ettei Suomi ole eteinen itään eikä länteen, vaan hyvin ongelmallinen maa-alue ylitettäväksi juuri sen luonnonolojen ja sitä puolustavan kansan takia. Suomen ulkopoliittikka tosin pyrkii varmistamaan, ettei tällaisia tilanteita syntyisi, ja Suomen asema rauhaa rakentavana valtiona onkin varsin vakaa ja tunnustettu.

1960-luvulla hippiaate ja rauhanliike muodostuivat länsimaisen nuorison käyttäytymismalleiksi. Rauhanliike sinänsä on hyvinkin kannatetta-

va asia, mutta sen mukana levisi nuorisoon innostus riisua maailma aseista, ja Suomen nuoriso tietenkin pyrki aloittamaan sen Suomesta. Esiintyi yhä enemmän aseistakieltäjiä, ja puolustustahto, joka vasta äskettäin oli ollut itsenäisyytemme avain, alkoi hiipua. 70-luvulla alkoi mahtava "jenkki"-kulttuurin ryntäys. Farmarihousut, kertakäyttötavarat, muoti, musiikki, hamppurilaiset ja uusi vapaa elämäntapa tulivat tutuiksi myös suomalaisille. Se, että kaikki mallit otettiin juuri lännestä, johtui paljolti siitä suuresta vastenmielisyydestä ja pelosta itää kohtaan.

Kaikeksi onneksi suomalaisuus on syvällä kansan sisimmässä, perinteissä ja historiasa. Suuret uhat ja onnettomuudet ja köyhät ajat ovat opettaneet meitä pitämään kiinni siitä, mikä on tärkeää ja minkä vuoksi joskus on taisteltu. Parin vuosikymmenen heilaus räjähdysalttiin maailman ja eräänlaisen kansallisen uhmien takia, ei ole muuttanut suomalaista luonnetta pohjimiltaan. 80-luvulla tapahtui eräänlainen järkiintyminen, kun kansainvälisyyden tunne tuli tutuksi ja nuoriso kyllästyi ainaiseen muutokseen. Paljon oli uutta ja oli opittu käyttämään hyväksi ne asiat, joita tarvittiin ja jättämään omaan arvoonsa epäolennaiset asiat.

Kansinvälistymisyyden jatkuessa on kuitenkin selvää, ettei tilanne jää tällaiseksi. On edellen pystyttävä olemaan järkeviä, vaikka yhdentyvä Eurooppa tuokin Suomeen jäl-

leen uutta kulttuuria ja erilaisia käytäntöjä. Nuorten matkailu tulee vilkastumaan juuri Euroopassa ja varallisuuden yhä lisääntyessä kaikenlainen kulutus kasvaa. Todennäköisesti suomalainen nuori on valmis vastaanottamaan muiden maiden kulttuuritulvan, sillä länsimainen talousjärjestelmä on kuin yhdentävä kieli, jolla kansat voivat kommunikoida keskenään. Huomattavasti vaikeampaa on esimerkiksi Viron, Latvian ja Liettuan nuorisoilla, sillä nyt ennennäkemätön kansallishenki nousee padotuista tunteista ja muistoista. Menee vielä kauan, ennen kuin nämä valtiot voivat todella puhua omista alueista ja itsehallinnosta. Mielestäni juuri tässä on suomalaisuuden merkitys. Jos valtio, kuten Suomi, on puolustanut rajojaan niin yhtenäisenä ja lujana, on se ansainnut täydellisen itsenäisyyden ja puolueettomuuden ja sillä on oikeus odottaa samaa puolustushenkeä ja suomalaisuuden aatetta kuin aiemmilla sukupolvilla on ollut.

Kun Suomi on avannut rajansa, jotta niiden kautta voivat kulkea niin suomalaiset ulos, kuin ulkomaalaisetkin sisään, on hyvä muistaa erityisesti niitä nuoria miehiä ja naisia, joiden ansioista näitä rajoja voidaan nyt itsenäisesti hallita.

Sami Sarelius
Kauklahden lukio II a

PIENEN KANSAKUNNAN MAHDOLLISUUDET RAUHAN TURVAAMISESSA

Suomi on hyvä esimerkki pienestä valtiosta, joka on onnistunut säilyttämään valtiollisen koskemattomuutensa ja kansallisen itsetuntonsa historian myrskyjen keskellä. Se ei olisi voinut olla mahdollista ilman vahvaa me-henkeä ja sitkeää ponnistelua yhteisen edun hyväksi. Ennen kaikkea se ei olisi ollut mahdollista ilman taitavaa politiikkaa ja miehiä, jotka uskoivat siihen, minkä puolesta he puhuivat, istuivat tuntikausia neuvottelupöydän ääressä ja tekivät vain sen verran myönnytyksiä, kuin oli välttämätöntä. Oli myös ihmisiä, joiden oli pakko uhrata henkensä tai terveytensä ajaessaan samaa asiaa. Heitä kaikkia me saamme kiittää siitä, että elämme itsenäisessä, hyvinvoivassa Suomessa, ilman välitöntä uhkaa aseellisesta hyökkäyksestä tai diplomaattisesta päinostuksesta.

Pienet kansat ovat kautta koko ihmiskunnan olemassaolon jääneet suurempien ja vahvempien jalkoihin. Niiden kansallinen kulttuuri sekä henkinen pääoma ovat hautautuneet valloittajakansan henkisen painostuksen alle tai sekoittuneet ylikansalliseksi "kulttuuripuuroksi". Me suomalaiset saamme olla ylpeitä siitä, että olemme onnistuneet säilyttämään alueemme koskemattomana ja

sitä kautta edelleen vahvistamaan yhteenkuuluvuuden tunnetta, joka on se perusta, jolta pieni, itsenäinen kansakunta ponnistelee turvatakseen koskemattomuutensa, valvoakseen kansallisia etujaan ja luodakseen hyvät suhteet kaikkiin kansoihin.

Rauhaa turvataan parhaiten olemalla myönteisessä kanssakäymisessä naapurivaltioiden kanssa, käymällä kauppaa ja tukemalla yhteisiä, yleismaailmallisia pyrkimyksiä tieteen, taiteen ja urheilun alalla. Suomi on tiiviisti mukana yhteispohjoismaisessa toiminnassa. Suhteemme itäiseen naapuriimme, Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liittoon, lähtevät YYA-sopimuksen pohjalta, joka omalta, tärkeältä osaltaan turvaa molempien maiden rauhanomaisen rinnakkaiselon ja on näin omasta mielestäni Suomen historian tärkein diplomaattinen saavutus. Se on myös osa maailmanlaajuisista pyrkimyksistä turvata kansallinen itsemääräämisoikeus kaikille valtioille. Ainoastaan tätä kautta eli kunnioittamalla toisten maiden kansallisia päämääriä voidaan saada aikaan koko maailman kattava kansojenvälinen luottamus ja hyväksyntä.

Me pienet kansakunnat olemme ratkaisevassa asemas-

sa. Meillä on hyvät mahdollisuudet toimia sovittelijoina suurempien välisissä ristiriidoissa. Meidän tulisi pyrkiä eroon nurkkapatriotismista ja edistää rauhaa kaikkialla maailmassa, sillä jos me sulkeudumme ja vetäydymme kuoreemme, emme voi odottaa, että toiset kansat loisivat paremman ihmiskunnan, johon me astuisimme sisään ylpeinä ja itseriittoisina. Kansallisten etujen valvominen ei ole sitä, että annetaan toisten olla omissa oloissaan ja lietsotaan kansallista huumaa, ei sitä, että luodaan harhakuvitelmia näennäisestä paremmuudesta toisiin kansoihin nähden. Tiedämme kaikki, mihin nuo edellä mainitut tekijät johtivat 1930-luvun Saksassa.

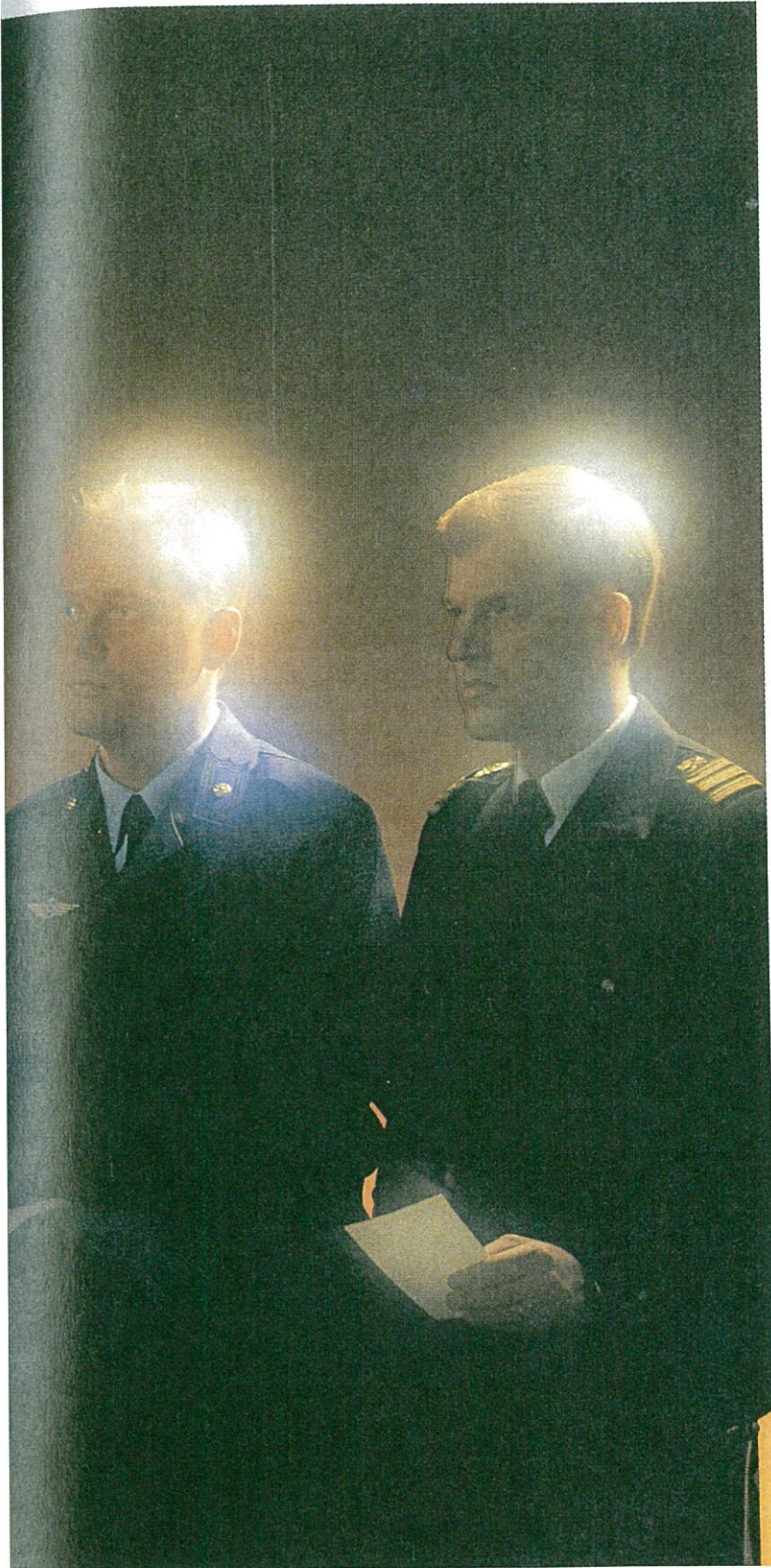
Jos haluamme olla ylpeitä itsestämme ja turvata rauhaa koko maailmassa, meidän täytyy muistaa, että olemme vain kansa kansojen joukossa, emme mitään ainutlaatuisia. Olkaamme silti ylpeitä, että olemme suomalaisia, sillä meissä virtaa Elias Lönnrotin, Urho Kaleva Kekkosen ja Karl Gustav Mannerheimin verta.

Markus Huittinen
Kalevan Lukio II B

Upseeri ja taiste

un johtaja.

Tässä huoneessa, teräsovien takana ja kymmenien metrien syvyydessä, tehdään tärkeitä päätöksiä. Päätöksiä, joilla liikutellaan prikaateja ja armeijakuntia. Päätöksiä, joissa on ehdoton leima 'vain nimettyjen henkilöiden tietoon'. Päätöksiä, jotka vaikuttavat välittömästi kymmenien tuhansien maansa puolustajien kohtaloon. Tilanne on saattanut olla päällä taukoamatta jo päiväkausia. Operaatiopäällikön harteilla on aivan liian paljon vastuuta, ajatuksia ja vaihtoehtojen jatkuvaa pohdintaa, jotta hän olisi voinut ajatella omaa fyysistä mukavuuttaan.

Taistelu etenee, vihollista sidotaan, vastahyökkäystä valmistellaan. Seuraava suunnitelma - ja sitä seuraava - on jatkuvasti työn alla. Kun operaatiopäällikkö piirtää kartalle yhtymän hyökkäysnuolen, on hänen johtopäätöksiinsä vaikuttanut tietty viimeisen päälle yhteenhit saantunut aivoriihi.

Vaihtoehtojen punninnassa on mukana aselajipäällikköiden kokemus ja oman alansa tietämys. Niistä muotoutuu operaatiopäällikön johdolla vaihtoehtojen kokonaisuus, joka esitellään komentajan päätettäväksi.

Vaikka operaatiosuunnitelma tehdään aina huolella, valmistelu-aikaa saattaa olla vähän. Päätöksentekoaikaa saattaa olla vieläkin vähemmän. Kylmä harkinta ja hermojen hallinta ovat operaatiopäällikölle ehdottomia perusvaatimuksia.

Aivojen ja fysiikan on pelattava. Väsymys ja epävarmuus on voitettava. Tunteiden tilalle on verenkierrassa kohisevan adrenaliinin tuotava analyttistä järkeä. Täällä punnitaan, löytyykö Sotakorkeakoulussa opittujen asioiden ja käytännön kouliman ammattitaidon terästäjäksi rautaista luonnetta ja lannistumatonta voitontahtoa.

Sillä voittamisesta tässä on kysymys. Osaavan vihollisen kuluttamisesta ja tuhoamisesta. Omien rajallisten voimien säästämisestä ja oman kansakunnan pelastamisesta. Ajan ostamisesta poliittiselle johdolle.

Miksi me sitten pidämme yllä sotilaallista valmiutta ja johtamistaidollista osaamista? Yksinkertaisesti siksi, että meillä olisi erilaisissa kriiseissä paremmat mahdollisuudet pysyä sodan ulkopuolella ja taata maan itsenäisyyden säilyminen.

Operaatiopäällikön osa ei ole helppo. Paitaan kiinnitetty everstiluutnantin ruusukkeet painavat lyijyn lailla. Hyväkuntoiselle ammattimiehellekin tämä on totaalista sotaa.

Harjoituksen viidennen päivän päättyessä, maan pinnalle noustuaan, kotiin ja perheensä pariin päästyään, peräänantamaton operaatiopäällikkö ristii kätensä ja toivoo hartaasti.

Hän toivoo, ettei koskaan tulisi sotaa.

Kadettikunta ry

PAPERITYÖ OY

PL 5 00941 Helsinki
Puh. 90-316 022

MAANRAKENNUSTYÖ ESKO PAASONEN

Pihlajatie 20, 04480 Haarajoki
Puh. 90-283 735
autopuh. 949 219 017

K & H ANNALA OY

LANKILANKOSKI
62100 LAPUA
Puh. 964-388 922

OY VARAX AB

Maan johtava puutarhakalusteiden
valmistaja

68820 ÄHTÄVÄ
Puh. 967-620 55

VAIHTO-SÄHKÖ OY
Runeberginkatu 19 48200 KOTKA
Puh. 952-181 222
V-S SÄHKÖ OY
Mariankatu 20 07950 LOVIISA
Puh. 915-520 23
MONIPUOLINEN SÄHKÖALAN TUKKULIIKE

YDINSÄHKÖ OY

61801 Kauhajoki, PL 30, puh. 963-119 10

OY HERRFORS AB

68800 Kolppi
Puh: 967-671 11

TANSSI- JA SEURUSTELU-
VALENTINO RAVINTOLA
MILUKATU 1 • HOVINSAARI • KOTKA PUH. 952-143 33

**RAKENNUSLIIKE
Velj. HQSKIO Ky**
Pohjolankatu 12 B 12
87100 Kajaani
Puh. 986-295 21

KAHVILA-RAVINTOLA SUOMENNIEMEN PUOLMATKA

52830 Suomenniemi
Puh. 955-776 22

RAKENNUSLIIKE MARTTI HUHTAMÄKI

61500 Isokyrö
puh. 964-713 455

KEKSI-, KORPPU- ja RINKELITEHDAS PIEKSÄMÄEN KESKI

PIEKSÄMÄKI
Keskuskatu 24, puh. 958-118 98

Lapinleimu Oy

PL 6 37801 TOIJALA puh. (937) 210 80
telex 22 380 kilsa sf telefax (937) 227 15

Sähkösuunnittelu ja -urakointi

SORTAVALLAN SÄHKÖ OY
OULU - RAAHE - ROVANIEMI

SUUNNITTELUTALO S. ANTTILA KY

Virtaintie 17, 34800 Virrat
Puh. 934-541 05

SÄHKÖLIKE P. RAUHALINNA JA KUMPP.

Rummunlyöjänkatu 33, SALO
Puh. 924-2488

H-STEEL OY LTD

PL 15 62301 Härmä
Puh. 964-848 620

RAUTE OY

PL 148 15141 Lahti
Puh. 918-629 81

MIEDON METALLI OY

61360 Mieto, puh. 964-502 325

Juontotie 6, MIKKELI
PUH. 955-366 533, 365 611

ERIKOISTAPETIT MATTI RITOLA

Vanajantie 10 PL 603
13111 Hämeenlinna
Puh. 917-169 765

– puu- ja vaneripakkaukset

SALOTIKKA-PAKKAUS KY

Juvan teollisuuskatu 25
02920 Espoo Puh. 90-853 1062

JÄTEHUOLESI HEITÄ MEILLE AROKIVI KY

78210 VARKAUS
Puh. 972-518 48 ilt. 272 11

JOSADOOR Ky

KALUSTEOVET
51200 KANGASNIEMI FINLAND
PUH/TEL 959 - 2101 TELEFAX 959 - 2186

KOPIOLA OY

Ruissalontie 3
20200 Turku
Puh. 921-309 059

RÄIHÄ KY

Murtokatu 5 Järvenpää
Puh. 90-287 495

Turuntie 6 23800 Laitila
puh. 922-513 48

HAMMASLABORATORIO AARNO KOIVUNEN

Savonkatu 10, 74100 Iisalmi
Puh. 977-126 68

LEHTOVUORI

KOMMANDIITTIYHTIÖ
Viipurin Valtatie, 15150 LAHTI
Puh. 918-846 777 Telefax 918-846 787
PIHAKALUSTEITA

KAINUUN LASITTAMO

Nuoskatu 5
PL 40, 87401 Kajaani
Puh. 986-149 330

OY ORATOP AB

21500 Piikkiö
Puh. 921-895 404

KOIVISTON TEURASTAMO OY

32300 MELLILÄ
Puh. 923-715 11

Majuri Lauri Tervonen on Kainuun Kennelpiirin puheenjohtaja. Hän palvelee Kainuun Prikaatissa pataljoonaupseerina.

Kenneltoiminta

upseerin harrastuksena

Espoossa paljastettiin 22.4.1989 kansalliskoiramme suomenpystykorvan näköspatsas. Kuva kirjoittaja.

Suomessa on noin 400 000 koiraa. Joka kuudennessa perheessä on koira, joten koiran voi sanoa olevan suomalaisen yhteiskunnan jäsen.

Vuosittain maassamme järjestetään yli kaksisataa koiranäyttelyä ja niissä esitellään noin 70 000 koiraa. Erilaisia koirakokeita ja -kilpailuja järjestetään yli kaksi tuhatta.

Upseerit ovat ahkeria kennelmiehiä ja jostain syystä alan yhteenliittymän, Suomen Kennelliiton, eri johtotehtävissä on usein upseeri – aktiivipalveluksessa oleva tai evp.

Kenneltoiminta antaa upseerille mahdollisuuden mielenkiintoiseen, monipuoliseen ja elämää rikastuttavaan luonnonläheiseen harrastukseen. Se on ulkoiluun ja reippailuun liittyvää toimintaa.

Koirien koetoiminnassa seurataan niiden työskentelyä maastossa, mikä vaatii hyvää fyysistä kuntoa – se on kennelurheilua.

Näyttely- ja koetoiminta tarjoaa harrastajalleen kilpailumahdollisuuden. Koirat kilpailevat omissa lajeissaan aina Suomen mestaruuksiin saakka.

Metsästyskoirien kokeet ovat metsästyksen kaltaisia tapahtumia. Niissä vain ei käytetä aseita eikä ammuta riistaa.

Kennelharrastus on upseerille hyvä rentoutumiskeino palveluksen vastapainona. Harrastus on aikuisten leikkiä.

Miten kennelharrastukseen pääsee mukaan

Suomen Kennelliittoon kuuluu 1100 jäsenyhdistystä ja maamme on jaettu 19 kennelpiiriin. Eri koiraroduilla on omat rotujärjestönsä, yhteensä noin viisikymmentä. Jokaisella paikkakunnalla on yhdistyksiä, joiden toimintaan pääsee mukaan. Edes oman koiran puuttuminen ei ole muukaantulon este – riittää, kun on kiinnostunut koirista.

Kennelpiireissä ja jäsenseuroissa järjestetään vuosittain

eri koemuotojen koulutustilaisuuksia, joissa koulutetaan koetuomareita. Näyttelypuolella koulutetaan kehätoimitsijoita.

Jos omistamallaan koiralla aikoo teettää pennut, on syytä ensin perehtyä koiran kasvatukseen ja jalostukseen. Tähänkin annetaan koulutusta.

Lisätietoja harrastuksesta saa Suomen Kennelliitosta ja harrastuksessa mukana olevilta upseereilta.

Sanotaan, että koira ja sen isäntä muistuttavat toisiaan. Upseerit ovat keskittyneet kotimaisiin koirarotuihin. Tämä lienee yksi isänmaallisuuden ilmenemismuoto.

Suomen kansalliskoira

Suomen Kennelliiton tehtävänä on edistää puhdasrotuisten koirien kasvattamista ja käyttöä.

Toukokuussa 1891 järjesti Suomen Kennelklubi maamme ensimmäisen virallisen koiranäyttelyn. Näyttelyssä esiteltiin 157 koiraa, joista 76 oli ajokoiria. Tässä näyttelyssä palkittiin myös ensimmäinen ”suomalainen haukkuva lintukoira”, josta sittemmin tuli suomenpystykorva.

Kennelliiton täyttäessä 90 vuotta nimettiin suomenpystykorva maamme kansalliskoiraksi. Teolla haluttiin kunnioittaa perinteistä suomalaista metsästysmuotoa ja ennen kaikkea perisuomalaista koirarotua. Suomenpystykorvaa voidaan syystä sanoa suomalaisen kenneltyön symboliksi – osaksi suomalaista eräkulttuuria.

”Militaristinen Kennelliitto!”

Suomen Kennelliiton valtuuston puheenjohtajana toimii eversti **Heikki Sarparanta**, hallituksen puheenjohtajana eversti **Pekka Mustonen** ja liiton toiminnanjohtajana everstiluutnantti evp **Seppo Takamaa**.

Satavuotisen liiton hallituk-

sen tai valtuuston puheenjohtajina tai varapuheenjohtajina ovat aiemmin toimineet mm eversti **B Sebastian Gripenberg**, eversti **Åke Wahren**, majuri **Jörgen Schauman**, kenraalimajuri **Erkki Raappana**, kenraaliluutnantti **Olli Korhonen** ja everstiluutnantti **A H Virkunen**.

Kenraalimajuri Erkki Raappanan kerrotaan sota-aikana Marskin päivällispöydässäkin

”Paras tässä harrastuksessa on, että voi ihan vapaasti toteuttaa lappalaisten periaatetta; sen mukaan itsensä kehuminen on niin arvokas asia, ettei sitä voi antaa muiden tehtäväksi. Periaatetta voi soveltaa koiriinkin, oma koira on hyvä koira, naapurin koira... no mitä sattuu olemaan.”

*Kenraaliluutnantti
Olli Korhonen*

Suomen Kennelliiton kunniapuheenjohtaja kenraaliluutnantti Olli Korhonen. Kuva Erkki Tuominen.

puhuneen mieluummin koirista ja metsästyksessä kuin sodasta. Raappana oli SKL:n edustajiston puheenjohtaja vv 1953–56. Lisäksi hän oli koekiden ylituomari ja ulkomuototuomari. Kenraaliluutnantti Olli Korhonen, jota kennelväen keskuudessa kutsutaan koirakenraaliksi, oli SKL:n hallituksen puheenjohtaja vuosina 1965–1979. Liiton kunniajäseneksi hänet kutsuttiin 1979 ja kunniapuheenjohtajaksi 1982.

Lokakuussa 1987 oli Kennelliiton julkaisussa, Koiramme-lehdessä, entisen toiminnanjohtaja Pekka Ketosen kirjoitus: ”Militaristinen Kennelliitto? Liiton ja sen jäsenyhdistysten johtotehtävissä on

ollut sotilashenkilöitä kosolti. Onko sattumaa vai mistä tämä jo useiden vuosikymmenien ilmiö johtuu? Onko liitto sotilasvaltaa suosiva yhteisö?

Sotilashenkilöt ovat olemukseltaan luontoon hakeutuvaa joukkoa. Maaseutuvaruskunnissa luonto on lähellä. Metsästys- kennelharrastus sopii kuvaan. Sotilashenkilöt joutuvat työssään ja vapaa-aikanaan eri paikkakunnilla tutustumaan suureen joukkoon ihmisiä. Heidät tunnetaan.

Tiedämme, että kennelharrastukseen liittyy ihminen ainakin yhtä läheisesti kuin koira. Upseerimies joutuu jatkuvasti tekemisiin ja tulemaan toimeen lukuisten alaistensa

ja esimiestensä kanssa. Johtajakoulutus on alullepantu Kadettikoulussa. Yhdistystoiminnassa sotilashenkilöt tavallaan ajautuvat myös johtotehtäviin. Sanakin kun on hallussa.

Joltakin taholta on heitetty kysymys tarvitaanko sotilaita kenneltoiminnassa näin paljon? Jos osaavia ja halukkaita henkilöitä sääntöjen mukaan ja demokraattisesti valitaan määräaikaan luottamustehtäviin ja toimiin, kai esteenä ei silloin voi olla jokin rehellinen ammatti tai koulutus, pikemminkin päinvastoin.”

Viisi kotimaista koirarotua

Suomi on pystynyt saattamaan maailman tietoisuuteen viisi omaa rotua, suomenpystykorvan, karjalankarhukoiran, suomenajokoiran, lapinkoira ja lapinporokoiran. Lisäksi pohjanpystykorvaa pidetään puolittain suomalaisena rotuna vaikka se on rakennettu pääosin Ruotsissa.

Sata vuotta sitten maassamme oli runsaasti laadultaan ja tyybiltään kirjavia pystykorvia ja ajokoiria. Näistä suomalaisen koiranjalostuksen uranuurtajat lähtivät kehittämään omintakeisia rotuja. Alussa oli päähuomio kiinnitettävä haukkuvaan lintukoiraan eli suomenpystykorvaan sekä jänistä ajavaan suomenajokoiraan.

Suomenpystykorva on keskikokoinen, pirteä koira, joka on omimmillaan nimenomaan metsästyksessä. Tällä hetkellä rotu on Suomen viidenneksi yleisin. Suomenpystykorva – kansalliskoiramme – tunnustetaan kaikkialla maailmassa yhdeksi kauneimmista koiraroduista.

Karjalankarhukoiran nimi vakiinnutettiin nykyiseen muotoonsa vuonna 1936. Karjalankarhukoira on suomenpystykorvaa huomattavasti suurempi, uljas ja ryhdikäs mustavalkoinen pystykorva. Luonteeltaan se on omissa oloissaan viihtyvä ja juro. Se

Suomen Kennelliiton valtuuston puheenjohtaja ev Heikki Sarparanta otti vastaan 22.4.1989 puheenjohtajan kaulakäädyt, jotka hänelle luovutti hallituksen puheenjohtaja ev Pekka Mustonen yhdessä hallituksen edustajien Kirsti Wuorimaan ja Juhani Hirvensalon kanssa. Kuva kirjoittaja.

kiintyy kuitenkin isäntäänsä syvästi. Karjalankarhukoiraa käytetään karhun ja hirvenmetsästykseseen. Rodusta on tullut Suomen toiseksi suosituin hirvikoirarotu.

Jäniksen ja ketun metsästys on Suomessa suosituinta metsästystä ja tässä työssä suomenajokoira on osoittautunut erinomaiseksi. Suomenajokoira on melko kookas, lyhytturkkinen ja kolmivärinen koira. Luonteeltaan suomenajokoira on hyvin ystävällinen, mutta veri vetää sitä jänisjahiin ja irti päästettynä se lähtee helposti omille teilleen jäniksiä etsimään.

Lapinkoiran ja ihmisen tiet ovat tiukasti kietoutuneet yhteen Lapin ankarissa oloissa. Tuskin missään muualla on koira joutunut niin raskaasti leipäänsä ansaitsemaan kuin Lapissa poroja paimentaessaan. Paimennustehtävät ovat lapinkoiralta vähentymässä moottorikelkkojen lisääntymisestä. Lapinkoirasta on tulossa myös suosittu suomalainen seurakoirarotu. Tähän lapinkoiran älykäs, rauhallinen ja oppimishaluinen luonne antaa-

kin hyvät mahdollisuudet.

Osittain samoista aineksista on jalostettu pohjoisen Suomen toinen paimennuskoira, lapinporokoira. Se on jonkin verran lapinkoira suurempi ja pitempi lyhytkarvainen koira.

Yhteiskunnan koirat

Aivan erinomaisella tavalla yhteiskuntaa palvelevat näkövammaisten opaskoirat sekä eri viranomaisten käyttöön koulutettavat huume-, vartio-, suojelu- ja jälkikoirat. Hyvän käsityksen koiran monipuolisista ja laaja-alaisista käyttömahdollisuuksista saamme, kun palautamme mieleemme, että koiria on viime aikoina koulutettu mm. haistamaan ja ilmaisemaan sähköpölväiden lahoviat ja malmien esiintymisiä maastossa. Suomessa koulutetut rauniokoirat olivat tarpeen Armenian maanjäristysalueen pelastustoimissa.

Puolustusvoimilla on eri joukko-osastoissa yhteensä 300 saksanpaimenkoira. Tämän lisäksi reserviläisille on sijoitettu 50 sopimuskoira.

Juhlavuonna Espoossa paljastettu kansalliskoiramme suomenpystykorvan patsas on mallinsa näköinen. Sen totesi myös paikalla ollut suomenpystykorvauros Santasepon Mörrimöykky. Kuva kirjoittaja.

Vuodesta 1981 lähtien on järjestetty puolustusvoimien sotakoirien mestaruuskilpailut sekä talvella että kesällä. Nämä kilpailut ovat koirien ja koiranohjaajien vuotuinen koulutustarkastus.

Suomessa maailman suurin koiratiheys

Suomessa on noin 400 000 koiraa, joista n. 300 000 on puhtasrotuisia ja rekisteröityjä.

Joka kuudennessa suomalaisessa perheessä on koira. Koira on aina kuulunut suomalaiseen yhteiskuntaan. Vuosittain järjestetään Suomessa yli 200 koiranäyttelyä ja niissä esitellään noin 70 000 koiraa. Erilaisia koirakokeita ja -kilpailuja järjestetään yli 2 000, joista pääosa on metsästyskoirakokeita.

Puolustusvoimilla on yhteensä kolmesataa saksanpaimenkoiraa.

I KIRJAT

Teuvo Rönkkönen

Talvisodan kenttäposti ja postisensuuri

ISBN 952-90070-6-X
Omakustanne

Filatelian eräänä merkittävänä keräilyalueena on ollut jo pitkään kenttäposti. Sotien postitteet ovat kiinnostaneet sekä leimojensa että kulkureittimerkintöjensä osalta. Alan kohteista kuten leimoista, niiden harvinaisuusasteista sekä muista postaalisisistä tuotteista on kirjoitettu meillä Suomessakin lukuisia artikkeleita sekä selvityksiä. Saksalainen Hans Moxter paneutui asiaan muita tarkemmin ja julkaisi takavuosina teoksen *Finnland – Feldpost*, joka vaikutti ilmestyessään perin viimeistellyttä tutkimukselta.

Everstiluutnantti Teuvo Rönkkönen – filatelistinä ja sotilaana – kiinnostui vuosia sitten kenttäpostimme järjestelystä ja hän aloitti tutkimustyönsä aivan uudelta kannalta. Lähtökohdana oli se tosiasia, että kenttäposti oli osa huoltoa, joka toimi täsmällisesti annettujen määräysten ja ohjeiden mukaan. Näin ollen Rönkkönen syventyi Sotarkistossa asianmukaisiin lähteisiin ja muodosti siten sen perustan, jolta sitten voitiin lähteä tutkimaan kenttäpostin käytännön järjestelyjä.

Tulokset olivat mielenkiintoisia, filatelisten käsitys kenttäpostistamme sai uusia vaikutteita ja ulottuvuuksia. Monet aiemmin tuntemattomat leimaukset ja kohteet saivat selvityksensä ja samalla avartui myös huoltolajin koko kuva.

Teos jakaantuu tavallaan kahteen pääosaan, joista ensimmäisessä käsitellään Talvisodan kenttäpostijärjestelyjä ja kenttäpostikonttoreiden sijoitusta kussakin vaiheessa. Huoltolajin perusteiden selvityksen jälkeen paneudutaan filatelisteja erityisesti kiinnostavaan leimauspuoleen sekä erilaisiin postaalisiin sinetti- ja virkaleima-asioihin. Toisessa jaksossa Rönkkönen selvittää yksityiskohtaisesti postisensuurin rakenteen, tarkastusmenettelyt sekä sensorien käyttämät merkinnot. Suurta vaivaa on nähty jäljitettävässä mm. tarkastajien tunnuksia sekä niiden käyttöaikoja.

Vapaaehtoisten kenttäpostijärjestelyt sekä saksalaisen kenttäpostin välitys on myöskin tutkittu ja kirjattu. Perusteellisesti ja mielenkiintoisesti.

Everstiluutnantti Teuvo Rönkkönen on kirjoittanut kolmitasoisien kirjan. Sotahistoriallisten tutkimusten lisäksi oman annoksensa saavat kenttäpostistamme kiinnostuneet filatelitit joiden iloksi kirja on taitettu samalla eräänlaiseksi muisti- ja työvihoksi, seikka, joka on kiintoisa oivallus. Menettely on tavallista koulu-kirjoissa, mutta aivan ainutlaatuisia filateliassa.

Jään suuresti kiinnostuneena odottamaan jatko-osaa.

Jyri Paulaharju

Niilo Lappalainen:

Äänisen rannoilla

WSOY, Juva 1989, 296
sivua, 53 kuvaa ja 6 karttaa.

Eversti Niilo Lappalaista voitaneen pitää viime sotiemme rannikko-olosuhteissa käytyjen taistelujen erikoisasiantuntijana. Palvelu Rannikkojääkäripataljoonan komentajana 1970-luvun alussa on jo aiemmin antanut sysäyksen kolmeen kirjaan: Hankoniemi toisessa maailmansodassa 1987, Suursaari toisessa maailmansodassa 1987 ja Viipurinlahti kesällä 1944 viime vuodelta.

Lappalaisen kokemusta sotahistorioitsijana osoittanee myös kirjojen ilmestymistahti – kirja vuodessa, kaksi parhaassa, mikä ei voi olla lukijaa hämmentämättä varsinkin lähteistöä tarkastellessa. Nytkin lähdeaineiston muodostavat Sotarkiston alkuperäisten asiakirjojen ja taistelukertomusten lisäksi mittava kirjallisuus sekä muu painettu aineisto, jota on elävöitetty 50 ajassa mukana eläneen haastattelulla.

Kirjan kerronta etenee taistelukertomuksen omaisesti iskusta Ääniselle 1941 aina kesän 1944 irtautumiseen. Laatokan jälkeen Euroopan toiseksi suurimman järven operaatioalueen taistelut saavat näin varsin seikkaperäistä lisävalaistusta. Mukaansatempaava ja eloisa kerronta tekevät teoksesta mielenkiintoisen, mitä ilman paikoin liiallisillakin nimillä ja yksityiskohdilla rasitetun lukijan mielenkiinto herpaantuisi.

Luvussa Petroskoista Äänislinnaksi jäin kuitenkin kaipaamaan

erästä yksityiskohtaa – selvitystä Itä-Karjalan pääkaupungin nimen muutoksesta, mikä tapahtui 30.9.1941 välittömästi sen valtauksen jälkeen – kuten tunnettua.

Veikko Paasion lisenssiaattityön mukaan Äänislinna-nimen taustalta löytyy nimittäin 1. Divisioonan tiedustelutoimiston ja Petroskoin valtausvaiheen aikana myös operatiivisen toimiston päällikkönä toiminut kapteeni Paavo Ravila – siviiliammatiltaan Turun yliopiston suomen ja sen sukukielten professori. Hän ehdotti valtauspäivän aamuna kaupungin nimeksi Äänislinnaa, mitä nimeä eversti Paalu käytti ilmoittaessaan VII Armeijakunnalle valtauksesta 30.9. kello yhdeksän tienoilla, ja nimi jäi sitten käyttöön.

Kirjoittaja on varmasti joutunut karsimaan runsaasti erilaisia yksityiskohtia, jotta operaatioalueen taistelujen yleiskuva ei sirpaloituisi liiaksi. Tässä Lappalainen on mielestäni onnistunut. Näin on koottu Äänisen alueen operaatiot ja pienemmätkin taistelut ensimmäisen kerran yksien kansien väliin.

Kirjan lukua hieman häiritsi lukuisien paikannimien seuraaminen kirjan pikkupiirteisestä valokopiokartasta, eikä allekirjoittanut löytänyt siitä kaikkia teksteissä mainittuja paikannimiä, mikä valitettavasti on enemmänkin sääntö kuin poikkeus sotahistoriakirjallisuudessamme ja ilmeisesti käytännössäkin vaikeasti korjattava ongelma.

Lappalainen tarkastelee myös objektiivisesti ja varsin perustellusti julkisuudessaakin keskustelua herättänyttä Itä-Karjalan miehityskysymystä ja väestön kokoamista leireihin todeten ne puhtaasti sotilaalliset näkökohdat, jotka tätä edellyttivät.

Lukija jää odottamaan Lappalaisen ammattitaitoista kynän jälkeä jatkossakin ainakin vielä tutkimattomien rannikkotaistelujemme osalta. Lappalaisen neljä kirjaa muutoin osoittavat selkeästi, että 1960-luvulla alkanut rannikkojääkärien erikoiskoulutus oli ainakin viime sotien näkökulmasta erityisen perusteltua.

Tapio Niitynperä

Mietin minuuttani

Kesäyön hämärässä,
pehmeässä, lämpimässä,
mietin minuuttani: olenko
narri vai sotilas
kielipuoli potilas
ihmiskunnan hyväntekijä
vai rauhan silmille räkiä...
ristiriitaisin tuntein
etsin totuuttani.

Lintujen jo laulaessa,
pikkuhiljaa vanhetessa,
tongin totuuttani: onko tämä
suurta ja kaunista
vai anarkiaa alhaista
perinteiden vaalimista
vai Suur-Suomesta haaveilemista...
hukkaanko ainoaa
mahdollisuuttani.

Käenkin kukkuessa,
muiden nukkuessa
maistelen mahdollisuuttani: olenko
harkiten urani valinnut
vai tähän ajautunut
tyytyväinen ammattiini
vai kyllästynyt virheisiini...
tunteillako taon
tahdonlujuuttani.

Ja aamun valjetessa,
luonnon kauneudessa,
tuoksuu totuuteni: se on
tämä vapaa Isänmaa
jossa rakkaat asustaa
halu myös puolustaa
omaa historiaa...
Sinultahan sainkin tämän
nuoruuteni.

*Yliluutnantti Vesa Nissinen
Sissikomppania RUK*

I KURSSIKUULUMISIA

24. kurssi "kenraaliharjoituksessa"

24. kadettikurssi avec kokoontui 16. toukokuuta Tampereella kurssin päättymisen 48-vuotisjuhlaan, joka pidettiin kahden vuoden kuluttua vietettävän 50-vuotisjuhlan kenraaliharjoituksena". Ohjelman oli järjestänyt kurssin paikallinen jäsen, majuri ja ekonomi Arthur Gylling.

Hotelli Rosendahlissa nautitun yhteisen lounaan jälkeen käytiin tervehdyksellä Kalevankankaan sankarihautoilla. Sieltä ohjelma jatkui asiantuntevan oppaan johdolla tutustumiskäynteinä Kalevan kirkossa, Saara Hildenin taidemuseossa ja kaupungin maankuulussa kirjastotalossa Metsossa, minkä nimen se on saanut ulkomuotonsa mukaan.

Kiertokäynnin jälkeen pidettiin hotellissa kurssikokous. Muiden asioiden ohella siinä päätettiin mm. että kurssin lounaskokouksia jatketaan edelleen vuosittain maalisi- ja lokakuun ensimmäisenä maanantaina aikaan kello 12 Helsingissä Katajanokan kasinossa. Vallinnutta käytäntöä muuttaen sovittiin, että vast'edes ja alkaen syyslounaasta 2.10.1989 myös Kaaderittaret eli kurssin kaaderien rouvat ovat lounaskokouksiin tervetulleita.

Ilta kului maittavan aterian ääressä menneitä muistellen. Näitä "Muistojen helmiä" kuvaili Kaaderitar Aune Rinne päivän mittaan seppitämässään runossa:

*Kuvat nousevat kätkestä
muistojen,
ne vievät aikaan nuoruuden.*

*Oli kavaljeerina komea
kadetti
ja rakkaus rinnassa raksutti.
On elämä silloin kuin silkkiä
vaan,
kun rakastuneina
haaveillaan.*

*Jätän kertomatta kaiken
muun,
nyt muistan vain päivää
toukokuun.
Sihän oli tämä kuudestoista,
joka kirkkaana helmenä
loistaa.*

*Marssi kadettirivistö Linnaan
asti
suorana, ylen komeasti.
Sieltä palasi uljaat upseerit
uudet,
oli koettu
nimitysjuhllaisuudet.
Välkkyi kirkkaina
upseerimiekat.
Ah, onnesta huokaili omat
hameniekat
marssia katsoissa varrella
kadun
haaveissa yhteisen elämän
ladun.*

*Päivän huippu:
Kalastajatorpan ilta!*

*Sinne johtaa kaunein muiston
silta.
Juhlavalssiin kevään
tähtiyönä
oma kaaderi vei käsi neidon
vyönä.*

*Silloin elämä niin kauniina
hymyili,
vaikka uusi sota jo piilossa
lymyili.
Jäi yhteinen juhannus
haaveiksi vaan,
kun käytiin Suomea
suurentamaan.*

*Nyt elon pursi jo illansuuhun
ehti.
On kääntynyt monen vaiheen
lehti.
Sama kaaderi on silti turvana,
vaan entistä armaampana.*

Kadettiaikaa ja sitä seuranneita, monivaiheisia vuosikymmeniä muistellussa vaihtui vuorokausi. Tuli aamu ja sen mukana aika sotilaalliselle jatkokoulutukselle. Se toteutettiin tutustumiskäynteinä Puolustusvoimien Tutkimuskeskukseen Laki-alassa ja Satakunnan Lennostoon Pirkkalassa. Sieltä palattiin hotelliin noutamaan matkatavarat ja niin tuli taas aika erota ja ryhtyä odottamaan seuraavaa kurssijuhlaa.

Ahti Haapaniemi

21. kadettikurssi 50 vuotta

Kurssijuhla alkoi perinteiseen tapaan käynnillä nykyisellä kadettikoululla, missä tutustuttiin yhdessä 10. kadettikurssin kanssa kadettikoulutuksen nykynäkymiin eversti Matti Lukkarin opastuksella, laskettiin kukat sankarivainajille sankari-aulassa ja syötiin kadettien kanssa lounas. Lounaalla molempien kursien vanhimmat puhuivat lyhyesti kadeteille Erkki Palosuon osoittaessa samalla myös kiitoksen sanansa toiselle elossaolevalle kurssimme opettajalle, 10. kurssin vanhimmalle, kenraaliluutnantti Reino Arimolle.

Lounaan jälkeen kurssimme pii-
pahti kahville Munkkiniemen koulul-

le, missä otettiin kuva vertailtavaksi 50 vuotta sitten otettuun kuvaan. Valitettavasti kuvasta jäi pois Antero Hyytinen, joka saapui muiden jälke-
keen paikalle.

Tämän jälkeen siirryttiin Hietanie-
meen, missä yhdessä 10. kurssin
kanssa laskettiin seppeleet Suo-
men Marsalkan haudalle ja sankari-
ristille. Sen jälkeen kurssimme kävi
vielä talvisodassa kaatuneen kadet-
tivääpönsä kornetti Terho Olavi
Linnoilan sankarihaudalla Simo Pa-
karisen pitäessä puheen ja laskies-
sa kukat kurssimme puolesta.

Iltajuhla vietettiin kurssin oman
väen kesken Kalastajatorpan keltais-
essa salissa. Tilaisuudessa Erkki

Palosuo toivotti väen, yhteensä 23
henkeä, tervetulleeksi. Juhlapu-
heen piti Nalle Kontiopää ja puheen
– tällä kertaa – miehille Maini Palo-
suo. Juhlan aikana soitti allekirjoit-
tanut kurssin toiselle elossaolevalle
opettajalle evl Viljo Ratialle kurssin
tervehdyksen ja kiitoksen saaden
kurssia koskevan pienen tentin jäl-
keen välitettäväksi kurssille V:n sy-
dämellisen kiitoksen tervehdykses-
tä ja hyvän jatkon toivotukset meille
kaikille. Tilaisuus päättyi vanhaan
perinteiseen tapaan lauluun "On
taasen vietetty juhlahetki" ehkä
muutamien mielestä liian aikaisin.

Kadetti 1522

Kadettiupseerimatrikkeli 1920–1985

Matrikkeliä on edelleen saatavissa Kadettikunnan ja Upseeriliiton toimistoista hintaan 180 mk + postikulut.

PÄÄSIHTEERIN PALSTA

Kadettikunnan jäsenet kautta maan osallistuivat Puolustusvoimien lipujuhlapäivän ja Suomen Marsalkan Mannerheimin syntymäpäivän juhlallisuuksiin täysin rinnoin. Varmasti moni evp-upseeri, kuten pääsihteerikin, kaivoi vaatekaapista asepuvun ja kunniamerkit esiin, puki ne ylleen, katseli tulosta peilistä, paransi vielä vähän ryhtiään ja veti vatsaansa sisään. "Ilmassa oli sini-valkoisen maanpuolustusjuhlan tuntua."

Kenraaliluutnantti Martti Alatalon puhe Rovaniemen valtakunnallisessa paraatissa sattui täysin yksiin omien mielialojeni kanssa, sillä olen viettänyt pääosan kaikista lomistani yli 25 vuoden ajan Muoniossa vaimoni syntymäseudulla ja olen paljon sivusta seurannut Lapin ihmisten elämää. Kenraalin puhe sai tavanomaista enemmän positiivista julkisuutta ja sitä yritän minäkin näillä parilla virkkeellä lisätä.

Kadettikunta oli vastuuvuorossa Upseerijärjestöjen yhteistoimintaelimien (YTE) juhlapäivän tilaisuudesta. Aamuilla laskettiin puolustusvoimien ja maanpuolustusjärjestöjen seppeleet Hietaniemessä ja ratsastajapatsaalla. Illalla oli juhlallisellinen Katajanokan Kasinolla lähinnä neljän yhteistoimintajärjestön hallituksen jäsenille ja toimihenkilöille. Kutsuvieraina olivat puolustusvoimain komentaja kenraali Jaakko Valtanen adjutanttinsa majuri Kari Siikin kanssa sekä eduskunnan puolustusasiainvaliokunnan puheenjohtaja kansanedustaja Mauri Miettinen, Helsingin Varuskunnan päällikkö kenraalimajuri Olli Rekola ja varuskunnan komendantti everstiluutnantti Tapio Skog.

Kamarineuvos Niilo Tarvajärvi

Radio- ja televisiotoimittaja, majuri Niilo Tarvajärvelle ojennettiin Pasilassa MTV:n tiloissa 15.6.1989 Tasavallan Presidentin avoin kirje, jossa hän ilmoittaa suoneensa Kamarineuvoksen arvonimen Niilo Einari Tarvajärvelle. Kirjeen varmentajana oli arvonimilautakunnan puheenjohtaja pääministeri Harri Holkeri.

Aloitteen arvonimiesityksestä teki majuri Tarvajärven oma 23. kadettikurssi talvella 1988. Kadettikunnan hallitus päätti ryhtyä tukemaan aloitetta ja päätti samalla ottaa vastuun esityksen tekemisestä sekä arvonimestä menevän leimaveron maksamisesta. Kadettikunnan silloinen puheenjohtaja kenraaliluutnantti Ilkka Halonen sai pian esityksen kannattajiksi Tarvajärven elämäntyön läheisiä yhteisöjä, joilla on rahavaroja tämän laatuiseen huomionosoitukseen.

Esityksen allekirjoittivat MTV OY, Volvo Auto Oy, Suomen Pesäpalloliitto ry, Sotainvalidien Veljesliitto ry, Liikkuva Poliisi ja Kadettikunta ry (23. kadettikurssi ml).

Esityksen perusteluissa todetaan Tarvan ansioluettelon ohella mm: "Toimittaja Niilo Tarvajärvi on ollut myönteinen, innostava, optimismia välittävä, hyvän ilmapiiriin rakentaja, joka usein lämpimän huumorin välityksellä ajoi vakavaa asiaa; yhteistä hyvää, yhteenkuuluvuutta, sotien invalidien ja veteraanien muistamista ja arvostamista sekä urheilun ja

reippailun merkitystä." –"Niilo Tarvajärvellä on ollut kautta vuosikymmenien laaja kansalaiskannatus suuren yleisön keskuudessa. Hänen ohjelmiansa kuuntelija- ja katsojaluvut ovat olleet parhaimmillaan todella korkeat. Yhtenä osoituksena hänen suosiostaan on sekin, että hänet valittiin kansanedustajaksi 1970–1972. Uskomme vakaasti, että lukuisat kansalaispiirit ovat yllä mainittujen yhteisöjen ohella tukemassa esitystä kamarineuvoksen arvonimen myöntämisestä."

Tukimaksu

Vuosikokouksen päätöksen mukaisesti lehden mukana lähetetään tilillepanokortti vapaaehtoista tukimaksua varten. Varat käytetään Kadettikunnan maanpuolustusaatteellisen työn hyväksi. Tavoitteena on 10.000 mk, mihin on päästy useasti aikaisemminkin, viime vuonna saatiin jopa 11.973 markkaa.

Mikko Virrankoski

Kamarineuvos Niilo Tarvajärvi vastaanottaa Tasavallan Presidentin avoimen nimityskirjeen Kadettikunnan puheenjohtajalta kenraalimajuri Antero Karviselta ja MTV:n varatoimitusjohtajalta Jaakko Paavelalta. Rouva Tarvajärvi onnistui tavoilleen uskollisena vetäytymään kuvasta pois, Paavelan kädessä olevat päivänkakkarat ojennettiin hänelle.

Kuva: Ritva Tuomi

KADETTIKUNNAN HENKILÖ- JA OSOITETIETOJA

HALLITUS

Puheenjohtaja kenrm Antero Karvinen SKK, PL 266, 00171 HKI 90-135544
Varapuheenjohtaja ev Jorma Kaarnola Iivisniementie 2 C, 02260 Espoo 90- 880449

VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja kenrm Matti Vanonen, Isokaari 8 A 16, 00200 Helsinki 90- 679619

TOIMISTO

Pääsihteeri evl Mikko Virrankoski Työlonk. 35 B, 00260 HKI 90- 490932
Tstonhoitaja rouva Marjukka Lehtinen 90- 490759

KADETTIPIIRIT SIHTEERI

Helsinki	kapt	Pertti Enlund	PE, PL 919, 00101 HKI 90- 1611
Itä-Uusimaa	ylil	Kai Mutka	HellTR, PL 5, 04301 Hyrylä 90- 27391
Lahti	ylil	Raimo Raivio	HämR/KuljK, 15700 Lahti 918- 40811
Hämeenlinna	maj	Jukka-Pekka Mustonen	PsPrE, PL 5, 13701 Parolannummi .. 917- 7101
Länsi-Uusimaa	ylil	Kalle Pyöräniemi	UudPr, PL 5, 10641 Dragsvik 911- 13760
Riihimäki	ylil	Reima Luiro	AUK/ESVP, ViestiR, 11310 Riihimäki 914- 712111
Turku	ylil	Jyrki Heinonen	VarsSlTR, PL 5, 20811 Turku 921- 695111
Niinisalo	ylil	Ossi Eskola	SatTR, PL 5, 38841 Niinisalo 930- 8221
Säkylä	ylil	Petteri Rokka	PorPR, PL 5, 27911 Huovinrinne 938- 70200
Pirkka-Häme	ylil	Jarmo Mäkelä	SatLsto, PL 761, 33101 TRE 931- 620200
Keski-Suomi	kapt	Jussi Aaltonen	TeknV, PL 5, 40801 Vaajakoski 941- 668500
P-Kymenlaakso	ylil	Harri Kauppinen	PionK, PL 180, 45101 Kouvola 951- 21161
Etelä-Karjala	ylil	Antti Kumpulainen	PO, PL 5, 53601 LPR 953- 12900
Mikkeli	ltn	Pentti Korppinen	SavPr, PL 5, 50151 Mikkeli 955- 1931
Savonlinna	kapt	Kari Kalinen	SavISpE, PL 12, 57101 SLN 957- 22704
Hamina	ylil	Eero Pyötsiä	RUK, PL 54, 49401 Hamina 952- 43020
Kuopio	maj	Pertti Louni	SKSLE, PL 80, 70101 Kuopio 971- 222422
Pohjois-Karjala	kapt	Raimo Smura	JoeSpE, PL 55, 80101 Joensuu 973- 1431
Vaasa	ylil	Jukka Ranta	VaaRPsto, PL 61, 65101 Vaasa 961- 114361
Seinäjoki	ylil	Mauri Koskela	SeiSpE, PL 100, 60101 SJK 964- 143983
Kokkola	kapt	Reijo Kivelä	KokSpE, PL 24, 67101 Kokkola 968- 14466
Oulu	kapt	Eero Heikkinen	PSVP, PL 96, 90101 Oulu 981- 503011
Kainuu	ylil	Markku Luomanen	KaiPr, PL 5, 87601 Kajaani 986- 25751
Etelä-Lappi	ylil	Kai Mecklin	LapLsto, PL 22, 96101 ROI 960- 323111
Pohjois-Lappi	ylil	Jaakko Särkiö	JPR, PL 5, 99791 Jääkärikangas .. 9693- 12951
Kad.oppilaskunta	kad	Harri Kalliovaikama	KadK, PL 7, 00861 Helsinki 90-1614811

IKIKAADERITOIMINTAA PÄIJÄT-HÄMEESSÄ

Ikikaaderit tutustuvat ylijenokalustoon Keuruun varuskunnassa.

Erottuaan puolustusvoimien palveluksesta monesta evp-upseerista tuntuu, että yhteydet entiseen työympäristöön ovat kerralla katkenneet. Samoin valitetaan evp-upseereiden asioiden vähäistä esilleottoa upseerijärjestöissä.

Jos näin on, olisi ensisijaisesti parasta lähteä etsimään syitä asiantilaa meistä eläkeläisistä itsestämme. Kokemus on nimittäin osoittanut, että puolustusvoimilta riittää runsaasti hyvää tahtoa meitä kohtaan ja varmasti upseerijärjestötkin toimisivat normaalien etujärjestöjen tapaan jos vain evp-upseereissa riittäisi aloitteentekijöitä.

Asioiden edelleen kehittäminen näissä kysymyksissä on varmasti tarpeen ja keskustelun aikaansaamiseksi esitetään seuraavassa Lahden Kadettiipiirin alueella tapahtuvaa evp-upseerien toimintaa.

Vuonna 1977 jäi eläkkeelle ESSIE:n esikuntapäällikön virasta eversti Urho Pohjola ja valitsi asuinpaikakseen Lahden kaupungin. Havaittuaan tapahtumattomuuden evp-upseerien keskuudessa kokosi

hän vuonna 1982 joukon evp-kadettiupseereita Lahden Varuskunnan Upseerikerholle keskustelemaan tarpeesta ja mahdollisuuksista tiivistää Lahden kadettiipiirin alueella evp-upseerien yhteistoimin-

taa. Tarpeita todettiin olevan ja päätettiin muodostaa Lahden Kadettiipiiriin kuuluva vapaamuotoinen yhteenliittymä *Lahden Ikikaaderit*. Toiminnan käynnistäjäksi ja vetäjäksi valittiin kokoonkutsuja, joka onkin toiminut ko. tehtävässä siitä lähtien.

Toiminnan päämääräksi vahvistettiin yhteenkuuluvuuden tunteen ja kadettihengen lujittaminen sekä valmiuden lisääminen turvallisuuspolitiikasta ja maanpuolustuksesta käytävään keskusteluun. Ikikaaderien toiminta muodostui alunpitäen kaksijakoiseksi. Tärkeimmäksi todettiin yhteydenpito puolustusvoimiin, koska sen kehitys ja menetelmien nykyaikaistuminen tapahtuu niin nopeasti, että jo muutama evp-vuoden jälkeen ikikaaderi tahtoo pudota kärryiltä. Toinen tärkeä kenttä on ol-

lut tutustuminen siviilielämän laitoksiin varsinkin sen puolustusvalmiutta palveleviin mahdollisuuksiin.

Toimintamuodot ovat vuosien aikana pysyneet samantapaisina. Vuosittain on yleensä järjestetty kaksi vierailukäyntiä varuskuntiin ja samoin kaksi siviilikohteisiin. Myöskin Ikikaaderien rouvat ovat osallistuneet pääosiin retkistä. Monta kertaa onkin herrapuolella ihmetelty ja samalla ihailtu rouvien suurta mielenkiintoa vierailukohteissa. Kiitoksella on todettu, että puolustusvoimat, sen esikunnat ja joukko-osastot ovat ottaneet ikikaaderi-vierailut suopeasti vastaan ja nähneet paljon vaihua näiden vierailujen onnistumiseksi.

Vuosien 1982–1988 aikana onkin vierailtu 16 varuskunnassa ja tutustuttu 15 joukko-osastoon, kolmeen sotilasopetuslaitokseen ja kahteen esikuntaan. Näin on käyty läpi liki kaikki puolustushaaramme ja aselajimme. Siviilikohteita on ollut toiminta-ajalla kaikkiaan 29 ja ne ovat sijainneet pääosin Lahdessa tai vierailupaikkakunnilla. Toiminnan taloudellisesta puolesta ovat vastanneet Ikikaaderit itse. Retkeilykustannukset on saatu painetuksi asevelihintoihin. Toiminnan käytännön pyörittämistä varten on otettu vastaan vapaaehtoisia lahjoituksia ja on todettava, että kansa käsi on ollut karttuissa.

Toiminta on saanut evp-upseerien taholta suopean vastaanoton ja uskomme, että kadettilupauksemme edellyttämän kadettiveljeyden ja maanpuolustushengen ylläpito on toteutettavissa osaltaan myös näissä puitteissa.

Eero Kukkonen

"Sodan kasvot" TK-kuvanäyttely

Päaesikunnan kuvakeskuksessa on arkistoituna viime sotiamme koskevaa valokuvamateriaalia n. 220 000 erilaista valokuvaa. Kuva-aineistoa kutsutaan yleisesti TK-kuviksi. Nimitys johtuu siitä että jatkosodan aikana toimi Suomen armeijassa tiedotuskomppanioita, jotka tuottivat runsaasti sekä elokuva- että valokuvamateriaalia. Vuosien saatossa tätä kuva-aineistoa – ainutkertaista lajissaan – on käytetty runsaasti mm sotahistoriaan liittyvien teosten ja julkaisujen kuvitukseen.

Sodanaikaisissa tiedotuskomppanioissa palveli sekä valokuvauksen että elokuvan teon parissa erittäin pätevää ammattihenkilöstöä. Monet heistä voidaan lukea maamme kuvausalan ehdottomaan eliittiin ja edelläkävijäjoukkoon, jolla on ollut tunnustettu ja näkyvä asema maamme kuvausalan ammattilaisten joukossa myös sotiamme jälkeisenä aikana.

Kalle Kultala valikoi

TK-kuviin perustuva kiertävä valokuvanäyttely, jonka nimi on "Sodan kasvot", "TK-miehen sota 1941 – 1945" toteutetaan valokuvaaja Kalle Kultalan suorittamaa kuvavaliintaa noudattaen. Kultala on ilmoittanut pyrkivänsä tarkastelemaan sodan olemusta lähinnä yksilön ja yksityisen sotilaan näkökulmasta. "Olen etsinyt sodan kasvoja ja niiden ilmeitä; pelkoa, hätää. Sotilaan silmien tyhjyyttä" kuten hän itse on asian ilmaissut. Näyttely koostuu n 200 TK-kuvasta siten, että noin puolet kuvista on kolmen TK-miehen kuva-aineistoa. Nämä kolme TK-kuvaajaa ovat Kim Borg, Tauno "Ukko" Ovaskainen ja

Armas Viitasalo – kaikki ansiotuneita ja arvostettuja kuvaaajia ja tunnettuja muissakin yhteyksissä. Toiset n 100 kuvaa ovat muiden TK-kuvajien kuvatuotantoa. Näyttelyaineisto valmistetaan kahtena identtisenä versiona. Toista näyttelyaineistoa on tarkoitus kierrättää puolustusvoimissa ja toista näyttelyä taloudellisesti tukevan liikepankin (KOP) tiloissa sekä pääkaupunkiseudulla että maan muisakin osissa.

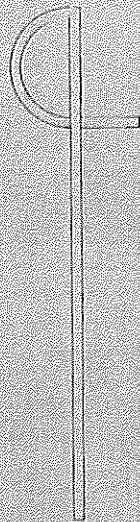
Näyttelymateriaaliksi valmistetaan lisäksi näyttelyjuliste sekä erillinen kirjasen muotoon laadittava esite näyttelystä. Näyttelyn rahoitukseen osallistuvat lisäksi Suomen Kuvalehti, Canon Oy ja Agfa Oy.

Näyttely avataan Sotamuseossa 1.11.1989, missä se on noin kolme viikkoa. Tämän jälkeen näyttelyä on tarkoitus kierrättää varuskunnissa – sotilaskotien tiloihin tukeutuen – erikseen suunniteltavan aikataulun mukaisesti. Puolustusvoimain komentaja avaa näyttelyn.

Näyttely saanee verrattain paljon julkisuutta – toivottavasti myönteistä, sillä Suomen Kuvalehti yhtenä "näyttelysponsoreista" julkistane näyttelyä näyttävästi. Lisäksi näyttelyn avajaisiin kutsutaan TV.

TK-kuvaajista on elossa enää varsin pieni joukko. On suunniteltu, että heidät saatisiin mahdollisimman täysilukuisena puolustusvoimien vieraaksi joko näyttelyn avajaisiin tai sen yhteydessä erikseen järjestettävään tilaisuuteen.

Evl Seppo Kettunen

IN MEMORIAM

Freudenthal
Björn Olóf
EVERSTILUUTNANTTI
s. 26. 2.1918
k. 9. 4.1989
Kad. n:o 2720
27. kurssi

Peitsara
Tapio Nyyrikki
EVERSTI
s. 24. 8.1902
k. 13. 5.1989
Kad. n:o 326
6. kurssi

Airola
Olli Kullervo
MAJURI
s. 8. 7.1904
k. 31. 5.1989
Kad. n:o 87
1. rt-kurssi

Vasama
Yrjö Edvard
EVERSTILUUTNANTTI
s. 18. 3.1903
k. 23. 6.1989
Kad. n:o 497
8. kurssi

Markkanen
Yrjö
MAJURI
s. 28. 5.1908
k. 9. 4.1989
Kad. n:o 955
15. kurssi

Hiisi
Lauri
EVERSTILUUTNANTTI
s. 28. 8.1897
k. 15. 5.1989
Kad. n:o 13
1. kurssi

Linna
Urho Emil
KAPTEENI
s. 27. 6.1914
k. 14.12.1988
Kad. n:o 1520
21. kurssi

Oker-Blom
Ole Max Edgar
MAJURI
s. 10. 4.1918
k. 8. 7.1989
Kad. n:o 2284
26. kurssi

Keinonen
Edvin Johannes (Jukka)
KAPTEENI
s. 16.12.1914
k. 5. 5.1989
Kad. n:o 1710
23. kurssi

Aaltonen
Yrjö Aarne
EVERSTILUUTNANTTI
s. 8. 2.1906
k. 19. 5.1989
Kad. n:o 623
10. kurssi

Saarenkunnas
Hanne Tapio
MAJURI
s. 1.12.1934
k. 2. 6.1989
Kad. n:o 4098
26. kurssi

Ylennetty amiraaliksi

Klenberg Jan Gottfrid 23.mek 1.3.1990

Ylennetty kenraaliluutnantiksi

Tolla Pertti Jussi 44.k 1.8.1989
 Penttinen Raimo Otso Kullervo 39.k 1.1.1990
 Vesterinen Veikko Väinämö 39.k 1.3.1990

Ylennetty kenraalimajuriksi

Jokinen Raimo Olavi 43.k 1.7.1989
 Särkiö Hannu Johannes 43.k 1.7.1989
 Rekola Olli Oskari 35.k 4.6.1989

Ylennetty kontra-amiraaliksi

Visa Jouko Sakari 32.mek 1.1.1990

Ylennetty everstiksi

Engström Juha Heikki Erhard 49.k 4.6.1989
 Heinonen Jorma Juhani 49.k 1.7.1989
 Luostarinen Kaarlo Heikki Niilo 46.k 1.8.1989
 Yläne Tauno Juhani 47.k 1.8.1989

Ylennetty kommodoriksi

Kanerva Seppo Ahti Ilmari 34.mek 1.6.1989

Ylennetty everstiluutnantiksi

Voipio Jukka Taneli 52.k 4.6.1989
 Mökkönen Matti Fredrik 48.k 4.6.1989
 Väisänen Reino Kullervo 52.k 4.6.1989
 Janatuinen Esko 53.k 4.6.1989
 Ruonansuu Lauri Erkki 53.k 4.6.1989
 Alhonen Tuukka Johannes 49.k 4.6.1989
 Marttinen Yrjö Sakari 53.k 4.6.1989
 Hämäläinen Pekka Juhani 53.k 1.7.1989
 Inkilä Asko Pertti Kalervo 53.k 1.7.1989
 Koskela Jaakko Kustaa 53.k 1.7.1989
 Vaahtolampi Esko Pentti 53.k 1.7.1989
 Miekkavaara Kari 51.k 1.7.1989
 Kauppi Jaakko Viljo 53.k 1.7.1989
 Teroheimo Kari Juhani 53.k 1.7.1989
 Seppälä Seppo Ilmari 53.k 1.7.1989
 Sandqvist Matti Herman 56.k 1.7.1989
 Hovi Kari Kalervo 56.k 1.7.1989
 Ossi Martti Tapani 49.k 1.8.1989
 Nybom Leif Ingvald 52.k 1.9.1989
 Pentti Veikko Aaron 52.k 1.9.1989

Ylennetty komentajaksi

Saastamoinen Juhani Evert Tapio 38.mek 4.6.1989
 Henttonen Pekka Juhani Ensio 39.mek 1.7.1989

Ylennetty majuriksi

Korhola Pekka Antero 57.k 1.4.1989
 Majoinen Matti Kalervo 57.k 1.4.1989
 Viik Pertti Antero 62.k 4.6.1989
 Sundqvist Jari Matti 62.k 4.6.1989
 Holopainen Viljo Sakari 62.k 4.6.1989
 Patteri Tapani Viljo Johannes 62.k 4.6.1989
 Myyryläinen Antti Tapio 62.k 4.6.1989
 Rätty Arto Tuomas 63.k 4.6.1989
 Riittinen Markku Tapani 63.k 4.6.1989
 Taavitsainen Mikko Taneli 63.k 4.6.1989
 Lainevirta Markku Juhani 63.k 4.6.1989
 Numminen Jarkko Aki Artturi 63.k 4.6.1989
 Aherto Jorma Jori Juhani 62.k 4.6.1989
 Mansikkala Jukka Leo 57.k 4.6.1989
 Rautonen Matti Juhani 62.k 4.6.1989
 Pallasvirta Jouni Ilari 56.k 4.6.1989
 Aronen Jaakko Ilmari 56.k 4.6.1989
 Lauri Eero Heikki 62.k 4.6.1989
 Harviainen Kaarlo Juhani 56.k 4.6.1989
 Knaapila Kari Kullervo 56.k 4.6.1989
 Räsänen Hannu Matti 62.k 4.6.1989
 Soikkeli Antero Otto Ilmari 57.k 4.6.1989
 Orlamo Matti Lauri 57.k 4.6.1989
 Eronen Veikko-Olavi 56.k 4.6.1989
 Wirta Pentti Johannes 57.k 4.6.1989
 Eskelinen Viljo Ensio 57.k 4.6.1989
 Hesso Timo Kauko Viljami 57.k 4.6.1989
 Saartokoski Pekka Tapio 57.k 4.6.1989
 Suni Raino Eskil Juhani 57.k 4.6.1989
 Hyttinen Jukka Ensio 62.k 4.6.1989
 Kokko Pentti Juhani 58.k 1.7.1989
 Jääsarö Matti Juhani 58.k 1.7.1989
 Klemetti Mikko Aulis 62.k 1.7.1989
 Liinamaa Jukka Antero 63.k 1.7.1989
 Hyötyläinen Jouko Juhani 63.k 1.7.1989
 Pietilä Heikki Juhani 58.k 1.7.1989
 Viitamäki Jouko Juhani 58.k 1.7.1989
 Kajo Juha Pekka 57.k 1.7.1989
 Taipale Eero Juhani 54.k 1.7.1989
 Keskinen Vesa Sakari 58.k 1.7.1989
 Makkonen Martti Pekka Kalevi 58.k 1.7.1989
 Sorvali Ari Asser 58.k 1.7.1989
 Alaraudanjoki Pekka Juhani 60.k 1.7.1989
 Alho Simo Johannes 63.k 1.8.1989
 Heinonen Turkka Olavi 63.k 1.8.1989
 Ukkonen Leo Matti Olavi 63.k 1.8.1989
 Utunen Erkki Antero 63.k 1.8.1989
 Soikkeli Seppo Juhani 63.k 1.8.1989
 Jyväsjärvi Raimo Kalervo 63.k 1.8.1989
 Mäki-Kokkila Juha Matti 63.k 1.8.1989
 Savisalo Sauli Veikko 63.k 1.8.1989
 Aherto Markku Kalevi 63.k 1.8.1989

Röyti Jukka Tapio	63.k	1.8.1989
Niukkanen Tuomo Juhani	63.k	1.8.1989
Partonen Pekka Tapani	63.k	1.8.1989
Lappalainen Esa Ilmari	64.k	1.8.1989
Aikasalo Timo Ilmari	64.k	1.8.1989
Arpiainen Antti Sakari	64.k	1.8.1989
Peltonen Mika Matti Otto	64.k	1.8.1989
Toivonen Seppo Risto Juhani	64.k	1.8.1989
Jaakko Jarmo Juhani	64.k	1.8.1989
Holopainen Pekka Matti Elias	64.k	1.9.1989
Tervonen Jarmo Juhani	58.k	1.9.1989
Pisto Martti Herman	64.k	1.9.1989
Tynys Ilkka Tapani	58.k	1.9.1989
Korkeila Seppo Veli Tapani	58.k	1.9.1989
Pukkinen Esa Ilmari	64.k	1.9.1989
Rekola Hans Peter	58.k	1.9.1989
Haaraoja Jorma Väinö Kalervo	58.k	1.9.1989
Karinsalo Erkki Eino Juhana	58.k	1.9.1989
Viitasalo Heikki Juhani Markus	58.k	1.9.1989
Seppänen Paavo Kullervo	58.k	1.9.1989
Miller Karl Risto	57.k	1.9.1989
Haikonen Raimo Tapani	58.k	1.9.1989
Sinisalo Jouko Kalervo	58.k	1.9.1989
Kotiaho Paavo Tapani	58.k	1.9.1989
Tarvajärvi Atte Heikki Kalervo	58.k	1.9.1989
Seppänen Pekka Ilari	59.k	1.9.1989
Loukkola Raimo Viljo Antero	60.k	1.9.1989
Kivijärvi Ari Matti Kullervo	64.k	1.9.1989
Ahvenjärvi Timo Jussi	60.k	1.9.1989
Myöhänen Hannu Olavi	64.k	1.9.1989
Hyttinen Aarni Ilmari	59.k	1.9.1989
Ranta Kari Pekka	61.k	1.9.1989
Rajaniemi Martti Pekka Antero	58.k	1.9.1989
Rasku Tarmo Kyösti	57.k	1.9.1989

Ylennetty komentajakapteeniksi

Strömmer Martti Jaakko Samuel	42.mek	1.4.1989
Savisaari Jaakko Henrik	47.mek	4.6.1989
Rannikko Juha Sakari	46.mek	4.6.1989
Karhuvaara Eero Edwin Antero	46.mek	4.6.1989
Varsio Kai Uolevi	46.mek	4.6.1989
Reinikka Eemeli Juhani	41.mek	4.6.1989
Eronen Harri Pertti Olavi	46.mek	1.7.1989
Bergholm Ilpo Erik	47.mek	1.7.1989
Pitkänen Simo Kalevi	46.mek	1.7.1989
Kähärä Jari Kalervo	48.mek	1.8.1989
Uitti Erkki Jaakko	47.mek	1.8.1989
Berner Reino Jyrki Arne	47.mek	1.9.1989
Viitanen Jukka Heikki	48.mek	1.9.1989

Ylennetty kapteeniksi

Sutinen Kari Emil Antero	66.k	4.6.1989
Pajula Eero Tapio	66.k	4.6.1989
Laine Hannu Kalevi	66.k	4.6.1989
Veijalainen Juha Markku Olavi	66.k	4.6.1989
Koponen Jarmo Kalevi	66.k	4.6.1989
Kuntsi Jukka Antero	66.k	4.6.1989
Ihaksinen Jouni Pekka	66.k	4.6.1989
Marjala Harri Ensio	66.k	1.7.1989
Ristola Juha Pekka	66.k	1.7.1989
Mustonen Jorma Antero	66.k	1.7.1989
Ristola Jari Antero	66.k	1.7.1989
Salonen Seppo Antero	66.k	1.7.1989
Salo Kimmo Olavi	66.k	1.7.1989
Raittila Tapio Johannes	66.k	1.7.1989
Juvonen Jyrki Antero	66.k	1.7.1989
Smahl Markku Juhani	66.k	1.7.1989
Saari Jaakko Sakari	66.k	1.7.1989
Pyykönen Juha Eino	67.k	1.8.1989
Paavonperä Antti Juhani	66.k	1.8.1989

Manelius Jari Heikki	67.k	1.8.1989
Nordling Johan Pontus	66.k	1.8.1989
Janhunen Kari Matti Antero	67.k	1.8.1989
Lehto Kimmo Juhani	67.k	1.9.1989
Niemi Juha Matti Oskari	67.k	1.9.1989
Rikkinen Pasi Kalervo	67.k	1.9.1989
Santavuori Mikko Usko Juhani	67.k	1.9.1989
Ojala Jukka	67.k	1.9.1989
Salminen Esa Kalevi	67.k	1.9.1989
Lindroos Jouni Antero	67.k	1.9.1989
Heikkinen Arto Tapani	67.k	1.9.1989
Lankila Rauno Jaakko	67.k	1.9.1989
Intke Pekka Tapani	67.k	1.9.1989
Liimatta Hannu Tapio	67.k	1.9.1989
Tiilikainen Antti Eemeli	67.k	1.9.1989
Pöllänen Juha Olavi	67.k	1.9.1989
Säteri Rauno Armas	67.k	1.9.1989
Huotarinen Veli-Antti Jaakko	67.k	1.9.1989
Karkia Mikko Tapani	67.k	1.9.1989
Kaakinen Tero Heikki	67.k	1.9.1989

Ylennetty kapteeniluutnantiksi

Saarinen Juha Matti	50.mek	1.8.1989
Leimi Janne Toivo	49.mek	1.9.1989
Wetterstrand Jari Olavi	50.mek	1.9.1989
Aarnio Markus Artturi	50.mek	1.9.1989

Ylennetty yliluutnantiksi

Ahlberg Jukka Tapio	71.k	1.9.1989
Antila Timo Jaakko	71.k	1.9.1989
Dahlbo Pasi Johan	71.k	1.9.1989
Grönroos Ari Tapani	71.k	1.9.1989
Hakala Pasi Juhani	71.k	1.9.1989
Heikkinen Ari Tapani	71.k	1.9.1989
Hirvonen Jussi-Petri	71.k	1.9.1989
Hirvonen Timo Jussi	54.mek	1.9.1989
Honkela Juha-Matti	71.k	1.9.1989
Huhtamo Ari Pertti	71.k	1.9.1989
Hutka Markku Juhani	71.k	1.9.1989
Hämäläinen Heikki Tapani	71.k	1.9.1989
Härkin Juha Ilkka Tapani	71.k	1.9.1989
Ilvonen Markku Juhani	71.k	1.9.1989
Inkinen Erkki Kalervo	71.k	1.9.1989
Jaatinen Markku Jaakko	71.k	1.9.1989
Janhunen Harri Timo Sakari	71.k	1.9.1989
Jäämeri Kim Erkki Akseli	71.k	1.9.1989
Kaalimaa Väinö Seppo Matti	71.k	1.9.1989
Kaartinen Pekka Heikki	71.k	1.9.1989
Kaikkonen Henri Tapio	71.k	1.9.1989
Kallio Aki Juha	71.k	1.9.1989
Kansikas Olli Pekka	71.k	1.9.1989
Karppinen Eero Jaakko	71.k	1.9.1989
Karvinen Ilpo Ilmari	71.k	1.9.1989
Keskitalo Pekka Tapani	71.k	1.9.1989
Kivinen Lasse Tapani	71.k	1.9.1989
Koljonen Timo Juhani	71.k	1.9.1989
Kolstela Risto Olavi	71.k	1.9.1989
Koponen Heikki Jussi Olavi	71.k	1.9.1989
Korhonen Ismo Olavi	71.k	1.9.1989
Koskinen Juha Alpo	71.k	1.9.1989
Kosonen Petri Mathias	71.k	1.9.1989
Kreus Harri Ilmari	54.mek	1.9.1989
Kumpulainen Antti Ensio	71.k	1.9.1989
Kurenmaa Juha Antero	71.k	1.9.1989
Kuutsa Jussi Kaleva	71.k	1.9.1989
Lagerroos Lars Märten	71.k	1.9.1989
Lagerstam Kaarle Olavi	71.k	1.9.1989
Lammi Petri Tapani	71.k	1.9.1989
Lampen Pekka Juhani	71.k	1.9.1989
Leskinen Jukka Tapani	71.k	1.9.1989

Makkonen Esa Pekka	71.k	1.9.1989	Sandell Jan Petri Erkki	71.k	1.9.1989
Malinen Tommi Jukka	54.mek	1.9.1989	Santala Juha Pekka	71.k	1.9.1989
Marjamaa Pekka Juhani	71.k	1.9.1989	Savolainen Jari Matti Tapani	71.k	1.9.1989
Mattila Petri Matti Mikael	71.k	1.9.1989	Soini Jukka Rikhard	71.k	1.9.1989
Melanen Kari Johannes	71.k	1.9.1989	Staff Pasi Kristian	71.k	1.9.1989
Mikkola Erkki Heikki Juhani	54.mek	1.9.1989	Suomalainen Jussi Tapio	71.k	1.9.1989
Mikkonen Jarmo Olavi	71.k	1.9.1989	Susi Juha-Pekka	71.k	1.9.1989
Mononen Veli-Matti	71.k	1.9.1989	Särkiö Jaakko Pellervo	71.k	1.9.1989
Mutka Kai Olavi	71.k	1.9.1989	Talaja Ilari	71.k	1.9.1989
Mähönen Iiro Tapani	71.k	1.9.1989	Thomasson Christian Jan Arne	71.k	1.9.1989
Mäkelä Timo Antero	71.k	1.9.1989	Tiainen Arto Kari	71.k	1.9.1989
Mäkinen Juha Antero	71.k	1.9.1989	Tirkkonen Ilkka Tapani	71.k	1.9.1989
Niskakoski Jussi Petteri	71.k	1.9.1989	Tudeer Jussi Oskar	71.k	1.9.1989
Nurminen Jyrki Sakari	71.k	1.9.1989	Tuominen Juha Tapio	71.k	1.9.1989
Paananen Matti Johannes	71.k	1.9.1989	Tuominen Tuukka Antero	71.k	1.9.1989
Pajunen Pasi Yrjö Sakari	54.mek	1.9.1989	Ukkola Kai Veli Aappo	71.k	1.9.1989
Palmunen Tapio Olavi	71.k	1.9.1989	Usvasalo Unto Seppo Uolevi	71.k	1.9.1989
Pelkonen Kari Pekka	71.k	1.9.1989	Uusitalo Jarmo Rainer	71.k	1.9.1989
Pelto Juha Tapani	71.k	1.9.1989	Vartiainen Anssi Aimo Juhana	71.k	1.9.1989
Peltonen Rami Tapio	54.mek	1.9.1989	Vesanen Jaakko Kalevi	71.k	1.9.1989
Peltoniemi Mika Uolevi	71.k	1.9.1989	Viita-Aho Auvo Ero	71.k	1.9.1989
Pohja Heikki Juhani	71.k	1.9.1989	Viro Jukka Tapio	71.k	1.9.1989
Posti Pertti Kalevi	71.k	1.9.1989	Virtanen Petri Olavi	54.mek	1.9.1989
Pukaralammi Pauli Antero	71.k	1.9.1989	Vuorela Jari Jussi Pellervo	71.k	1.9.1989
Pyysalo Raimo Juhani	54.mek	1.9.1989	Väntsi Sampsa Pellervo	71.k	1.9.1989
Pyöräniemi Kalle Juha Timo	71.k	1.9.1989	Vainikka Jarmo Juhani	71.k	1.9.1989
Rajala Kimmo Tapani	71.k	1.9.1989	Hassinen Markku Juhani	71.k	1.9.1989
Rantamäki Pauli Aleksis	71.k	1.9.1989	Piironen Janne Matti Juhani	71.k	1.9.1989
Rantapelkonen Jari Juhani	71.k	1.9.1989	Näsänen Arto Tapani	71.k	1.9.1989
Rauhala Jouko Olavi	71.k	1.9.1989	Nousiainen Kari Juhani	71.k	1.9.1989
Rautava Juha-Erkki Reino	71.k	1.9.1989	Karhiahho Juha Kalervo	71.k	1.9.1989
Roitto Heikki Esko Sakari	71.k	1.9.1989	Tiainen Kimmo Kalevi	71.k	1.9.1989
Salmela Jouko Jari	71.k	1.9.1989	Siltala Antti Erkki	71.k	1.9.1989
Salminen Esko Uolevi	71.k	1.9.1989	Lundell Tom Lauri Mikael	71.k	1.9.1989

KADETTIKUNTA ONNITTELEE YLENNETTYJÄ

Reserviin siirtyvät

Yli Hautamäki Seppo Tapio	70.k	1.6.1989	Kapt Smura Raimo Johannes	64.k	1.9.1989
Kapt Rouhiainen Kari Pekka	59.k	1.7.1989	Yli Raulo Juho Henrik	71.k	1.9.1989
Yli Kontkanen Paavo Antero	65.k	17.7.1989	Maj Kaapro Valto Tapani	50.k	1.10.1989
Yli Melanen Petri Uolevi	68.k	19.7.1989	Maj Honka Paavo Pekka	50.k	1.10.1989
Ev Lappalainen Matti Uolevi	23.mek	1.8.1989	Maj Sorri Timo Samppa Pellervo	49.k	1.10.1989
Kom Kinnunen Olavi Eljas	29.mek	1.8.1989	Kapt Virkajärvi Aaro Tuomas	60.k	1.10.1989
Kapt Sällälä Urpo Ilmari	61.k	1.8.1989	Maj Munukka Raimo Juhani	51.k	1.11.1989
Yli Kukkola Eero Riku Juhani	68.k	23.8.1989	Ev Aro Arvi Antero	37.k	1.12.1989
Ltn Komulainen Jorma Olavi	71.k	23.8.1989	Ev Usva Jorma Kalevi	42.k	1.2.1990
Ev Palmén Aarne Martti	38.k	1.9.1989	Komdri Dahlbo Kari Rafael	29.mek	1.2.1990
Komdri Rantanen Kalle Iiro Juhani	29.mek	1.9.1989	Maj Rauhala Raimo Mikael	49.k	1.2.1990
Evl Ekdahl Pekka Ensio	48.k	1.9.1989	Maj Volanen Rauno Aulis	50.k	1.2.1990
Evl Larikka Yrjö	41.k	1.9.1989	Maj Juutilainen Aarne Ilmari	49.k	1.2.1990
Evl Putaala Pentti Ilmari	49.k	1.9.1989	Maj Orava Toivo Aarne	50.k	1.2.1990
Komkapt Talari Erkki Tapani	33.mek	1.9.1989	Maj Hietala Reijo Juhani	49.k	1.2.1990
Maj Alajärvi Matti Pauli	50.k	1.9.1989	Maj Kivistö Heimo Kalervo	50.k	1.2.1990
Maj Taitto Veijo Syväri	49.k	1.9.1989	Maj Kuusi Matti Juhani	50.k	1.2.1990
Maj Tiensuu Seppo Untamo	52.k	1.9.1989	Maj Grönqvist Ole Johannes	49.k	1.2.1990
Maj Lehtinen Erkki Ilmari	49.k	1.9.1989	Maj Viita Paavo Juhani	50.k	1.2.1990
Maj Naukkarinen Seppo Juhani	51.k	1.9.1989	Ev Parikka Petter Johannes	38.k	1.3.1990
Maj Nousiainen Jouko Samuli	51.k	1.9.1989	Maj Kiiski Seppo Tapio	51.k	1.3.1990
			Maj Ahonen Kauko Olavi	49.k	1.4.1990
			Maj Niininen Kaarlo Ensio	49.k	1.4.1990

Osoitteenmuutos

OSOITTEENMUUTOS ____ / ____ 19__ alkaen

ADRESSÄNDRING fr.o.m ____ / ____ 19__

ENTINEN OSOITE DEN FÖRRA ADRESSEN

Nimi Namn

Jakeluosoite Utdelningadress

Postinro Post nr. Osoitetoimipaikka Adressanstalt

UUSI OSOITE DEN NYA ADRESSEN

Asiakasnumero Kundnummer

Jakeluosoite Utdelningsadress

Postinro Postnr Osoitetoimipaikka Adressanstalt

Päiväys ja allekirjoitus Datum och underskrift

VIRHEELLISEN POSTIOSOITTEEN KÄYTTÖ AIHEUTTAA LÄHE-
TYKSEN VIIVÄSTYMISEN.
ANVÄNDANDET AV FELAKTIG POSTADRESS LEDER TILL ATT
FÖRSÄNDELSEN FÖRDRÖJS.

Maksutta
kotimaan
postiliikenteessä
—
Avgiftsfritt i
inriks
posttrafik

Kadettikunta/KYLKIRAUTA

Julkaisijan nimi Utgivarens namn

Töölönkatu 35 B

Jakeluosoite Utdelningsadress

00260 Helsinki

Postinumero Osoitetoimipaikka
Postnummer Adressanstalt

**HUOM: Jäsenmaksukuitissa ilmoitetut osoitteen-
muutokset eivät tule Kadettikunnan tietoon**

Merkkipäiväluettelo 1990

Seuraavassa Kylkiraudassa julkaistaan luettelo Kadetti-
kunnan jäsenistä, jotka vuonna 1990 täyttävät 95, 90, 85,
80, 75, 70, 60 tai 50 vuotta.

Niitä, jotka eivät halua syntymäpäivätietoaan julkaista-
van, pyydetään siitä ilmoittamaan Kadettikunnan toimis-
toon (90)-490 759) 7.11.1989 mennessä. Luetteloon voi-
daan toivomuksen mukaan merkitä asianomaisen kohdal-
le; matkoilla, ei vastaanottoa tms.

Pääsihteeri

Suomalaista laatutyötä metsälle ja radalle

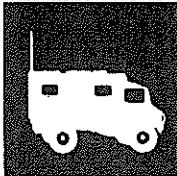
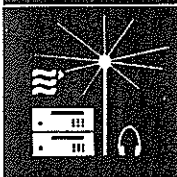
SAKO

FINLAND
sako **TIKKA** **VALMET**

**ELEKTRONIIKKA
PUOLUSTUSVOIMILLE**

ROHDE & SCHWARZ

- ★ Radiojärjestelmät
- ★ Vastaanottimet
- ★ Lähettimet
- ★ Antennit
- ★ Suuntimot ja paikallistamisjärjestelmät

 ORBIS OY

Vanha Kaarelantie 9, 01610 Vantaa
Puh. (90) 566 4066

- VARATTU -

**INSINÖÖRITOIMISTO
KONSULTTIKOLMIO OY**

Eskolantie 1, 00720 Helsinki
Puh. 90-345 5522

Rakennesuunnittelu Rakennuttamispalvelu

**RAVINTOLA
LAPINPAULA**

Hallituskatu 24, 96100 Rovaniemi
Puh. 960-158 38

- HAUTAKIVET
- RAKENNUSKIVET
- TEKSTIEN KAIVERRUS JA UUSIMINEN

NIVALAN KIVI

85520 Korpiranta Puh. 983-447 635

**KEMINMAAN
PITO-PULLA**

Pastilankuja, 94400 Keminmaa
Puh. 9698-520 609

EP-PESULA OY

62100 Lapua
Puh. 387 130 – 387 610

KUIRON LEIPOMO OY

Myymäla puh. 924-132 04
Leipomo puh. 924-2262
Mököistenkatu 12
24100 Salo

FINNREG OY

Laaksokatu 9, 18100 Heinola
Puh. 910-570 07

Lehtikankaantie 2, 87300 KAJAANI
Puh. vaihde 986-385 21, myynti 986-382 55

– VARATTU –

Tervetuloa ostoksille
Luoteis-Lappiin
– TAVARATALOT
99300 MUONIO
Muonio Puh. 9696-2217, 2218
Kilpisjärvi Puh. 9696-777 47, 777 48

**Insinööritoimisto
ASKO ALASPÄÄ OY**

54430 Hujakkala
Puh. 953-780 90

**Onneksi
on Olvia.**
Olvi I mieto olut.

**ARKKITEHTUURITOIMISTO
ESKO LEHMOLA KY**

Kivikatu 3–5, 96400 Rovaniemi
Puh. 960-154 00

OKUMET OY

Teollisuuskatu 11
Puh. 973-54 715
83500 OUTOKUMPU

SANOMALEHTI • KIRJAPAINO

Y YLÄ-VUOKSI

IMATRA P. 954-66066

ROIL Oy

Kukkumäentie 31, 40630 Jyväskylä
Puh. 941-619 612

VALMISTAMME MITTATILAUSTYÖNÄ
keittiön, eteisen ym. kalusteita, myös puupintaisina

PSL MARTTI RÖNKÄ

Siilinjärvi, puh. 971-421 673

KÄYTTÖPUU OY

Sopenkorvenkatu 24, 15800 Lahti
Puh. 918-238 22

KUHMON PUUJUNNU KY

Suvantotie 16, 88900 Kuhmo
Puh. 986-520 696 Halli -521 888
Autopuh. 949-386 824
**SORVIHIRSITUOTTEITA EDULLISESTI
AVAIMET KÄTEEN**

**ARKKITEHTITOIMISTO
HARJU & CO**

TORIKATU 4B 90100 OULU
981-226633

**ARKKITEHTITOIMISTO
LAITINEN KY**

Myllärintie 40, 70780 KUOPIO
Puh. 971-312 010

**ARKKITEHTITOIMISTO
ROTKO & METSÄLÄ KY**

Karjalankatu 1, 80200 Joensuu
Puh. 973-315 02

**HAUKIPUTAAN
SÄHKÖ OSUUSKUNTA**

90830 Haukipudas, puh. 981-471 011

– Mukavimmin sähköllä –

Jalasjärven Sähkö Oy

61600 Jalasjärvi, puh. (964) 560 159

**Keskusosuuskunta
Oulun Seudun Sähkö**

Kajaanintie 38, 90100 OULU
Puh. 981-226 266

SÄHKÖLIIKE SYRJÄLÄ

Lahjatie 5 21800 KYRÖ
Puh. 921-862 443
Puh.autoon 94040-22443

**HÖCKERTIN
SEURAAJAT OY**

Kaivokatu 14
94100 KEMI

**INSINÖÖRITOIMISTO
K. ARHO KY**

Niemenmäentie 3 G
00350 HELSINKI
Puh. (90) 485 213, 485 641 Telefax 483 953

**INSINÖÖRITOIMISTO
HANSON K. & CO OY**

Sentnerinkuja 3, 00440 Helsinki
Puh. 90-562 5511
Hanko Puh. 911-824 44

Pohjatutkimuksia, Kunnallistekniikkaa, Kartoituksia
Insinööri-toimisto Pohjatekniikka Oy

Vattuniemenkatu 12, 00210 Hki
Puh. 90-672 227

INSINÖÖRITOIMISTO

sulin

Ormuspellontie 18
00700 Helsinki
puh. 90-354 500

Opas-Kilvet Oy

Mäkikatu 26
33960 Pirkkala
Puh. (931) 682 433

KAIVERRUKSET
METALLEIHIN JA
MUOVEIHIN
– asteikot
– kirjoitusmerkinnät
– numeroinnit

FINNKERI OY

PAJATIE 1 58200 KERIMÄKI
PUH. 957-541 217

MOBIL OIL oy ab

Keskuskatu 7, 00100 Helsinki
puh. 90-630 626

MANNILA-YHTYMÄ

61800 Kauhajoki
puh. 963-117 77

DAYTON VAAKA OY

Kilonkallio 1-3, 02610 Espoo
Puh. 90-594 144

KOUHI OY

29900 MERIKARVIA
Puh. 939-511 655

OLKAINVALMISTE KY

Kalevantie 7, 33100 TAMPERE
Puh. vaihde 931-220 344
VALMISTAMME ERI ARTIKKELEITA
PUOLUSTUSVOIMILLE

MISSTEX OY MISS MODE

Naisten pukinetehtas
muodikkaita takkeja, leninkejä ja hameita saatavana alan
erikoisliikkeistä kautta maan.

Puh. 983-523 23 86600 HAAPAVESI

Liikekeskus, 33470 YLÖJÄRVI
Hälytysnumeromme on 482 341

VELJEKSET KAHRIN PUUTARHA

Puh. 952-21 512
48300 KOTKA

VUONISLAHDEN KAUPPA

81590 VUONISLAHTI
☎ 975-421 28

KATTILA LINJA KY

Sileäsuonkatu 12
33330 Tampere
Puh. 931-433 757

INSINÖÖRITOIMISTO ARTO LAINE KY

Vähäheikkiläntie 56, 20810 Turku
Puh. (921) 352 820, 341 228
Telefax 921-355 689

RAK.LIIKE V. MÄTTÖLÄ OY

52700 MÄNTYHARJU
Puh. 956-237 60

- Sähkösuunnittelua - INSINÖÖRITOIMISTO MAUNO AHONEN OY

Rajamännynkuja 5 B, 02710 Espoo
Puh. 90-595 044
Telekopio 90-595 826

LOIMAAN KIVI OY VELJ. PALIN

32200 LOIMAA
puh. 923-205 11

INSINÖÖRITOIMISTO P. NENONEN

Mäkelininkatu 33 B, 90100 Oulu
Puh. 981-222 581, 220 945

TARRATUOTE OY

PL 449, 33101 Tampere
Puh. 931-378 00

ARKKITEHTUURITOIMISTO OSMO LAPPO

Rauhankatu 3, 00170 Helsinki
Puh. 177 241

RENKAMA OY

Uhrikivenkatu 10, 13130 Hämeenlinna
Puh. (917) 22100

POLARKUDOS OY

Virkamaankatu 7, 95420 Tornio
Puh. 9698-446 901

Insinööritoimisto TUOMO PUTAANSUU KY

– sähkösuunnitelmat
Pihkatie 10, 96910 Rovaniemi
Puh. 960-60908

ALAN AMMATTILAINEN TEKEE LAATULATTIAT
• MATOT • SEINÄNPÄÄLLYSTEET • PARKETIT

LATTIALINJA

SPÄRENTIE 8, 33960 PIRKKALA
Puh. 682 351 Autopuh. 949 233 851

PIKON BETONI OY

36200 Kangasala
Puh. 931-790 211

Hauta- ja rakennuskivet

PUIJON KIVI

Kettulanlahdentie 25
70400 KUOPIO, P. 971-341 371

TOKA OY

Sairashuoneenkatu 6
20140 Turku
Puh. 921-328 942

• Kattamis- ja vedeneristystyöt
lujitemuovista •

SAUMATON OY

Vanttitie 10 C 19, 80160 Joensuu
Puh. 973-821 600

SORAMYINTI E. LIIKAMAA KY

Sepänpellontie 23 PORI
Puh. 939-463 311
Autopuh. 949-221 393

FINNBOARD

PL 36, 00131 Helsinki
Puh.vaihde (90) 132 51

SOILITUOTE OY

Vanhatie 22, 15240 Lahti
Puh. 918-307 774

F-SUOTIMET Oy

Karsolantie, 32210 LOIMAA kk
Puh. 923-28011
Telefax 923-281 48

Arkkitehtitoimisto MARTTI VÄISÄNEN KY

Koulukatu 9 B, 90100 OULU
Puh. 981-223 933

RAKENNUSSEPÄT KAURANEN & NIKKINEN

Moreeninkatu 16
53810 Lappeenranta
Puh. 953-267 89

• Tuoretta kalaa ja säilykkeitä
kotimaisesta kalasta •

OULUNJÄRVEN KALA OY

91760 Säräisniemi, puh. 981-607 723

VAASAN KIVIPAINO KY

Raastuvankatu 54, 65100 Vaasa
Puh. 961-113 490

KANNONPUU OY

43300 Kannonkoski
Puh. 944-51 251

MEHUTUOTE OY

45910 VOIKKAA
Puh. 951-888 280

oilon &

PL 5, 15801 LAHTI
Puh. 918-576 11

P. TYLLILÄ LINJA OY

Hyljekuja 6, 02270 Espoo
Puh. 881 269

PORA- JA VARAOSAMYNTI AIRI VÄÄTÄNEN

Tammitie 2, 04310 Tuusula
Puh. 240 657, 294 4552, auto 949-401 308

OSUUSKUNTA RANNIKON MAITO

Meijerinkatu 1 – 92100 Raahе
Puh. 982-381 93

HERKKUKAIVO KIVASTI KESKELLÄ

PIDÄMME PANNUN KUUMANA JA
LIMSAT KYLMINÄ YMPÄRI VUODEN
8.30–18.00 MA–PE 8.30–14.00 LA.

YLITORNIO 9695-312 31

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO JUKKA VUORI

Uusikoivistontie 42 A 2
PORI Puh. 939-225 51
– Linja-autoasemaa vastapäätä –

LIEKSAN LEIPOMO KÄRKI

Pielisentie 31, 81700 LIEKSA
Puh. 975-217 77

Kysy kauppiaaltasi

Liha ja Säilyke Oy

30100 Forssa puh. 916-223 00

- voimakkaasti kasvava elintarvikealan teollisuuslaitos.
- valmistaa: lihajalosteita ja eineksiä, toimittaa tuoretta lihaa, kaikki kuluttajan eduksi.

KERHORAVINTOLA

Puutarhakatu 9, 95400 Tornio
Puh. 9698-422 01

KIINTEISTÖHUOLTO K.J. JERNVALL

Kirkkokatu 83–85 A, 90120 Oulu
Puh. 981-226 433

SODANKYLÄN LIIKENNEKOULU KY ERKKI PALOLA

Jäämerentie 25, 99600 Sodankylä
Puh. 9693-21 345
Kurssit alkavat maanantaisin klo 10.00 ja 18.00

LUMIKKO TELAMAASTURI

SNOWMACHINE KY.

Kurimontie 21–23 Puh. 987-13300
89600 ÄMMÄNSAARI

TORGINOL- TEOLLISUUSLATTIAT OY

Puh. vaihde 358 366
MALMIN RAITTI 17, 00700 HELSINKI 70

TERÄSBETONI OY NUMMELAN KONEPAJA

PL 14, 03101 NUMMELA
Puh. 90-222 3155

LIUOTTIMIEN TILLAUS JA MYYNTI

ARWINA OY

31560 OLLILA PUH. (921) 766776

SA-RYHMÄN SÄHKÖSUUNNITTELIJA

**INSINÖÖRITOIMISTO
TUOMO HINKKANEN KY**

AURAKATU 5 A
20100 TURKU
Puh. (921) 510 360

ESKO JÄRVINEN OY

15880 Hollola
Puh. (918) 801 345

LAIVANMUONITUSTA
TURUN PROVIANTTI OY

Yliopistonkatu 2, 20110 Turku
Puh. (921) 514 487

Oy merituuote 10940 Hanko
A. SANDIN Hangö
havsprodukt ab Tel. 911-833 33
Telefax 911-812 34

ARKKITEHTITOIMISTO
**AARNE EHOJOKI
& K:NI KY**

Rauhankatu 16 B, 20100 Turku
Puh. 921-336 133

NOVART OY

Tesomankatu 33
33310 Tampere
Puh. 931-431 100

LAMINOITUJA JA KARKAISTUJA
LUODINSUOJA- YM. TURVALASEJA

JAAKKO-TUOTE OY

27430 PANELIA PUH. 938-47228

pakkaukset Öhman

Oy K.G. ÖHMAN Ab
HELSINKI

SUINUU OY

Torikatu 17, 80100 Joensuu Puh. 973-292 51
Kauppakatu 21 -126 971

SUINUUN FYSIKAALINEN HOITOLAITOS

Siltakatu 20, 80100 Joensuu, puh. 973-255 50

JKT-TUOTANTO

21120 RAISIO puh. 921-797 979

RAKENNUSTOIMISTO

Hakapää ky

28400 ULVILA, FRIITALA
PUH. 939-388 878

IMATRAN

lukkohoito Ky

Kauppakatu 65 • 53100 LAPPEENRANTA
Puh. (953) 533 80

Kanava-aukio 2 55100 IMATRA, Puh. (954) 631 08

**RAKENNUS OY
FORSSTRÖM**

Pitkäsillank. 23, 67100 KOKKOLA
Puh. 968-178 18

- Rakennamme ja peruskorjaamme asuntoja,
julkisia rakennuksia ja teollisuushalleja -

Rakennustyöt - tasoa, laatua, nopeutta
ammattitaidolla - urakalla tai laskutyönä

**JANAKKALAN
TALONRAKENNUS OY**

Sibeliuksenkatu 1 B 10, 13100 Hämeenlinna
Puh. 917-29860, 27679, 21528

Pohjanmaan
LIHA

Sepänkyläntie 7
65100 Vaasa
Puh. 961-121 155

Yli 45 vuotta alan toimintaa
SEPPÄLÄN SÄHKÖ OY

Rautatienkatu 12, 15110 LAHTI
Puh. 918-46701

HOTELLI PYHÄSALMI

Ollintie 7, 86800 Pyhäsalmi, puh. 984-421 80
Telefax 984-421 83

HOTELLI KULMA

- ★ Pistämätön pihvipaikka
 - ★ Lounaspaikka
 - ★ Yöpymispaikka
 - ★ Päivätanssit ke klo 14.00 alk.
- Pielisentie 44, 81700 Lieksa, puh. 975-221 12

MUOVI-BAARI

Vanha yhdistie 17 – Järvenpää – Mannilantie 43
Puh. 287 060 Puh. 280 377

RAVINTOLA KIISANPIRTTI

21250 Masku
Puh. 921-789 708

rakennus- valvoma oy

Aleksis Kivenkatu 10 E 33210 Tampere
puh. 931-115 544
Rakennus- ja KVR-urakoiteja – Kiinteistö- ja
huoneistokorjauksia.

AURAN OSUUSPANKKI

21380 Aura
Puh. 921-860 422

OY TURKU SHIPPING LTD

Latokarinkatu 3, 20200 Turku
Puh. 921-307 300

KOUVOLAN SEUDUN OSUUSPANKKI

Valtakatu 16 Kouvola
Puh. 951-2871

SUOMUSSALMEN VESI JA LÄMPÖ OY

89600 Ämmänsaari
Puh. 987-130 05

PÄLKÄNEEN OSUUSPANKKI

36600 Pälkäne
Puh. 936-3336

AUTOONNE VAHVAT LEBL -LUVILASI Temoglass

Vehmaistenkatu 5, 33730 Tampere
Puh. 931-645 200

KANKAANPÄÄN OSUUSPANKKI

Torikatu 11, 38700 Kankaanpää
Puh. 930-23 420
Niinisalon konttori puh. 930-874 36

INSINÖÖRITOIMISTO MIKKO VAHANEN KY

Pietarinkatu 1 C 31, 00140 Helsinki
Puh. 90-624 966

YPÄJÄN OSUUSPANKKI

32100 Ypäjä
Puh. 923-238 71

AUTOVUOKRAAMO

iR interRent
- europcar
Puh (90) 755 6133

Aura, Koski TL., Kyrönseutu,
Marttila, Oripää, Paattinen,
Pöytyä, Tarvasjoki, Yläne

OSUUSPANKIT

HYVIÄ KIRJOJA:

ILOMANTSISTA ITÄÄN – Raju sotaromaani Ilomantsin tuhoamistaisteluista 1944. ”Ilomantsin suunnassa vetäytyen taistelleet joukot olivat kokeneet suunnilleen kaiken sen, mitä sotilaan taistelujen tielle voi ilmaantua. Avuksi ja hyökkäykseen komennetut Ratsuväkiprikaatin miehet puolestaan olivat käyneet läpi Karjalan Kannaksen tulihelvetin ja torjuneet rajuisissa taisteluissa venäläisten hyökkäykset Viipurinlahdella. Heille Ilomantsi merkitsi uusia mahdollisuuksia näyttää, mitä soturikunnolla ja -kunnialla tarkoitetaan ja ettei Suomen Armeija juokse pakoon, vaan pystyy iskemään rajummin kuin koskaan ennen.” Sisältää myös karttoja, piirroksia ja otteita yksikköjen sotapäiväkirjoista. Kirjoittaja osallistui Ilomantsin taisteluihin 3./HRR:n riveissä.

ESPANJAN TAUTI – Omakohtaisiin elämyksiin perustuva kirja suomalaisten talviasumisesta Välimeren rannalla. Kuvitettu. ”Tämä ei ole sairaskertomus, ei matkakuvaus eikä liioin seikkailutarinakaan. En ole kirjoittanut unelmasta, joka tarpeeksi arvokkaana kannattaa toteuttaa, vaan todellisuudesta, joka on unelman arvoinen.”

MIKRO.PPI – Ensiopas harrastelijalle tai yrittäjälle PC-mikrojen käyttökokemuksista.

ISKURYHMÄ A 1 – Tiiviin taistelutoiminnan romaani. ”Mutta juuri tämä panee pohtimaan, onko puhdasta mielikuvitusta ylimalkaan lainkaan, vai onko kaikki vain kuvien ja todellisuuden yhdistelmää, jonka osasille itsekukin antaa omat merkityspainotteensa. Itse pidän sellaisia arvoja kuin sotilaiden rohkeus, epäitsekkyys, uhrivalmius ja taistelukumppanien tosi toveruus yhtä totena kuin ihmiselämä itse.”

TAISTELUKOULU – Psykologinen sotaromaani. ”Sillä kuinka jotkut epätodellisuudet voisivat tehdä nuorista ihmisistä todellisia miehiä ja naisia, miehistä sotilaita ja sotilaista taistelijoita. Synnyttää kiintymystä, toveruutta ja rakkautta. Epäitsekkyyttä ja uhrivalmiutta. Selvyyttä kaaokseen, ehdottomuutta ja rohkeutta arkuuteen ja pelkoon. Ihmisyyttä, joka ei kiellä itseään, vaan kohottaa sen sellaisiin epäuskottavuuden mittoihin, että se antaa uutta uskoa.”

PELKO – Taistelukenttien opetukset siitä, miten jokainen voi parantaa elämänsä laatua ja saavuttaa ainoan todellisen vapauden, vapauden peloista. ”Onko muuta tapaa elää kuin itsensä kuoliaaksi peläten?”

SOTILAS – Kahden sukupolven kokemuksiin ja ajatuksiin. Pojan varusmiespalvelu ja isän kokemukset siitä, mitä sota opetti. ”Sanotaan, että sankarit halveksivat kuolemaa. Eivät he sitä tee; he halveksivat elämää. Ei mitä tahansa elämää, mutta kyllä elämää mihin hintaan tahansa.”

HEUREKA – Keksijät kertovat 1.

HEUREKA – Keksijät kertovat 2.

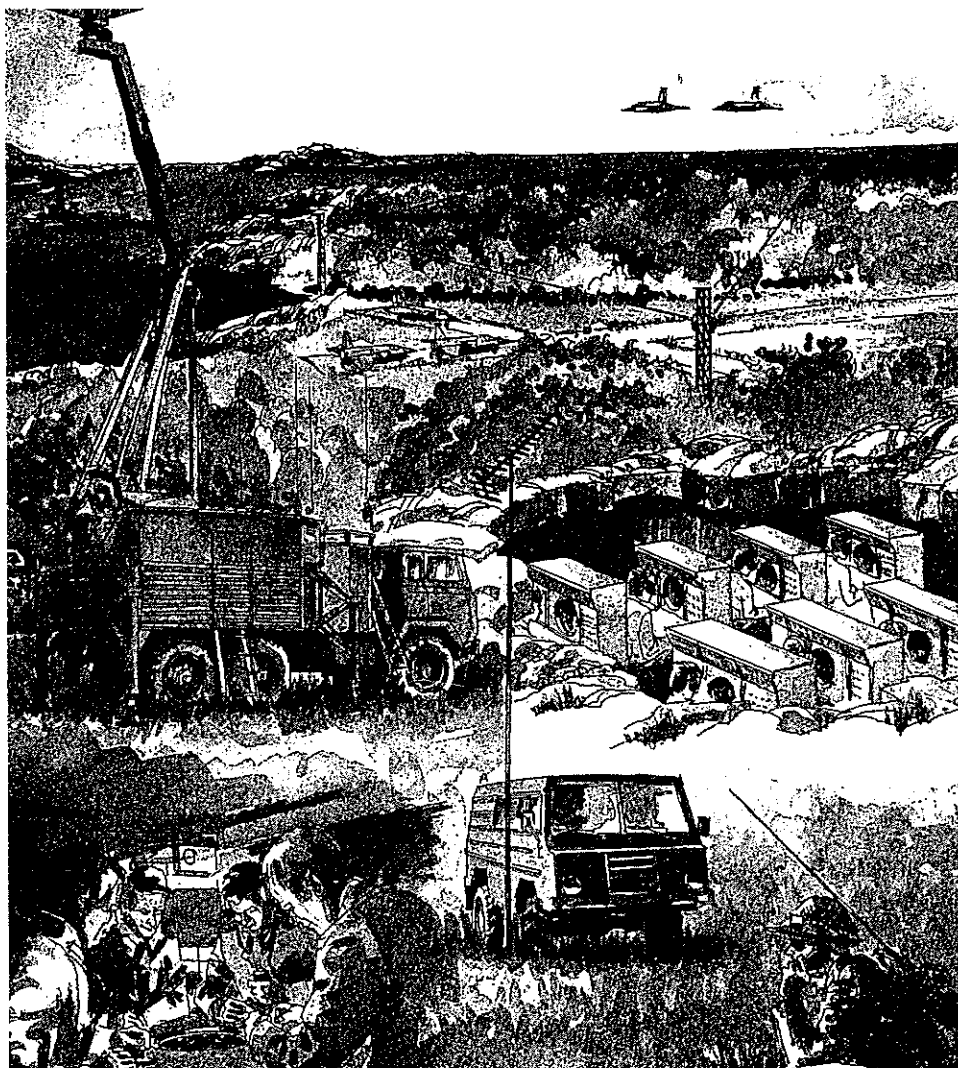
Kaksi ainutlaatuista kirjaa keksimisestä ja luovuudesta yleensä useiden kymmenien keksijöiden kertamana.

Kaikki e.m. kirjat edustavissa kovakansissa, noin 200 s. OVH. 80 markkaa, sopivia veteraaneille, nykysotilaille, vanhoille ja nuorille, omaan kirjastoon tai lahjaksi. Tiedustelut ja tilaukset suoraan kirjoittajan, dipl.ins. Jorma Leitzingerin patenttitoimistosta:

LEITZINGER OY

Ruoholahdenkatu 8, 00180 HELSINKI puh. (90) 693 3260

Kadettikunta
Töölönkatu 35 B
00260 HELSINKI

TILANNE JA TIEDONKULKU

Silloin, kun tilanteen on oltava kaikilta osiltaan tiedossa, nopeasti ja selkeästi, tarvitaan peittämättömät laitteet. Ammattitaidolla valmistetut, käyttöolosuhteet huomioivat. Ericsson on nimi, johon voi luottaa tiedonkulun erikoisosaajana.

ERICSSON

Oy LM Ericsson Ab
02420 Jorvas.
Puh. (90) 2991, Telex 124546